

**HORTONOMIEN YHDISTYKSEN
HISTORIIKKI
1925-2025**

**Hortonomien Yhdistys ry
Hortonomernas Förening rf**

HORTONOMIEN HISTORIIKKI

1925-2025

Maarit Elo-Valente

SISÄLLYSLUETTELO

SISÄLLYSLUETTELO	3
ESIPUHE 100-VUOTISHISTORIIKKIIN	7
HORTONOMIEN HISTORIIKKI VUODET 1925-1995.....	9
LUKIJALLE	10
ESIPUHE	12
TOVERILIITON AIKA.....	14
SUOMEN PUUTARHATEKNIKKOJEN SEURAN PERUSTAMINEN	21
TOIMINNAN VAKIINTUMINEN - VUODET 1925-1944 ...	26
Puutarhaopetuksen tehostaminen.....	26
Puutarhaneuvonnan järjestäminen	30
Taimistojen tarkastus.....	32
Stipendirahasto.....	39
PUUTARHATEKNIKOISTA HORTONOMEIKSI - VUODET 1945-1960	40
Huoli puutarha-alan opetuksesta	40
Puutarha-alan korkeakouluopetus.....	41
Kursseja ja luentopäiviä	42
Suomen Puutarhateknikkojen Seurasta Hortonomien Yhdistys	44

Julkaisutoiminnan alku	46
Vilkasta järjestötoimintaa.....	48
Edunvalvontatehtäviä	52
Stipendirahasto	54
KURSSITOIMINNAN VAKIINTUMINEN - VUODET 1961-1982	56
Vähäistä mielenkiintoa yhdistystoimintaan	56
Kunniajäsenet	57
Hortonomien yhdistys ammattijärjestöksi?	59
Katseet Lepaan puutarhaopistoon	61
Jatkokoulutuksessa tehoa	63
Hortonomien julkaisutoimintaa	64
Stipendirahasto	66
VOIMAKASTA JÄSENMÄÄRÄN KASVUA - VUODET 1983-1994	68
Hortonomit löysivät yhdistyksensä	68
Kunniajäsenet	69
Vuoden Hortonomi	69
Stipendejä entistä enemmän	71
Vireää kurssitoimintaa	72
Hortonomia etsimässä - erilaisia selvityksiä	74

Hortonomien järjestäytyminen	79
Vihertuotantoalan nimikkeistöjen ryhmittely.....	80
Tutustumiskierros käytäntöön	81
Puutarhaopetuksen kehittäminen edelleen painopistealueena.....	81
Tehostettua tiedotustoimintaa	85
Yhdistystoimintaa HortoKlubin merkeissä	86
Kansainvälistä toimintaa	88
Ammattinimike keskusteluttaa jälleen	89
Jäsenyys Viherympäristöliitossa	89
HORTONOMIEN HISTORIAKKI 1996-2025	90
Muutama sana yhdistyksestä	90
Kannanotot, yhdistyksen asema ja Viherympäristöliiton nousu	94
Jäsenet	95
Kunniajäsenet ja muut huomionosoitukset.....	98
Stipendit	101
Vuoden Hortonomi	102
Yhdistyksen juhlavuodet	104
Yhdistyksen oma osasto Marketanpuistossa	106
Yhdistyksen tunnus ja hortonomisormus.....	110

Yhdistyksen arkisto.....	112
Hortonomi-lehti.....	113
Muut julkaisut	116
Nettisivut	117
Tammikurssi ja muut kurssit.....	117
Hortoklubit ja muut tapahtumat	119
Koulutus	124
Oppilaitokset kautta vuosien	128
Työtilanne	131
Hortonomi-nimike	134
Yhdistyksen tulevaisuus puheenjohtajan sanoin ...	137
LÄHTEET VUOSILLE 1925-1995	138
LÄHTEET VUOSILLE 1996-2025	139
JÄSENMÄÄRÄT 1925-2024	140
KUNNIAJÄSENET 1925-2024	144
TOIMIHENKILÖT 1925-2025	147
JOHTOKUNNAN JÄSENET 1925-2025	151
VUODEN HORTONOMIT 1987-2025	155
STIPENDIT 1950-2024	157
KURSSITOIMINTA 1937-2025	168
HORTONOMI-LEHTIEN TEEMAT 1997-2015.....	174

ESIPUHE 100-VUOTISHISTORIAKKIIN

Hortonomien Yhdistys ry täyttää kunnioitettavat 100 vuotta lokakuussa 2025. Tätä juhlistamaan johtokunta päätti kirjoittuttaa historiikkiin, sillä edellisen kerran yhdistyksen toimintaa on laajemmin käsitelty vuonna 1995. Tällöin Tapio K. Kallio ja toimituskunta tekivät suuren työn: keräsivät mitä moninaisimmista paikoista lähdemateriaalia ja kuvia, laativat taulukoita mm. jäsenistöstä, stipendeistä ja kursseista ja kirjoittivat yhdistyksen historiasta aina Puutarhatekniikkojen Seuran perustamisesta ja sitä edeltävästä Lepaan Toveriliitosta alkaen. Tuo yhdistyksen 70-vuotishistoriikki on sellaisenaan mukana tässä 100-vuotishistoriikissa, heti tämän esipuheen jälkeen. Itselläni oli huomattavasti helpompi työ tutkiessani viimeisten 30 vuoden tapahtumia yhdistyksen näkökulmasta. Oman tekstini olen liittänyt alkuperäisen perään, noudattaen sen rakennetta.

Vaikka voisi kuvitella, että tänä digitalisoinnin aikakautena olisi ollut hyvin helppoa löytää kaikki mahdollinen aineisto, hämmästyttävää kyllä kaikki ei kuitenkaan käynyt aivan käden käänteessä. Minäkin kolusin arkistoja ja kävin läpi lukemattomia kansioita, ja joidenkin vuosien kohdalla oli aukkoja ja puutteita. Mutta yhdistyksen hieno Hortonomi-lehti, jonka miltei täydelliset vuosikerrat ovat tallessa Kansallisarkistossa, sisälsi tietoa runsain mitoin. Lisäksi näiden 30 vuoden puheenjohtajien haastattelut täydensivät tietoja.

Hortonomien Yhdistyksen rooli on muuttunut edellisen historiikin kirjoittamisen jälkeen, sillä puutarha-alan ammattien eriytyessä ja erikoistumisen laajetessa rinnalle on noussut muitakin yhdistyksiä. Tämän lisäksi 1991 perustettu Viherympäristöliitto on ottanut kopin valtakunnallisesta vaikuttamisesta ja kannanottojen laatimisesta. Hortonomeja on myös valmistunut monesta eri opinahjosta 1990- ja 2000-luvuilla. Tämäkin on osaltaan vaikuttanut siihen, että yhdistys, joka

vuosikymmeniä oli nimenomaan Lepaan opistosta valmistuneiden yhteysside, ei ehkä houkuttanut muualla opiskeleita, vaikka opiskelijarekrytointia tehtiin säännöllisesti.

Viimeisinä vuosikymmeninä yhdistyksellä on silti ollut useita tärkeitä tehtäviä, aivan kuten alkuvuosinakin: se on koonnut yhteen toiminnasta kiinnostuneita hortonomeja, järjestänyt erittäin kiinnostavia ja useimmiten suosittuja kurssipäiviä, sekä jakanut vuosittain stipendejä, mitä harva yhdistys kykenee tekemään. Jäsenten matka- ja opintostipendien lisäksi yhdistys on jakanut viimeisten 30 vuoden aikana stipendin Vuoden hortonomille, parhaille opinnäytetöille ja laajentanut stipendien myöntämisen myös opiskelijoille.

Aktiiviseen yhdistystoimintaan tarvitaan aina ajoittain uusia innokkaita jäseniä. Jos heitä löytyy, yhdistys voi jatkaa vielä pitkään toimimalla näillä yllä mainituilla ydinalueellaan: myöntämällä stipendejä alan opintoihin ja matkoihin, järjestämällä mielenkiintoisia retkiä, tilaisuuksia ja kilpailuja sekä jatkamalla perinteisen Tammiseminaari-päivän järjestämistä.

Helsingissä keväällä 2025

Maarit Elo-Valente
Hortonomien Yhdistyksen sihteeri

HORTONOMIEN HISTORIIKKI

VUODET 1925-1995

Tapio K. Kallio

Seppo Närhi, toim.

TOIMITUSKUNTA

Jyrki Jalkanen

Pekka Jyränpö

Eila Kallio

Aimo Nummi

Seppo Närhi

LUKIJALLE

Hortonomien Yhdistyksestä (HY) ei ole aiemmin kerätty ja kasattu kattavasti yhteen historiikkaa. Yhdistyksen johtokunta päätti historiikin kirjoittamisesta vuoden 1992 lopulla. Kirjoittamistyöhön suostui hortonomi, MMK Tapio K. Kallio.

Historiikin kirjoittaminen on usein mosaiikkipalasten keräämistä. Niin tälläkin kertaa: ensimmäisten vuosien hallituksen pöytäkirjat löytyivät sattumalta Kauppapuutarhaliiton kellarista, perustamisasiakirjat Valtionarkistosta, muutamia tärkeitä asiapapereita puutarhaneuvos Martti Halmeen kotitalalta. Oleellisia asiapapereita puuttuu vain lyhyiltä aikajaksoilta, hallituksen pöytäkirjat 1960-luvun alkuvuosilta ja 1980-luvun keskivaiheilta.

Tapio K. Kallio on tehnyt huolellista työtä. Hän on onnistunut kasaamaan eri tietolähteistä kerätystä materiaalista helppolukuisen tietopaketin. Sisältö on ryhmitelty eri aikajaksoihin. Kukin ajanjakso kertoo erilaisista painotuksista toiminnassa. Lukupaketti antaa hyvän kuvan siitä, millainen asema HY:llä on ollut eri vuosikymmenillä puutarhataloudessa.

Historiikki todistaa, että yhdistyksen alkuperäiset toimintatavoitteet ovat kestäviä: olla hortonomien yhdyssiteenä opiskeluelämän jälkeen, vaikuttaa koulutuksen kehittämiseen ja toimia puutarhatalouden hyväksi. Eri vuosikymmenillä on yhdistyksellä ollut myös muita tehtäviä - esimerkiksi yhdistyksen kurssitoiminta on ollut mittavaa. Myös stipendirahaston tuki on mahdollistanut monen jäsenen opintomatkan ja jatko-opiskelun.

Historiikkityötä ohjasi toimituskunta, johon kuuluivat puutarhaneuvos Pekka Jyränkö, päätoimittaja Jyrki Jalkanen ja hortonomi Aimo Nummi allekirjoittaneen lisäksi. Kiitos toimikunnalle monista rakentavista keskusteluista.

Paljon kiitoksia tukijoille, jotka mahdollistivat tämän historiikin painamisen. Erityiskiitos Maiju ja Yrjö Rikalan Puutarhasäätiölle, jonka tuki on mahdollistanut historiikin huolellisen taustatyön.

Erityiskiitos kärsivällisyydestä omalle perheelleni, Paulalle, Joelille ja Valtterille, joiden vapaa-aikaa historiikin toimittaminen on värittänyt.

Seppo Närhi, puheenjohtaja

ESIPUHE

Hortonomien Yhdistyksen - alkuperäiseltä nimeltään Suomen Puutarhatekniikkojen Seura - perustamisesta on 18.10.1995 kulunut 70 vuotta. Yhdistyksen johtokunta päätti julkaista 70-vuotisen toimintansa johdosta historiikin. Sen kirjoittajaksi kutsuttiin MMK, hortonomi Tapio K. Kallio. Hänen avukseen johtokunta nimesi historiatoimikunnan yhdistyksen puheenjohtajan Seppo Närhin johdolla. Näiden kahden lisäksi toimikunnassa ovat olleet hortonomit Jyrki Jalkanen, Pekka Jyränkö, Eila Kallio ja Aimo Nummi.

Kun Lepaan puutarhaopisto oli aina 1980-luvun lopulle asti maan ainoa hortonomeja kouluttava oppilaitos, Hortonomien Yhdistyksen historia sivuaa hyvin läheisesti tämän opinahjon historiaa. Niinpä historiateoksen ensimmäisessä luvussa kerrotaan yhdistyksen edeltäjän, Lepaan Toveriliiton toiminnasta. Siinä rajoitutaan kuitenkin pääasiassa vain sellaisiin asioihin, joilla on ollut merkitystä opistosta valmistuneiden kannalta.

Sen sijaan vasta viime vuosikymmenen lopulla ja tämän vuosikymmenen alussa syntyneiden puutarhaopistojen vaiheet ovat Hortonomien Yhdistyksen historian kannalta tässä vaiheessa vähemmän merkittäviä.

Yhtenäistä Hortonomien Yhdistyksen historiaa ei aikaisemmin ole julkaistu. Kuitenkin hortonomien täydelliset matrikkelit ovat olleet osana Lepaan puutarhaopiston ja puutarhaoppilaitoksen 25- ja 50-vuotisjuhlajulkaisuja vuosilta 1935 ja 1960. Runsaasti Hortonomien Yhdistyksen historiaa on sisältänyt T.P. Ketosen toimittamaan ensimmäiseen yhdistyksen vuosikirjaan vuodelta 1952.

Historiankirjoituksen tärkein lähde on luonnollisesti ollut Hortonomien Yhdistyksen arkisto. Vaikeutena on kuitenkin ollut, että se on ollut hajallaan eri henkilöiden hallussa. Joidenkin vuosien toimintakertomukset ovat edelleen kadoksissa. Näidenkin vuosien toiminnasta on kuitenkin saatu melko tarkka kuva puutarha-alan

ammattilehtien kirjoitusten ja silloisten toimihenkilöiden kertomuksien perusteella.

Historiaa kirjoittaessani olen saanut arvokkaita tietoja ja neuvoja monilta hortonomeilta, joille kaikille esitän parhaat kiitokseni. Heidän joukostaan ansaitsevat erityismaininnan Leif Simberg, Terttu Ketonen ja Annikki Kukkonen, joiden haastattelut ovat olleet antoisia ja monia yksityiskohtiakin valaisevia. Suurta apua olen saanut Aimo Nummelta, joka on käynyt läpi Puutarha-lehden ja Puutarha-Uutisten sisältämän historiankirjoitusta tukevan aineiston. Erityiskiitoksen ansaitsevat vielä Seppo Närhi ja Eila Kallio, jotka molemmat ovat suurenmoisesti tukeneet ja kannustaneet tekijää Hortonomien historian kirjoittamisen eri vaiheissa.

Piikkiössä elokuun 20. päivänä 1995

Tapio K. Kallio

TOVERILIITON AIKA

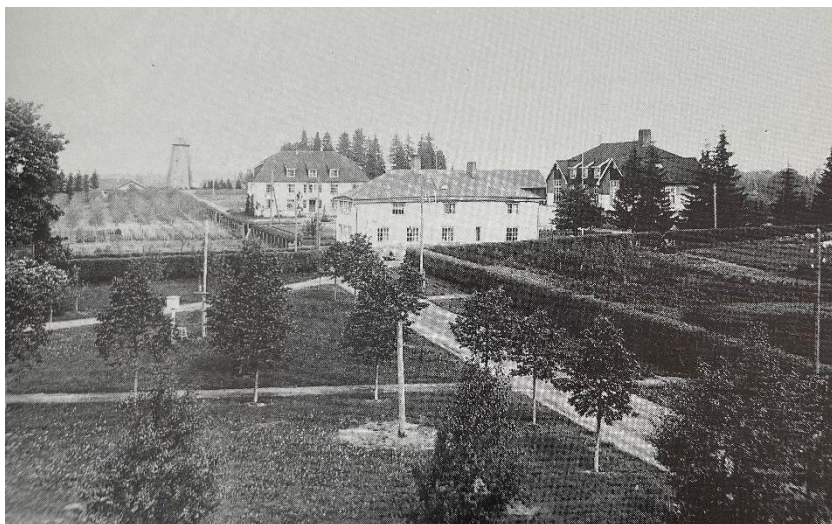
Lepaan puutarhaopisto oli pitkään Suomen ainoa hortonomeja kouluttava oppilaitos. Hortonomien historia liittyy siten läheisesti opiston historiaan. Hortonomien Yhdistys, alkuperäiseltä nimeltään Suomen Puutarhatekniikkojen Seura, syntyikin jatkamaan Lepaan puutarhaopiston Toveriliiton työtä olla yhdyssiteenä puutarhaopistosta valmistuneiden henkilöiden kesken.

Lepaan puutarhaopiston perustamisvuotena pidetään vuotta 1910, jolloin ensimmäiset opettajanvirat täytettiin: yleisen puutarhaopin lehtorin virkaan nimitettiin Gustaf Ignatius ja hedelmänviljelyksen lehtorin virkaan B. W. Heikel. Ensimmäiset oppilaat alkoivat työskentelynsä opistossa marraskuun 15. päivänä vuonna 1912. Opiston työskentely katkesi kuitenkin äkisti seuraavana kesänä, kun kaikki silloin paikalla olleet oppilaat erosivat vastalauseena yhden toverinsa erottamiselle. Uudet oppilaat aloittivat opiskelunsa marraskuussa vuonna 1913. Ensimmäiset puutarhurit valmistuivat Lepaan puutarhaopistosta lokakuun 20. päivänä 1915. Heidän joukossaan oli myös kuusi vuonna 1912 aloittanutta oppilasta, jotka olivat syksyllä 1914 palanneet opintojaan jatkamaan.

Sisäoppilaitoksen luonteen mukaisesti oppilaskunnalla oli alusta alkaen tärkeä asema opiston toiminnassa. On huomattava, ettei sen toiminta suinkaan rajoittunut pelkästään oppilaiden vapaa-aikaan, vaan sen piirissä pohdittiin laajemminkin ammattiin liittyviä kysymyksiä. Suppean oppilaskunnan sijasta perustettiin marraskuun 26. päivänä vuonna 1913 Lepaan Puutarhaopiston Toveriliitto, jonka tarkoituksena oli sitoa yhteen kaikki Lepaan Puutarhaopistossa olevat, niin oppilaat kuin henkilökunnankin jäsenet, sekä opistosta valmistuneet puutarhurit. Opiston ensimmäinen ylipuutarhuri Olavi Collan kirjoitti Toveriliiton merkityksestä Puutarha-lehden Lepaan Toveriliiton 10-vuotisjuhlanumerossa vuonna 1923 mm. seuraavaa:

“Kun ensimmäinen oppilaspolvi hajosi maailmalle, huomattiin toveriliiton toiminnan toinen tärkeä puoli, nim. olla yhdyssiteenä täällä opiskelevien ja täältä lähteneitten, opintonsa päättäneitten oppilaitten välillä. Joskaan tämä toiminta ei ole saavuttanut vielä huomattavampia näkyviä jälkiä, niin on kuitenkin ilahuttavaa panna merkke, kuinka vuos'vuodelta käy yhä useammalle selväksi tämän yhdyssiteen välttämättömyys, sillä ainoastaan sen avulla käy mahdolliseksi lukemattomien yhteisten asioiden korjaaminen.”

Toisen opistokurssin lopettajaisten yhteydessä pidetyssä Toveriliiton kokouksessa päätettiin, että kunkin kurssin päätöstilaisuudessa tullaan aina pitämään liiton kokous, missä käsitellään "ajan esille tuomia ammattikysymyksiä" ja muita liiton kannalta tärkeitä asioita.

Lepaan keskustaa vuodelta 1928. Kuva Lepaan Puutarhamuseo.

Lepaan Puutarhaopiston kolmatta kurssia varjostivat vuoden 1918 tapahtumat. Neljä opiston oppilasta kaatui vapaussodassa. Opiston silloinen oppilas Xenia Meurman (o.s. Eriksson) on kuvannut tuota aikaa seuraavasti (suomennos, alkuperäinen teksti ruotsiksi):

“Vuoden 1918 helmikuussa alkoi punainen terrori sisällissodan myötä. Opettajamme O. Collan ja H. Wecksell harjoittivat poikia aseiden käsittelyyn opiston vintillä. Harjoitusten äänet kantautuivat lämpöjohtoja pitkin etäämmäksi. Punainen lämmittäjäamme antoi heidät ilmi punaisten esikuntaan, ennen kuin hän lähti matkoihinsa. Hartaan uskonnollinen piirustuksenopettajamme Edit Wecksell piti puheen teemasta "Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu." Sinä iltana lähtivät useimmat pojat opettajineen valkoisten rintamalle. Annikki Reijonen halusi innolla mukaan, mutta pojat eivät häntä huolineet. Joukkomme harveni Lepaassa: osa matkusti koteihinsa, toisia vangittiin. Hämeenlinnassa istuivat vangittuina johtaja G. Ignatius ja ylipuutarhuri E. Blomqvist. Eräänä päivänä vietiin vahtimestari Johan Stenman, vanha mies, ja ammuttiin läheisessä metsässä, kuten myöhemmin kuulumme. Meistä oppilaista jäi kuusi tyttöä Lepaaseen ja yritimme huolehtia kasvihuoneista parhaan kykymme mukaan.

Hämeenlinna ympäristöineen oli punaisten vahvaa aluetta. Eräs heidän tukikohtansa sijaitsi Lahdentaan kartanossa, kilometrin päässä Lepaasta. Joka päivä he takavarikoivat Lepaasta jotakin: suksia, polkupyöriä ja vihdoin myös porsaasa, johon meidän "mamma" oli pannut kaiken toivonsa! Elintarviketilanne muodostui yhä vaikeammaksi. Maitoa meillä toki oli (aikaisemmin olin voinut lähettää silloin tällöin voita äidilleni Helsinkiin, jossa pula elintarvikkeista oli vielä vaikeampi). Osakseni tuli ensin opetella valjastaa hevonen, jotta pääsin sitten päivittäin hakemaan maitoa Lepaan maatilalta, jonne oli matkaa kilometri. Eräänä päivänä punaiset takavarikoivat rekeni. Hevosesta he eivät välittäneet, vanha kaakki kun oli. Onneksi pystyin kuljettamaan maitokannut tilalta opistolle pienellä avovaunulla kapearaiteista "rillirataa" pitkin.

Olimme nuoria ja tyhmänrohkeitakin. Niin kuin silloin, kun menin Elli Liljan kanssa punaisten päämajaan vaatimaan takavarikoitua Annikin polkupyörää. Ja me saimmekin sen takaisin! Tullessani erään kerran

Helsingistä Lepaaseen astuin junasta keskellä yötä Parolan asemalla. Hattulassa oli Mierolan silta poltettu; oli pakko palata. Runsaan peninkulman vaelluksen jälkeen pilkkopimeässä tulin Hinnonmäen rantaan. Aamu jo hiukan sarasti ja löysin vanhan veneen ja yhden airon. Pääsin keväisen vuolaan virran yli samalla kun vene jo täyttyi vedellä.

Sodan loppuvaiheessa kuulimme tykkien jyskettä, tulipalojen savuja näkyi joka puolella. Veneitä täynnä pakenevia punaisia. Tuli rauha ja toverimme palasivat - neljä heistä oli kaatunut.

Elämä alkoi uudelleen. Sota herätti paljon ajatuksia. Järkytyimme, kun kuulimme voittajien julmuudesta. Halusimme rakentaa sillan sen hirvittävän kuilun ylitse, joka oli syntynyt eri leirien väliin. Annikin kanssa kävimme lähiseudun mökeissä. Uskoimme, että hyvydellä ja ystävyydellä voisimme löytää tien heidän sydämiinsä, jotka olivat täynnä vihaa ja pohjatonta raivoa; olimme niitä kerettiläisiä "maailmanparantajia". Mielessäni soivat kaiken aikaa äitini opettamat virren sanat: "Uhraa itsesi toisten puolesta, siten tulet itse onnelliseksi ja rikkaaksi". On helppo uhrautua hetken hurmassa, mutta toteuttaa se käytännössä - siinäpä oma heikkouteni. Lapsenuskonikin meni, kun jouduin myöntämään itselleni, etten milloinkaan voisi täyttää itselleni asettamia suuria vaatimuksia.

Lokakuussa vuonna 1919 päättyi kurssimme. Oma todistukseni oli keskinkertainen. Meidät piti koristaa lopuksi tittelillä. Tuumittiin puutarhatekniikkaa ja hortologia, mutta päädyttiin lopulta hortonomiin. Minulle itselleni olisi puutarhurin nimitys riittänyt ..."

Lepaan puutarhaopistosta valmistuneille puutarha-alan ammattilaisille vakiintui puutarhateknikko-nimitys vasta Puutarhateknikkojen Seuran perustamisen myötä. Siihen asti heidän tittelinään oli ollut vaatimattomasti vain puutarhuri.

Lepaan Puutarhaopiston Toveriliitossa heräsi jo toisen kurssin aikana 1915-17 ajatus hankkia opiston käyneille yhteinen merkki. Merkin pitäisi

arvokkuudellaan muistuttaa *"omistajaansa niistä velvollisuuksista, mitä tällä on entistä oppilaitostaan, ammattiaan ja kaikkia saman merkin kantajia kohtaan"*, kuten oppilas Katri Antila totesi. Merkkiä varten järjestettiin suunnittelukilpailu, jonka voitti Toivo Uuskallio kantasormuksellaan. Toveriliiton yleinen kokous asettui tätä kannattamaan seuraavan kurssin päätöstilaisuudessa vuonna 1919. Jostain syystä ei tämä sormushanke kuitenkaan edennyt vielä käytännön asteelle.

Lepaan puutarhaopiston 6. kurssi kasvitarhassa. Kuva Lepaan Puutarhamuseo.

Toveriliitto otti voimakkaasti kantaa puutarhurien palkkauksen kohentamisen puolesta. Niinpä se lähetti maan puutarhaseuroille 5.7.1917 kirjelmän, jossa kehoitetaan maamme puutarhureita valvomaan etujaan ja järjestämään palkkasuhteitaan. Samassa Puutarha-lehdessä, missä Toveriliiton kirjelmä julkaistiin, oli julkaistu nimimerkki T.M.:n kirjoitus, jossa kerrotaan puutarhurin palkan olevan vain 100-150 mk kuussa, kun *"kumminkin maksetaan renkimiehelle, jolla vaan on housut, 250 mk kuussa"*. Kirjelmän seurauksena pidettiinkin Lahdessa yleinen

puutarhurien kokous. Myöhemminkin Toveriliitto taittoi peistä oikeudenmukaisemman palkkausjärjestelmän puolesta. Liiton edustajat alustivat kysymyksen Suomen Puutarhaseurojen Keskusliiton kokouksessa, mutta asia ei edistynyt, vaan hautautui Keskusliiton hajoamisen myötä.

Toisen opistokurssin päättäjäisten yhteydessä pidetyssä Toveriliiton kokouksessa puutarhuri Toivo Uuskallion alustuksen pohjalta perustettiin puutarha- opiston käyneitten yhtymä. Sen tarkoituksena oli mm. jäsenten tuotteiden välitys, kotimaisen puhtaan siemenmateriaalin hankinta ja viljely. Tämän puhtaasti taloudellisen yhteenliittymän tulokset jäivät kuitenkin vaatimattomiksi.

Toveriliiton toiminnan tärkeimpiä painopisteitä oli säännöissäkkin mainittu jäsenten henkinen ja ammatillinen kehittäminen. Tähän tähtäsi myös toisen opistokurssin Toveriliiton perustama stipendirahasto. Rahastoa hoiti erillinen hallitus, johon kuuluivat edustajat opettajakunnasta, opistosta valmistuneista puutarhureista sekä kulloisestakin oppilaskunnasta. Rahaston alkupääomaksi Toveriliitto lahjoitti puolet silloisista rahavaroistaan eli 306 markkaa 63 penniä. Erityisesti ensimmäiseltä kurssilta valmistunut puutarhuri, tulisieluinen Toivo Uuskallio uurasti stipendirahaston kartuttamiseksi. Keskusosuusliike Hankkija teki "hyväntahtoisesti" ensimmäisessä keräyksessä huomattavan lahjoituksen: 5.000 markkaa. Rahastoa kartutettiin lahjoituksin, iltamien tuloilla ja jäsenmaksuilla. Se oli kasvanut Toveriliiton 10-vuotisjuhliin mennessä runsaaseen 10.000 markkaan. Toveriliiton purkautuessa vuonna 1925 oli summa jo noin 15.000 markkaa. Toveriliiton aikana ei kuitenkaan stipendejä voitu jakaa rahaston korkotuotoista.

*Vapaa-ajan viettoa
vuonna 1924.*

Opiston 6. kurssi.

Kuva Lepaan

Puutarhamuseo

Toveriliiton toiminta oppilaskuntana joutui uuteen vaiheeseen, kun vuonna 1923 oli perustettu Lepaaseen puutarhakoulu. Voitaisiinko myös puutarhakoulun oppilaat ottaa jäseniksi Toveriliittoon, oli tuohon aikaan päivänpolttava kysymys. Asiahan ei ollut yksinomaan opiston silloisten oppilaiden asia, koska Toveriliittoon kuuluivat myös opistosta aikaisemmin valmistuneet puutarhurit. Asia johti siihen, että Toveriliitto lakkautettiin lokakuun 18. päivänä 1925, jolloin samalla perustettiin Suomen Puutarhatekniikkojen Seura (= Hortonomien Yhdistys) yhdyssiteeksi Lepaan puutarhaopiston kurssin suorittaneiden kesken. Opistossa ja koulussa opiskelevat perustivat yhteisen oppilaskunnan nimeltä Lepaan puutarhaopiston ja -koulun toverikunta. Toveriliiton omaisuus stipendirahastoineen siirtyi luonnollisesti Suomen Puutarhatekniikkojen Seuralle. Olihan rahasto perustettu nimenomaan opistosta valmistuneiden jatko-opiskelun tukemista varten. Lepaan puutarhaopiston ja -koulun toverikunta valitti puolestaan sitä, että se joutui aloittamaan *"tyhjästä, sillä olihan vuosien työllä hankitut varat siirtyneet pois oppilaskunnan käytöstä"*.

SUOMEN PUUTARHATEKNIKKOJEN SEURAN PERUSTAMINEN

Kun Lepaan puutarhaopiston yhteyteen oli perustettu puutarhakoulu ja näiden molempien oppilaitosten oppilaille suunniteltiin yhteistä toverikuntaa, oli Lepaan Puutarhaopiston Toveriliitto menettänyt suuren osan alkuperäistä toiminta-ajatustaan. Niinpä Toveriliitto lopetti toimintansa Lepaassa 18. päivänä lokakuuta 1925 pidetyssä kokouksessa. Samana päivänä pidetyssä kokouksessa, johon osallistui opistosta tuolloin valmistuneiden oppilaiden lisäksi myös parikymmentä entistä oppilasta, päätettiin perustaa Lepaan puutarhaopistosta valmistuneille ammattilaisille uusi yhdysside. Tämän uuden yhdistyksen nimeksi hyväksyttiin Suomen Puutarhateknikkojen Seura ry. Samalla saatiin Lepaan opistosta päästötodistuksen saaneille puutarhureille oma ammattinimitys: puutarhateknikko. Nimitys oli "lainattu" saksankielisestä "Gartenbau-techniker" sanasta.

Suomen Puutarhateknikkojen Seuran perustamisasiakirjan allekirjoittivat seuraavat 22 puutarhateknikkoa: Toivo Uuskallio ja Hellin Brax Lepaan puutarha- opiston 1. kurssilta; Hertta-Maija Kalervo ja Katri Lehtisalo 2. kurssilta; Toivo Kalervo ja Eva Sandelin (myöh. Sorainen) 3. kurssilta; Arvo Haapanen, Elmi Haapanen, Arvi Karttunen, Elli Koski (myöh. Toivakka), Emil Lassila ja Elsa Salonen (myöh. Reijonen) 4. kurssilta; Emmi Kankkunen (myöh. Rissanen) ja Otto Reijonen 5. kurssilta sekä vasta valmistuneet 6. kurssin puutarhateknikot: Doris Hernberg (myöh. Uuskallio), Ami Hämäläinen, Aili Jansson (myöh. Jaantio), Anni Kirjalainen, Katri Kotsalainen, Veli Sorma, Niilo Uuskallio ja Yrjö Widgren. Heidän lisäksi perustamiskokoukseen osallistui vielä kuusi puutarhateknikkoa: Arttur Stenman (myöh. Kivimies) 1. kurssilta, Lilli Kylander 2. kurssilta, Annikki Valkama 4. kurssilta, Lars Lindfors 5. kurssilta sekä Greta Korpela ja virolainen Johannes Hunt 6. kurssilta.

Kokouksessa valittiin hyväksytyjen uusien sääntöjen mukainen johtokunta: puheenjohtajaksi Hinnonmäen koeaseman puutarhuri Toivo Kalervo ja muiksi jäseniksi puutarhateknikot: lehtori Arvo Haapanen ja rouva Elmi Haapanen Lepaasta, puutarhateknikoksi vastavalmistunut Anni Kirjalainen Mikkelistä ja puutarhaviilijä Toivo Uuskallio Antreasta. Johtokunta valitsi vielä samana päivänä pitämässään kokouksessaan seuran varapuheenjohtajaksi Toivo Uuskallion sekä kirjuriksi ja rahastonhoitajaksi Arvo Haapasen. Anni Kirjalainen ja Elmi Haapanen olivat sääntöjen mukaan "lisäjäseniä". Ensimmäisiksi tilintarkastajiksi valittiin Hertta-Maija Kalervo ja ylipuutarhuri Otto Reijonen Lepaasta.

Me allekirjoittaneet olemme tänään
yhteismieskoti perustaneet Suomen Puutarha-
teknikojen Seuran ja samalla hyväksy-
neet sille säännöt.

Lepaan Puutarhaopistolla 18 p:nä lokak. 1925.

Eeva Sandelin	Elli Koski
Emiliasaara	Katri Katsalainen.
M. Järven.	Alta Reijonen
Anni Hämäläinen	Niilo Uuskallio
Myrri Wickström	Veli Rönkä
Anni Kirjalainen.	Arvo Karttunen.
Elsa Lahti	Emmi Rönkä
Katri Lehtinen.	Helmi Pasi
Elmi Haapanen	Toivo Uuskallio
Doris Lehtinen	Arvo Haapanen
Toivo Kalervo	Hertta-Maija Kalervo

Suomen
Puutarhateknik-
kojen Seuran
(Hortonomien
Yhdistys ry:n)
perustamisasia-
kirja allekirjoitettiin
18. päivänä
lokakuuta 1925.

Koska seura tuli jatkamaan osaltaan Lepaan Toveriliiton perinteitä, se sai tältä heti perustamisensa yhteydessä kaksi kunniajäsentä, puutarhanhoidon tarkastaja Gustaf Ignatiuksen ja maisteri Hannes Wecksellin, edellinen oli toiminut Lepaan opiston ensimmäisenä johtajana ja jälkimmäinen ensimmäisenä luonnontieteiden lehtorina. Kun Puutarhatekniikkojen Seura sääntöjensä mukaan voi ottaa jäsenikseen vain opiston päästötodistuksen saaneita henkilöitä, jäi muutamia entisen Toveriliiton jäseniä Seuran ulkopuolelle. Asiasta selvittiin Seuran perustamiskokouksessa siten, että heistä kolme ansiokkainta kutsuttiin kunniajäseniksi edellä mainittujen kahden kunniajäsenen lisäksi. He olivat Lepaan opiston johtaja, maisteri Yrjö Hellemaa, hedelmänviljelysopin lehtori, pomologi Olavi Collan ja opiston entinen ylipuutarhuri Emil Blomqvist (Aranko).

Suomen Puutarhatekniikkojen Seura sai haltuunsa Toveriliitolta myös tämän Stipendirahaston. Perustamiskokouksessa rahaston säännöt tarkistettiin ja sille asetettiin erillinen 6-jäseninen hallinto. Entisinä jäseninä siinä jatkoivat Arvo Haapanen, Toivo Kalervo ja Toivo Uuskallio. Uusiksi jäseniksi kokous valitsi Elmi Haapasen, Emil Lassilan ja Yrjö Widgrenin. Hallinto valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi A. Haapasen, varapuheenjohtajaksi Lassilan, kirjuriksi E. Haapasen ja rahastonhoitajaksi Kalervon.

Hyväksytyjen sääntöjen mukaan seuran tarkoituksena oli

- 1) olla yhdyssiteenä Lepaan puutarhaopiston kurssin suorittaneiden välillä, valvoa heidän yhteisiä etujaan,
- 2) mahdollisuuksiensa mukaan toimia varsinkin korkeimman yleensäkin tietopuolisen puutarhaopetuksen hyväksi maassamme,
- 3) tehdä voitavansa maamme puutarhaviiljelyn edistämiseksi.

Tarkoitustaan seura pyrki toteuttamaan

- 1) keräämällä stipendirahastoa,
- 2) julkaisemalla vuosikirjaa ja puutarha-alan oppikirjoja,
- 3) tekemällä aloitteita ja kääntymällä viranomaisten puoleen puutarha-alaa koskevilla kysymyksissä.

Perustamiskokouksen lopuksi keskusteltiin laajasti vastaperustetun seuran toiminnan suuntaviivoista. *"Niistä oli johtokunnan hyvä saada kuulla laajempienkin jäsenpiirien mielipiteitä, kun se sittemmin yksin joutuisi asioita ajamaan"*, kertoi seuran ensimmäinen vuosikertomus. Kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että *"maamme puutarhaopetus yleensä ja varsinkin korkein tietopuolinen opetus Lepaassa kaipaisi laajempaa kannatusta sekä viranomaisten että ammattikunnan puolelta"*.

Näin oli Suomen Puutarhateknikkojen Seura perustettu.

Seuran toiminta lähti vitkaan liikkeelle - odotettiin seuran rekisteröimistä. Seura merkittiin yhdistysrekisteriin ja sen säännöt hyväksyttiin tammikuun 25. päivänä 1926. Tästä tuli sosiaaliministeriöstä ilmoitus "vasta" maaliskuussa. Rekisteröinnin jälkeen alkoi toden teolla jäsenien hankinta uuteen yhdistykseen. Hyväksytyt säännöt lähetettiin kaikille puutarhateknikoille, joiden osoite oli tiedossa. Järjestäytyminen oli erittäin korkea: ensimmäisen toimintavuoden päättyessä jäsenmäärä oli 67 - vain muutama alalla kotimaassa toimivista puutarhateknikoista jäi yhdistyksen ulkopuolelle. Suomen Puutarhateknikkojen Seura lukeutui jo tuolloin Suomen suurimpiin puutarhaseuroihin.

Seuran ensimmäinen toimintakertomus sisälsi maininnan myös flyygelin myymisestä 2.400 markan hinnasta. Kauppa oli "verrattain suuri". Samaisesta flyygelistä oli ollut tämän tästä tietoja Toveriliiton toimintaa selostavissa asiakirjoissa. Liittohan hankki sen heti toimintansa alussa

vuonna 1913 400 markan hinnalla. Vaikka se mainittiin "Toveriliiton rakkaana flyygelinä", kirjoitti Olavi Collan PUUTARHAssa tuosta uskollisesti palvelleesta soittopelistä seuraavan arvion: "*... se toisinaan on, kovakouraista käsittelyä ja puutteellista hoivaa moittiakseen, antanut heikosti valittavan soraääninen*". Toveriliiton perintönä joutui myös tämä flyygeli Suomen Puutarhateknikkojen Seuralle. Kun sitä ei enää voitu pitää Lepaan opiston juhlasalissa, päätti seuran silloinen johtokunta sen myymisestä yllä mainitulla hinnalla, josta kuitenkin piti vähentää kuljetuskustannuksina viisikymmentä markkaa.

TOIMINNAN VAKIINTUMINEN - VUODET 1925-1944

Puutarhaopetuksen tehostaminen

Perustamisestaan alkaen Suomen Puutarhatekniikkojen Seuran tavoitteena oli puutarhaopetuksen tehostaminen, erityisesti Lepaan puutarhaopistossa, jonka opetusta pidettiin tarkoin silmällä. Jo perustamiskokouksessa päätettiin anoa neljännen opettajanviran perustamista Lepaan puutarhaopistoon. Asia kuitenkin raukesi toistaiseksi, kun seuran sihteeri ei katsonut voivansa allekirjoittaa Maataloushallitukselle osoitettua kirjelmää. Opiston opettajana hän katsoi olevansa moraalisesti esteellinen. Kirjelmä lähetettiin Maataloushallitukselle vuoden 1927 alussa. Siinä kiinnitettiin huomiota siihen, *"ettei Lepaan puutarhaopistossa koko sen toiminta-aikana puutarhasuunnittelun opetus ole ollut sillä tasolla kuin sen olisi tullut olla tämän opetusalan tärkeyteen nähden"*. Lisäksi perusteluissa mainittiin tosiasiana se, ettei opiston suorittaneille ole *"osoitettu täyttä arvonantoa nimenomaan juuri mainitun opistossa vallitsevan puutteellisuuden vuoksi"*. Kirjelmässä vaadittiin myös puutarhaopiston henkilökunnan palkkauksen nostamista samalle tasolle kuin se oli muissa maatalousalan opistoissa. Edelleen toivottiin valtion varoista jaettavaksi stipendejä puutarhateknikoille ulkomaisia jatko-opintoja varten perehtyäkseen puutarha-alaan yleensä ja varsinkin puutarhasuunnitteluun.

Seuran tavoite puutarhasuunnittelun opettajan viran saamiseksi opistoon toteutui vasta 10 vuotta myöhemmin eli vuoden 1937 alkaessa.

Puutarhateknikoiden kokouksissa keskusteltiin vuodesta toiseen puutarhaopiston opetukseen ja harjoitteluun liittyvistä kysymyksistä. Erityisesti juuri harjoittelu ja sen pituus olivat kritiikin aiheita. Jo vuosikokouksessa 1929 vaadittiin opiston pääsyvaatimusten tiukentamista harjoittelun pituuden osalta. Varsinainen keskustelu tästä aiheesta käytiin puutarhaopetuksen uudistamista käsitelleessä seuran

kokouksessa maaliskuussa vuonna 1933, jolloin asian alusti konsulentti Toivo Kalervo. Kokous esitti kantanaan, että opistoa edeltävä harjoittelu pitäisi olla ainakin 3-vuotinen, mutta jopa 6-vuotisesta harjoittelusta puhuttiin.

Myös opiston opetusohjelmaan puututtiin: laulu pois laskento tilalle; opetuksen tulisi olla pelkästään tietopuolista.

Ensimmäisen kerran puhuttiin myös oppilasmäärän rajoittamisesta. Päämääränä oli valmistuvien puutarhateknikoiden ammatillisen tason turvaaminen. Kilpailutilanteen säilyttämiseksi pitäisi kuitenkin puutarhateknikoita valmistua jonkin verran enemmän kuin oli avoimia vakansseja.

Lähtö 400 metrin viestijuoksuun vuonna 1924. Kuva Lepaan Puutarhamuseo.

PUUTARHA-lehdessä julkaistiin Suomen Puutarhateknikkojen Seuran puutarhaharjoittelun järjestämisestä koskeva alustus, joka esitettiin Suomen Puutarhaviilijöiden Liiton vuosikokouksessa maaliskuussa 1934

ja joka oli lähetetty etukäteen puutarhaseuroille tutustumista varten. Arvo Haapanen, Aarno Hellemaa ja Väinö Lehtonen olivat laatineet mainitun alustuksen, jossa ehdotettiin harjoittelijoiksi aikoville erityistä puoli vuotta kestävästä karsintakurssista, erityisten harjoittelupuutarhojen nimeämisestä sekä harjoittelun valvojen asettamisesta. Samassa alustuksessa ehdotettiin myös sisäänpääsytutkintoa puutarhaopistoon ja -kouluihin pyrkijöille.

Merkittävin Lepaan puutarhaopistoa koskeva kannanotto oli tuolloin vaatimus opiston johtokunnan asettamisesta. Johtokunnan piti edustaa puutarha-alan ammattikuntaa ja valvoa opetuksen laatua, jotta se vastaisi käytännön vaatimuksia. Lepaa sai johtokuntansa vasta runsaat kaksi vuosikymmentä myöhemmin 1950-luvulla.

Lepaan puutarhaopiston päärakennus tuhoutui tulipalossa vuoden 1934 tammikuun alussa. Kuukauden lopussa seuran edustajat kävivät Maataloushallituksessa kiirehtimässä uudisrakentamista ja esittämässä toivomuksia uusien rakennussuunnitelmien johdosta.

Seuran tavoitteisiin kuului myös ajanmukaisen ammattikirjallisuuden luominen. Ensimmäinen yritys oli painattaa puutarhateknikko Anni Kirjalaisen laatimat muistiinpanot Lepaan koristekasviviljelyn luennoista. Myönteisestä päätöksestään huolimatta johtokunta joutui toteamaan hankkeen liian kalliiksi ja asia raukesi.

Vuosi 1935 oli puutarhaväelle erityisen merkityksellinen: Lepaan puutarhaopisto täytti 25 vuotta, Suomen Puutarhaviljelijäin Liitto sekä Suomen Puutarhateknikkojen Seura 10 vuotta. Seuran juhlakokouksessa Lepaan 25-vuotisjuhlien yhteydessä päätettiin täydennyskurseista opiston päästötodistuksen saaneille. Maataloushallitukselta anottiin tarkoitukseen apurahaa. Sitkeiden yritysten jälkeen vasta vuonna 1937 heltisi 6.000 markan apuraha. Sen turvin järjestettiin Lepaassa 8-päiväiset täydennyskurssit lokakuussa välittömästi 12. opistokurssin päättäjien jälkeen. Kurseille osallistui peräti 60 puutarhateknikkoa eli

lähes 2/3 silloisesta jäsenkunnasta. Aiheena oli puutarhatalouden koko kirjo markkinoinnista lannoittamiseen.

Kurssien yhteydessä pidetyissä seuran kokouksissa keskusteltiin puutarhateknikoiden jatkokoulutuksesta laajemminkin. Suunniteltiin jopa erityistä jatkotutkintoa, joka olisi edellyttänyt vähintään 5-vuotista työskentelyä ammatissa puutarhaopiston jälkeen ja tutkielman laatimista. Tutkinnon hyväksymisestä päättäisi 3-jäseninen tutkijalautakunta, jossa olisi Maataloushallituksen, Lepaan opiston opettajakunnan sekä kunkin erityisalan käytännön edustus. Tällainen puutarhateknikoiden erikoistumistutkinto oli esillä seuran vuosikokouksessa 1940, jolloin todettiin sen tarpeellisuus mm. koulutettaessa puutarhateknikoita alan opetus- ja muihin erityistehtäviin.

Opistokurssi 15 vuosilta 1943-44 hiihtämään lähdössä. Vas. Martta H., Annikki K., Kyllikki H., Marga W., Liisa A. Kuva Annikki Kukkonen.

Kurssit pyrittiin järjestämään joka toinen vuosi. Kuitenkin seuraavat kurssit voitiin pitää vasta lokakuussa vuonna 1940. Nämä kurssit Lepaassa olivat 4-päiväiset. Olojen poikkeuksellisuudesta huolimatta kursseille osallistui 46 puutarhateknikkoa. Avajaispäivä 20. lokakuuta oli merkityksellinen kahdestakin syystä: Oli kulunut tasan 25 vuotta ensimmäisten puutarhateknikoiden valmistumisesta. Tilaisuutta oli siksi juhlistamasta neljä ensimmäisen kurssin oppilasta. Toiseksi seuran kunniajäsen pomologi Olavi Collan piti jäähyväisluentonsa opiston hedelmänviljelysopin lehtorina; hänet oli nimitetty tuolloin Maataloushallituksen puutarhanhoidon tarkastajan virkaan.

Suomen Puutarhateknikkojen Seura oli ensimmäisten joukossa ajamassa korkeakoulutasoisen puutarhaopetuksen saamista maahamme. Jo niinkin varhain kuin vuonna 1929 seuran vuosikokous lausui toivomuksenaan, että korkeampaa maatalousopetusta järjestettäessä olisi otettava huomioon myös puutarha-aineet. Asiasta päätettiin lähettää Maatalousopetuskomitealle kirjelmä, jonka oheen toivottiin Suomen Puutarhaviilijöiden Liiton ja Maatalousseurojen Keskusliiton myönteistä lausuntoa. Seuran johtokunnan pöytäkirjan mukaan 12.12.1929 *"Haapanen ja Kalervo valittiin tekemään ehdotusta korkeamman puutarhaopin järjestämiseksi maatalouskorkeakoulussa"*.

Puutarhaneuvonnan järjestäminen

Suomen Puutarhateknikkojen Seura teki kesäkuussa 1926 aloitteen puutarhaviilijöiden neuvonnan järjestämisestä ja puutarhaneuvojien pätevyysvaatimuksista lähettämällä asiaa koskevan kirjelmän Maatalousseurojen Keskusliiton Valtuuskunnalle. Siinä esitettiin mm. seuraavaa:

"Viime vuosina on kaikkialla maassamme saattanut havaita voimakasta elpymistä puutarhaviilijöiden alalla. ... Tämän oivaltaen ovat maanviljelysseuramme y.m. maaseudulla toimivat yhdistykset järjestäneet kautta maan puutarhaneuvontaa. Tämän neuvontatyön

ansioksi voitaneen lukea se, että syrjäseuduillakin on puutarhaviiljelyn harrastus tullut viritetyksi. ... Mutta ottaen huomioon useimpien nuvojen sangen heikon ammattipätevyyden on tuskin luultavaa, että tällainen nuvojakunta kykenisi nostamaan korkeammalle puutarhaviiljelyksen alkeellista asemaa sitä täydellisemmin kehittämään. ... Sen vuoksi olisi tärkeätä, että jokaisen maanviljelysseuran palveluksessa olisi ainakin yksi mahdollisimman pätevä puutarhakonsulentti. ... olisi meillä riittävän käytännön kokemuksen ohella pidettävä Lepaan puutarhaopiston kurssia vähimpänä pätevyysehtona maanviljelysseurojen puutarha-konsulenttien toimiin.”

Kirjelmän johdosta Keskusliitto asettikin lähes välittömästi toimikunnan asiaa pohtimaan. Kolmimiehininen toimikunta, jonka yhtenä jäsenenä oli Puutarhateknikkojen Seuran puheenjohtaja Toivo Kalervo, päätyi suosittalemaan puutarhakonsulenttien palkkaamista 17 maanviljelys- ja talousseuraan. Samalla se toivoi puutarhaneuvonnan erottamista kotitalousneuvonnasta. Maatalousseurojen Keskusliiton edustajainkokous vuonna 1929 velvoitti Valtuuskunnan ajamaan asiaa siten, että 21 seuraan saataisiin puutarhateknikon pätevyiden omaava puutarhakonsulentti. Tuloksia saatiin kuitenkin enemmänli odottaa vuosikymmeniä.

Puutarhateknikkojen Seuran johtokunta oli heti alun alkaen kiinnostunut puutarhaneuvonnan, erityisesti hedelmäviljelyn neuvonnan kehittämisestä maassamme. Pari viikkoa seuran perustamisen jälkeen se oli päättänyt lähettää edellisenä kesänä perustetulle Puutarhaviiljelijäin Liitolle kirjelmän, jossa piti vaatia hedelmäviljelyn neuvonnan tehostamista. Tarkoituksena oli pyytää kirjelmän allekirjoittajiksi mahdollisimman paljon hedelmäviljelijöitä ja -kauppiaita. Päätös lienee kuitenkin jäänyt toteuttamatta.

Talvisodan päättymisen jälkeen vuonna 1940 muistutettiin Maatalousseurojen Keskusliittoa puutarhaneuvonnan tärkeydestä uusia

ns. "pika-asutustiloja" muodostettaessa Neuvostoliitolle rauhanteossa luovutetuilta alueilta siirtyneelle väestölle.

Taimistojen tarkastus

1930-luvulla valtiovallalle tehdyistä aloitteista on mainittava erityisesti Maataloushallitukselle vuonna 1938 tehty aloite taimistojen tarkastustoiminnan käynnistämiseksi. Asiasta oli keskusteltu vuosikokouksessa puutarhateknikko O. Larssonin alustuksen pohjalta. Kokous oli päätenyt suosittelemaan erityistä taimistojen tarkastajaa, taimien standardisoimista ja taimistoviljelijöiden liittymistä yhteiseen järjestöön. Suomen Puutarhaviljelijäin Liiton toimesta oli tehty vastaava esitys maatalousministeriölle keväällä 1937.

Järjestötoiminta

Suomen Puutarhateknikkojen Seura sai ensimmäiseksi puheenjohtajakseen Hinnonmäen koeaseman puutarhurin, sittemmin Suomen Puutarhaviljelijäin Liiton konsulentin, Toivo Kalervon. Hän johti seuraa vuoden 1929 syksyyn; toimintavuosi vaihtui tuolloin elo-syyskuun vaihteessa. Kalervo toimi johtokunnassa tämän jälkeen vielä 20 vuotta.

Toinen pitkäaikainen vaikuttaja johtokunnassa ennen toista maailmansotaa oli Lepaan puutarhaopiston johtaja Arvo Haapanen. Hän oli ensimmäisen toimintavuoden sihteeri ja rahastonhoitaja ja sen jälkeen eri tehtävissä aina vuoden 1946 loppuun. Asemansa puolesta hänellä oli mitä parhaimmat mahdollisuudet kehittää yhteistyötä johtamansa puutarhaopiston ja Puutarhateknikkojen Seuran kesken.

Kalervon kieltäytyttyä puheenjohtajan tehtävistä valittiin seuran johtoon puutarhaopettaja Väinö Lehtonen, joka toimi puheenjohtajan sotavuosiin saakka.

Neljäs seuran alkuvuosien pitkäaikainen vaikuttaja oli Lepaan opiston ylipuutarhuri Otto Reijonen. Hänet valittiin johtokuntaan

rahastonhoitajaksi jo toisesta toimintavuodesta alkaen 1926. Hän luopui johtokunnan jäsenyydestä kylläkin jo vuonna 1929, mutta vartioi ansiokkaasti rahakirstua aina vuoden 1945 loppuun asti.

Vuosikokouksessaan 21.10.1926 seura päätti liittyä Suomen Puutarhavihvelijäin Liittoon. Ensimmäisiksi edustajikseen liittoon seura valitsi Pekka Jotunin, Tyko Kulon ja Ola Mannströmin.

Seuran säännöt olivat jatkuvasti muutosten kohteena - tai ainakin muutoksista oli pöytäkirjojen ja vuosikertomusten mukaan keskusteltu. Perustamiskokouksessa hyväksytyjen sääntöjen mukaan johtokunnassa oli viisi jäsentä: puheenjohtaja, jonka vuosikokous erikseen valitsi, varapuheenjohtaja, kirjuri ja rahastonhoitaja sekä yksi lisäjäsen. Kirjurin ja rahastonhoitajan tehtävät voitiin antaa vuosikokouksessa yhdelle henkilölle. Tätä sääntöjen kohtaa käytettiin vain perustamiskokouksessa, jossa Arvo Haapanen valittiin hoitamaan sekä kirjurin että rahastonhoitajan tehtäviä. Jo vuonna 1929 lienee sääntöihin tehty muutos rahastonhoitajan osalta. Tuosta vuodesta alkaenhan Otto Reijonen hoiti näitä tehtäviä olematta johtokunnan jäsen.

Perusteellisempi sääntöuudistus hyväksyttiin vuosikokouksessa 1932. Silloin kasvatettiin johtokuntaa kahdella varajäsenellä sekä päätettiin, että jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan ja että toimihenkilöt puheenjohtajaa myöten valitsee johtokunta keskuudestaan. Vuoden 1933 vuosikokouksen pöytäkirjan mukaan "uudistetut säännöt hyväksyttiin yksimielisesti".

Vuosikymmenen lopulla muutettiin sääntöjä siten, että toiminta- ja tilivuodeksi tuli kalenterivuosi yleisen käytännön mukaan. Näin ollen myös vuosikokouksen ajankohta muuttui alkuvuoteen, tammi-maaliskuuhun. Ensimmäinen tämän mukainen vuosikokous oli 22. maaliskuuta 1941, jonka jälkeen toiminta lamaantui neljäksi vuodeksi käynnissä olleen suursodan takia.

Puutarhateknikot ottivat heti alkuun seuran omakseen. Niinpä ensimmäisen toimintavuoden päättyessä voitiin Puutarhavihjelijäin Liitolle ilmoittaa jäsenmääräksi 67 jäsentä, mikä merkitsi lähes 90 % päästötodistuksen saaneista alalla kotimaassa työskennelleistä puutarhateknikoista.

Jäsenmäärä oli noussut uusien puutarhateknikkopolvien myötä vuoden 1940 loppuun mennessä 112 varsinaiseen jäseneseen. Heistä peräti 88 jäsentä oli suorittanut ainaisjäsenmaksun. Tosin heiltä pyydettiin toisinaan vielä avustuksiakin seuran heikon rahatilanteen pönkittämiseen.

*Johtaja Arvo Haapanen
ja emäntä Olga
Wallenius vuonna
1935. Kuva Lepaan
Puutarhamuseo.*

Viimeisessä vuosikokouksessa ennen toiminnan keskeytymistä jatkosodan ajaksi maaliskuun 22. päivänä 1941 päätettiin ajankohtaisista avustuksista: Lepaaseen tulevaa sankaritaulua, Tyrvännön sankaripatsasta ja Lepaan oppilaskodin hoitaja Mandi Wahlmanin hautamuistomerkkiä varten.

Kunniajäsenien kutsumisessa Puutarhatekniikkojen Seura noudatti alusta alkaen suurta harkintaa. Perustamiskokouksessa kutsuttiin viisi kunniajäsentä, joista kaksi oli seura "perinyt" jo Toveriliitolta. Vasta vuosikokouksessa marraskuun 4. päivänä 1934 päätettiin uuden kunniajäsenen kutsumisesta: Kokouksen pöytäkirja kertoo asian näin: *"Suurten ansioittensa vuoksi Lepaan puutarhaopiston perustamisessa ja edelleen kehittämisessä päätettiin kutsua senaattori Kairamo seuran kunniajäseneksi."* Senaattori A. Oswald Kairamo kuoli jo vuonna 1938.

Vuonna 1935 ilmestyneen Lepaan puutarhaopiston 25-vuotisjuhlajulkaisun toimittamiseen seura osallistui keräämällä henkilötiedot kaikista valmistuneista puutarhateknikoista. Työstä vastasi seuran johtokunnan työryhmä, jossa olivat Väinö Lehtonen, Veli Sorma ja Aarno Hellemaa. Jokaiselle 11 kurssille oli nimetty yhdyshenkilö, joka vastasi kurssinsa henkilötietojen hankkimisesta. Lisäksi veloitettiin jokainen puutarhatekniikko osallistumaan hankkeeseen 50 markalla; juhlajulkaisu tuli kiitokseksi maksun suorittaneille.

Juhlajulkaisussa puutarhaopiston johtaja lausui entisten oppilaiden sijoittumisesta ammattiin mm. seuraavaa:

"Lähtemättä sen pitemmälti selittelemään, mitä entisistä Lepaan puutarhaopiston oppilaista on tullut, voimmme vain todeta, että puutarhateknikot täyttävät monta tärkeää paikkaa Suomen puutarhavihjelyksen työkentällä, ja että tämä on osaltaan osoittamassa sitä vaikutusta, mikä puutarhaopistolla olemassaolonsa aikana on ollut. Onhan toiselta puolen myönnettävä, että opisto on vielä suhteellisen

nuori ja sen entisistä oppilaista myös suuri osa vielä nuoria, joten puutarhateknikoiden vaikutus voi vielä ajanoloon paljon kasvaakin.

Tämä tarkastelu myös osoittaa, että meillä on olemassa joukko sellaisia toimipaikkoja puutarha-alalla, joiden haltijoiksi tarvitaan niinkin perusteellisen ammattisivistyksen saaneita puutarhureita kuin puutarhaopiston kurssin suorittaneet ovat. Ja todennäköistähän on, että tulevaisuudessa tällaisia toimia tulee ilmaantumaan yhä enemmän. Ennenkaikkea olisi toivottava, kuten edellä jo viitattiin, että puutarhaneuvontatyö meillä pääsisi nousemaan oikeille urille ja silloin se tarjoaisi paljon tehtävää juuri puutarhaopiston antaman ammattisivistyksen omaaville.”

Kun opisto oli palanut ja sen mukana kaikki kurssien valokuvat, yritettiin saada uudet kurssikuvat uuden opiston juhlasalin seinälle. Yritys ei kuitenkaan tuottanut tulosta useista jäsenistölle esitetyistä pyynnöistä huolimatta. Ajatus kurssikuvakokoelmasta on sittemmin hautautunut kokonaan.

1920- ja 1930-lukujen taitteessa syntyi melkoinen riita kotitalouskoulujen puutarhaopettajien pätevyysvaatimuksista. Kotitalousopetuskomitea oli esittänyt, että vain Järvenpään uuden kotitalousopettajaopiston puutarhalinjalta valmistuneet olisivat kelpoisia kotitalouskoulujen, mm. emäntäkoulujen, puutarhaopettajiksi. Syntyneen vastustuksen takia ei komitean asetusluonnosta hyväksytty sellaisenaan, vaan Lepaan puutarhaopiston suorittaneetkin katsottiin päteviksi opettajiksi maataloushallituksen lähemmin määrittämillä ehdoilla. Yhtenä ehtona opetusharjoittelun lisäksi oli emäntäkoulun kurssin suorittaminen. Tämä aiheutti seuran vuosikokouksessa ankaraa arvostelua, ja päätettiin antaa lehdistölle tiedote, jossa paheksuttiin maataloushallituksen päätöstä. PUUTARHA-lehdessä ollut kirjoitus päättyi katkeraan toteamukseen:

"Oli erehdys, että Järvenpäähän puutarhalinja perustettiin, mutta kun se on tehty, on ainakin sallittava entisen puutarhaopettajia valmistavan

laitoksen vapaasti kilpailla. - Tai sitten pantakoon Lepaan puutarhaopiston ovet kiinni.”

10. Opistokurssi
ryhmäpotretissa.
Kuva Lepaan
Puutarhamuseo.

Kun puutarhateknikot toimivat eri puolilla Suomea, oli säännöllinen yhteydenpito jäsenten kesken vaikeata. Tämän vuoksi seuran johtokunta päätti 12.12.1929 ryhtyä julkaisemaan omaa kaksi kertaa vuodessa ilmestyvää lehteä. Asia kuitenkin raukesi - resurssit eivät riittäneet. Vain vuosikokoukset antoivat puutarhateknikoille tilaisuuksia yhdessäololle. Joskus voitiin kuitenkin pitää kokouksia jonkin puutarhaväen yleisen tilaisuuden yhteydessä.

Kanssakäymistä pyrki edesauttamaan Ruissalossa 3.8.1930 pidetty kokous, jonka pöytäkirjassa todettiin mm.: *"Puheenjohtajan ehdotuksesta lähemmän tuttavuuden aikaansaamiseksi Lepaan puutarhaopiston käyneiden kesken päätettiin "jättää tittelit pois". Tämän jälkeen kukin kokouksen osanottaja ilmoitti oman etunimensä."* Siihen asti seuran pöytäkirjoissakin oli valintojen kohteena olleet puutarhateknikot ilmoitettu arvokkaasti esimerkiksi "herra Toivo Kalervo" ja "neiti Kaisu Antila".

Puutarhateknikkojen yhteenkuuluvuutta pyrittiin lisäämään myös jäsenmerkillä. Asiasta lienee päätetty ensimmäisen kerran vuoden 1933 vuosikokouksessa, jonka pöytäkirjassa mainitaan asian edelleen kehittäely jätetyn johtokunnan huoleksi.

"Merkki tulee olla suhteellisen pieni ja sellainen, että se voidaan sovittaa sormukseen, rintaneulaksi t.m.s." Johtokunta valitsi tammikuussa 1934 seuran merkiksi Sundqvistin kultasepäntiilikkeen laatiman mallin. Merkin värit olivat vihreä ja musta sekä siinä kirjaimet LPO. Tilauksia kertyi vain muutama, joten asia haudattiin taas muutamaksi vuodeksi.

Tositoiniin päästiin vasta vuonna 1938, jolloin vuosikokous hyväksyi suunnittelukilpailun voittaneen Väinö Lehtosen ehdotuksen puutarhateknikkojen sormukseksi. PUUTARHA-lehti kertoi sormuksen kuvion symbolista seuraavaa: *"Aihe on symbolinen tammi, joka on työntänyt vankat juurensa mustaan multa. Tässä tapauksessa siis kultainen tammi mustalla emaljipohjalla. Kaikki muu on sormuksessa kultaa."*

"Tammi, johtokunnan mielestä Suomen vanhimpia koristekasveja, joka samalla on luonnonvarainen, soveltuu tähän tehtävään parhaiten. Musta multa on se pohja, jolle kaiken puutarhanhoidon tulee perustua."

Stipendirahasto

Puutarhateknikkojen Seura "peri" lakkautetulta Lepaan puutarhaopiston Toveriliitolta myös sen stipendirahaston. Rahaston pääoma karttui hitaasti pontevista aloitteista huolimatta. Monena vuonna siirrettiin vuosikokousten päätöksellä kaikki liikenevät varat rahastoon.

Ensimmäinen tieto rahaston suuruudesta on vuodelta 1926, jolloin se oli 17.964,21 markkaa. Vuoden 1929 vuosikokous päätti tehdä rahaston sääntöihin muutoksen, jonka mukaan stipendejä voitiin jakaa vasta sitten, kun pääoma oli kasvanut 100.000 markkaan. Samalla tarkennettiin sääntöjä siten, että vain seuran jäsenet olivat oikeutettuja stipendien saamiseen. Vuonna 1937 stipendirahasto oli runsaat 61.000 markkaa. Seuraavana vuonna, johon asti rahat olivat olleet tavallisilla talletustileillä, sijoitettiin varoja pankkiosakkeisiin.

Vuonna 1940 päätettiin, että siirtoväkeen kuuluville puutarhateknikoille ja kaatuneiden puutarhateknikoiden perheenjäsenille voitiin myöntää liiketoiminnan tukemiseen lainoja. Tällainen "sotavahinkolaina", suuruudeltaan 20.000 markkaa, myönnettiin puutarhateknikko-aviopari Irja ja Huugo Sepälle Säkkiärveltä.

PUUTARHATEKNIKOISTA HORTONOMEIKSI - VUODET 1945-1960

Huoli puutarha-alan opetuksesta

Puutarhateknikkojen Seuran toiminta toisen maailmansodan jälkeen pääsi käyntiin vasta lokakuussa 1945, jolloin pidettiin seuran vuosikokous, ensimmäisen kerran sitten vuoden 1941. Kokouksessa piti Puutarhaviljelijäin Liiton johtokunnan jäsen, agronomi Artturi Somersalo esitelmän aiheenaan "Muutama sana puutarhaopetuksesta". Esitelmän johdosta virinneen vilkkaan keskustelun innoittamana päätettiin ryhtyä *"aloitetoimenpiteisiin puutarhaopetuksen saamiseksi nykyisen kehityksen vaatimuksia vastaavaksi."* Agronomi Somersalo oli Puutarhateknikkojen Seuran vieraana toistamiseen vuoden 1958 syyskokouksessa aiheenaan edelleen puutarhaopetuksen kehittäminen, johon hän oli syvällisesti perehtynyt. Niinpä hän toimi vuodet 1949-51 puutarhaopetustoimikunnan jäsenenä.

Opetus puutarha-alan oppilaitoksissa oli jatkuvasti puutarhateknikkokunnan huolen aiheena. Suunnitelmia oli toki olemassa. Jo niinkin varhain kuin 1953 opiston johtaja Arvo Haapanen, joka samalla oli puutarhaopetustoimikunnan sihteeri, esitelmöi vuosikokouksessa aiheesta "Lepaan puutarhaopistosta puutarhanormaalikoulu". Kokouksessa todettiin *"puutarhaopetuksen puutteet aina kone-, työnjohto- ja työtekennillisiä erikoiskysymyksiä myöten"*. Suurimpina esteinä kehitykselle nähtiin Lepaan puutarhaopiston oppilasasuntojen keho kunto ja vähäisyys. *"Olisi jo aika päästä myös käytännöllisiin toimenpiteisiin käsiksi asian edistämisessä."*

Valtiovalln toimenpitein oli pitkään kehitetty puutarhurikoulutusta. Sen sijaan puutarhaopiston kehittäminen oli jäänyt lapsipuolen asemaan. Tämän totesi puutarhaopiston johtaja Antero Pankakoski alustaessaan kysymystä vuosikokouksessa maaliskuussa 1957: *"Opisto nykyisellään*

oli vain puutarhurikoulun yleislinja ja suoranaisena jarruna sen kehitykselle". Hän tuki voimakkaasti ajatusta, että opiston tulisi olla puutarhurikoulun käyneitten jatko-oppilaitos. Kokous totesikin, että tilanne opiston osalta oli "kestämätön" ja vaati opetuksen järjestelyjen toteuttamista mahdollisimman nopeasti. Ensimmäinen uuden opetusohjelman mukainen kurssi alkoi Lepaan puutarhaopistossa vuonna 1959, jolloin kaikki oppilaat olivat puutarhurikoulun suorittaneita.

Puutarha-alan korkeakouluopetus

Heti sotien jälkeen Puutarhateknikkojen Seura viritti keskustelun puutarha-alan opetuksen aloittamisesta yliopistossa. Vuoden 1946 toimintasuunnitelmaan sisällytettiin toivomus asiasta, jota yhdessä Puutarhaviilijäin Liiton kanssa piti ajaa valtion viranomaisissa. Toimintakertomuksessa samalta vuodelta todettiin, että Eduskunnassa oli tehty toivomusaloite toimikunnan perustamisesta harkitsemaan korkeamman puutarhaopetuksen aloittamista yliopistossa, mutta myös alemman puutarhaopetuksen laajentamista. Tosin kertomuksessa oli myös maininta, ettei vielä ollut päästy käytännön toimenpiteisiin, mutta silti oli toivossa elettävä. Joka tapauksessa valtioneuvosto asetti edellä mainittua toivomusta noudattaen ns. puutarhaopetustoimikunnan. Toimikunnan asettamisen seura oli pannut tyydytyksellä merkille: *"Puutarha-opetuksen aloittaminen yliopistossa oli nytkähtänyt eteenpäin."*

Toiveikkuus vaihtui kuitenkin hyvin pian pessimismiksi. Niinpä seuran vuosikokouksessa vuonna 1950 puutarhaopetustoimikunnan jäsen, puutarhaneuvos Olavi Collan, joutui toteamaan valtiovallan penseän suhtautumisen yliopisto-opetuksen järjestämiseen, jota käsittelevä mietintö oli valmistunut jo pari vuotta aikaisemmin. Puutarhateknikkojen Seuran ensimmäisessä vuosikirjassa vuonna 1952 Collanin kirjoitus oli lähes toivoton: *"Puutarha-alan yliopisto-opiskelusta meillä ei ilmeisesti tule mitään."* Tämän vuoksi hän yllytti puutarhateknikoita hakeutumaan ulkomaisiin korkeakouluihin, jopa riskialttiiden lainavarojen turvin.

Puutarha-alan korkeakouluopiskelu saatiin vihdoin ja viimein käyntiin Suomen opetusministeriön ja Norjan maatalousministeriön kesken vuonna 1954 solmitun yhteistoimintasopimuksen turvin, kun suomalaisille opiskelijoille varattiin mahdollisuus suorittaa puutarha-alan loppututkinto Norjan maatalouskorkeakoulun puutarhaosastolla. Hortonomi Aino Hirvonen valmistui vuonna 1958 puutarhakandidaatiksi ja vuotta myöhemmin hortonomi Kaarina Hyötyniemi suoritti loppututkinnon puutarhataiteen linjalla.

Helsingin Yliopistoon perustettiin 28.3.1956 ensimmäinen puutarhatieteen professorin virka. Oli kulunut 27 vuotta siitä, kun Puutarhatekniikkojen Seura lähti ajamaan puutarha-alan korkeakouluopetuksen saamista yliopistoon.

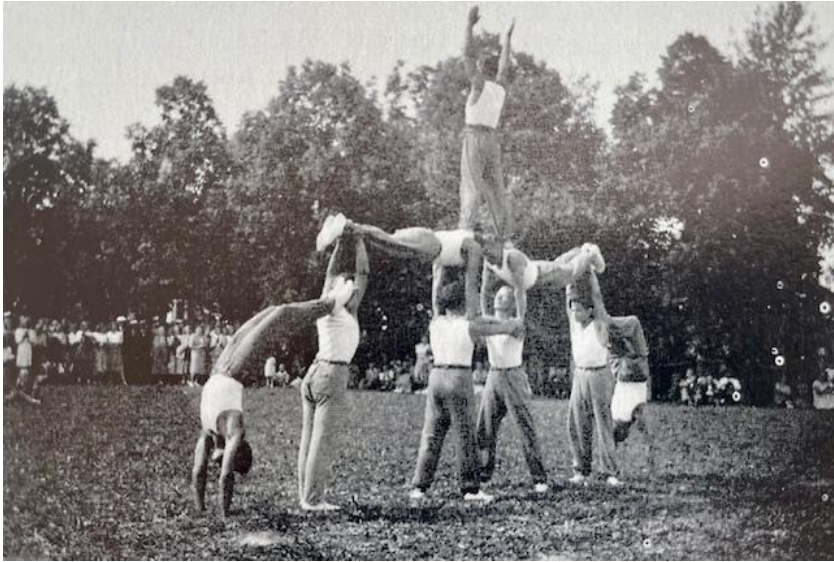
Kursseja ja luentopäiviä

1930-luvulla lupaavasti alkaneeseen kurssitoimintaan tuli 1940-luvun alussa sotien johdosta kuuden vuoden katkeama. Vasta vuoden 1946 syksyllä pystyttiin järjestämään päivän kestävä kurssi seuran jäsenille Tampereella yleisten puutarhapäivien yhteydessä. Kurssien ohjelmaan kuului useita eri aiheita, kuten silloin vielä oli tapana. Lisäkoulutus otettiin puutarhateknikkokunnassa hyvin myönteisesti vastaan: Tähän ensimmäiseen sodanjälkeiseen kurssipäivään osallistui 60 puutarhateknikkoa.

Seuraavana vuonna (1947) maataloushallituksen apurahan turvin järjestettiin Lepaassa jo 4-päiväiset jäsenille tarkoitetut "luento- ja virkistyspäivät". Luentoja oli yhteensä kaksitoista; sen lisäksi tehtiin useita retkiä lähialueen puutarhakohteisiin.

Seuraavalle vuosikymmenelle siirryttäessä seura aloitti koko ammattikunnalle tarkoitettujen maksullisten luentopäivien järjestämisen. Nämä luentopäivät pidettiin yleensä Helsingissä, josta löytyi niitä varten riittävän suuret tilat. Ensimmäisiin vuonna 1951 olleisiin 3-päiväisiin luentopäiviin osallistui peräti 224 henkilöä. Luennot

käsittelivät edelleen monenlaisia asioita, kuten myös seuraavina vuosina 1953, 1954 1955 järjestettyjen luentopäivien aiheet. Erityisinä vetonauloina vuoden 1951 päivillä olivat kasvinsuojeluaiheiset värifilmit. Vuonna 1956 syysluentopäivät pidettiin poikkeuksellisesti Tampereella. Siellä saavutettiin osallistujamäärässä ennätys: noin 300 henkilöä.

Kesäjuhlaohjelmaa vuonna 1946. Kuva Lepaan Puutarhamuseo.

Pitempien pelkästään seuran jäsenille tarkoitettujen jatkokurssien järjestäminen oli jatkuvasti "kiven takana" - rahoittajia kun ei tahtonut löytyä. Vihdoin kahdeksan vuoden tauon jälkeen vuonna 1955 saatiin maataloushallitukselta apuraha. Sen turvin oli Lapaassa 4-päiväiset, puutarhansuunnittelua, lasinalaista viljelyä sekä hedelmän- ja marjanviljelyä käsittelevät jatkokoulutuspäivät. Niihin osallistui lähes 60 puutarhatekniikkaa.

1950-luvun jälkimmäisellä puoliskolla oli seuran toiminta hyvin hiljaista; vuosikertomukset toistivat lakonisesti: *"Syysluentopäiviä eikä muitakaan tämäntapaisia tilaisuuksia ole voitu järjestää varojen puuttuessa."*

Suomen Puutarhateknikkojen Seurasta Hortonomien Yhdistys

Vuosikokouksessa maaliskuun 23. päivänä 1946 keskusteltiin ensimmäisen kerran vakavasti siitä, kuvasiko puutarhateknikko-nimitys parhaiten puutarhaopiston suorittaneiden asemaa. Puutarhateknikko Paavo Patomäki oli selvittänyt erilaisten teknikoiden määrän Suomessa ja päätynyt peräti lukuun 28. Suurimmalla osalla teknikkoja oli puutarhateknikkoja alempi koulutus. Kokous ei kuitenkaan keksinyt parempaakaan nimitystä ja asia jätettiin sillä kertaa johtokunnan huoleksi. Se päättyi kuitenkin ehdottamaan saman vuoden syyskokoukselle asian hautaamista: *"Niin kauan kuin maatalousteknikot käyttävät vanhaa titteliänsä, käytämme mekin teknikko-titteliä."*

Hortonomi-titteli innoitti pilapiirtäjätkin asialle 1950-luvulla.

Titteli-kysymys ei kuitenkaan hautautunut tuohon päätökseen, vaan se putkahti vähän väliä esille puutarhateknikoiden kokouksissa. Niinpä

Helsingin seudun puutarhateknikkojen ensimmäisessä kerhoillassa tammikuussa 1956 päätettiin evästää johtokuntaa nimenmuutoksen tarpeellisuudesta. Lopullinen päätös tehtiin seuran vuosikokouksessa huhtikuun 24. päivänä 1956, jolloin yksimielisesti ja kiittävin lausunnoin hyväksyttiin johtokunnan esitys: Suomen Puutarhateknikkojen Seuran nimi muutettiin Hortonomien Yhdistykseksi ja puutarhateknikoista tuli hortonomeja. Johtokunta oli perustellut esitystään varsin vankasti:

"Puutarhateknikko-nimitys oli tarkoitustaan vastaamaton, liian pitkä lyhennettynä ja teknikoksi jopa harhaanjohtava. Se oli täysin väärä opiston käyneelle; paremmin se ehkä olisi sopinut vaikkapa koulunkäyneille puutarhureille, joiden oppiaikakin vastaisi varsinaisten teknikoiden opiskelua. Kun lisäksi erilaisia teknikoita oli kolmisenkymmentä, nimitys oli kärsinyt inflaation sekä suuren yleisön että viranomaisten silmissä. Tämä näkyi selvästi mm. puutarhateknikoiden matalassa palkkauksessa."

Uusi titteli, hortonomi, oli jäljittelemätön ja iskostui hyvin nopeasti yleisönkin tietoisuuteen. Tosin asiaa autoivat Helsingin Sanomissa julkaistut Arijoutsin (= Heikki Marttila) pakinat ja Karin (= Kari Suomalainen) pilapiirroukset. Myös nimimerkki OH (= Olavi Hurmerinta) muisti Uudessa Suomessa julkaistussa pilapiirroksessaan hortonomeja. Joidenkin yhteydenottojen jälkeen nimimerkki Arijoutsin toivotti onnea Hortonomien Yhdistykselle ja sen jäsenille.

Puutarhaopiston kurssin suorittaneille ei siihen mennessä virallisesti ollut hyväksytty oppiarvoa. Hortonomin tittelin käyttöönotto sattui hyvin yhteen Lepaan puutarhaopiston ohjesäännön valmistumisen kanssa.

Otavan Iso Tietosanakirja vuodelta 1962 kertoo "Hortonomi"-hakusanan kohdalla seuraavaa: *"Hortonomi (lat. Ahortusa = puutarha, kreik. Anomosa = hoitava), aik. puutarhateknikko; nyk. puutarhaopiston (Lepaa) suorittaneiden ammattinimitys."*

Puutarhaopiston kurssin suorittaneiden ammattinimitys, hortonomi, on ollut käytössä kohta 40 vuotta eli puolet heidän "elinajastaan". Tuleehan syksyllä 1995 kuluneeksi 80 vuotta ensimmäisten oppilaiden valmistumisesta Lepaan opistosta. Tittelikysymys lienee noihin aikoihin ollut jollain tavoin opistonsa päättäneiden keskuudessa esillä. Hortonomi Xenia Meurmanhan kertoi muistelmissaan tittelistä keskustellun ainakin jo 3. kurssin päättyessä vuonna 1919.

Julkaisutoiminnan alku

Puutarhateknikkojen Seura suunnitteli heti perustamiskokouksessaan julkaisutoiminnan aloittamista. Tähtäimessä olivat alan oppikirjojen ja säännöllisesti ilmestyvän vuosikirjan painattaminen. Hyvästä tarkoituksesta huolimatta sääntöjen tämä kohta jäi kuolleeksi kirjaimeksi. Kirjallisiin tuotteisiin eivät heikossa taloudellisessa asemassa olleen yhdistyksen varat riittäneet. Niinpä vasta 1948 ensimmäinen seuran julkaisu näki päivänvalon. Se oli 100-sivuinen kirjanen "Puutarhaväen lauluvihko", jonka myymisellä seura pyrki myös taloudelliseen tulokseen. Parin vuoden myynnillä saatiinkin kustannukset peittoon. Kirjaan otettujen laulujen joukossa oli myös puutarhateknikko Elli Reinolan kirjoittama "Lepaalaisten marssi". Alkusanoissaan seuran johtokunta perustelee kauniisti lauluvihon tarpeellisuutta:

"Laulu on omiaan kirvoittamaan tunnelman hilpeäksi ja virkistäväksi silloin kun iloisia ihmisiä on kokoontunut toverilliseen seurusteluun. Kautta vuosien on puutarhaväen yhteisissä kokouksissa, illanistujaisissa ja kesäisillä retkeilyillä tuon tuosta havaittu puutarhaväen oman lauluvihkosen puute. Kaikukoon reipas laulu kaikkialla Suomen puutarhaväen keskuudessa."

Lauluvihkoa painettiin kolmisen tuhatta kappaletta. Toiseen painokseen asti myynti ei enää yltänyt.

Puutarhateknikkojen Seuran ja sen johtokunnan suuri unelma oman vuosikirjan julkaisemisesta toteutui vuonna 1952. Sen toimittamisesta vastasi seuran sihteeri T.P. Ketonen. Kirjan nimilehdellä komeili toivorikkaasti "Suomen Puutarhateknikkojen Seuran Julkaisu N:o 2". Siinä oli perusteellisia tietoja puutarhateknikoista yleensä, mutta jäsenistä erityisesti, kuten myös seuran siihenastisesta toiminnasta. Lisäksi tämä lähes 80-sivuinen kirjanen sisälsi myös muutamia yleisluontoisia, mutta kuitenkin puutarhateknikoita sivuavia kirjoituksia. Maataloushallituksen maatalousopetusosaston päällikkö, maatalousneuvos V. R. Lehtonen esitti siinä "työtärjouksen" puutarhateknikoille opetustoimessa. Hänen mukaansa heillä olisi sijansa maaseutukeskikoulujen tuntiopettajina ja "suurimmat mahdollisuudet pitäisi puutarhateknikoilla olla kansakoulujen jatko-opetuksessa - ainakin näin suunnitteluvaiheessa", hän lisäsi vähän oraakkelimaisesti.

Tampereen puutarhapäivät alkaneet, Suomen Puutarhateknikkojen Seuran vuoden 1946 kurssista kerrottiin sanomalehdissä. Kuva Isosta kirjasta.

Vuosikirja sisälsi myös mielenkiintoisen selvityksen puutarhateknikoiden ammatillisesta ryhmittymisestä elokuun 1952 tilanteen mukaan. Selvitys

oli mahdollisimman kattava, sillä ainoastaan seitsemästä puutarhateknikosta *"ei tiedetty mitään"*. Puutarhateknikoista palkkatoimissa oli 51,5 %, itsenäisinä yrittäjinä 30,8 % sekä muilla aloilla 17,7 %. Tähän ryhmään kuuluivat myös ne puutarhateknikot, jotka olivat ilmoittaneet ammatikseen perheenemäntä (9,9 %).

Oppi- ja opaskirjojen julkaiseminen jäi edelleen vain toivomusten asteelle.

Vilkasta järjestötoimintaa

Puutarhateknikkojen Seuran johtoon valittiin heti sotavuosien jälkeen Alvar Luotonen, joka hoiti tätä tehtävää aina vuoteen 1953 asti. Tästä vuodesta alkaen johdon otti käsiinsä Erkki Kivivuori. Suurin ansio seuran toiminnan vilkastumiseen oli kuitenkin puutarhateknikko T. P. Ketosella, joka valittiin johtokuntaan vuonna 1945 aluksi varajäseneksi ja heti seuraavana vuonna sihteeriksi. Tästä tehtävästään hän luopui vuonna 1953, jolloin sihteerin tehtävät otti vastuulleen Matti Kalevi ja parin vuoden päästä Matti A. Saarnela.

Vuosi 1953 oli johtokunnan kokoonpanon osalta merkityksellinen: johtokunnassa oli seuran perustamisesta alkaen ollut myös naisjäseniä. Nyt muuttui johtokunta puhtaasti miehiseksi, jollaisena se säilyi parikymmentä vuotta. Puutarhateknikoista oli tuolloin naisia nelisenkymmentä prosenttia. Tuon vuoden vuosikokouksen valinnat olivat poikkeuksellisen kiihkeät. Tasaväkisen kamppailun johtokunnan jäsenyydestä kävivät Helmi Hoikanmäki ja Matti Kalevi, joilla molemmilla oli sama äänimäärä, arvan ratkaistessa paikan Kalevin eduksi. Lähes yhtä tiukka äänestys käytiin puheenjohtajasta. Kivivuoren vastaehdokkaana oli Aapo Leskinen, joka hävisi puheenjohtajakilvan yhdellä äänellä 13-12.

Jäseniksi pyrittiin saamaan kaikki Lepaan puutarhaopiston kurssin suorittaneet puutarhateknikot. Tässä työssä, jonka kantavana voimana oli rahastonhoitaja Leif Simberg, onnistuttiin erinomaisesti. Järjestäytymisprosentti oli vuonna 1952 peräti 84 %: elossa olevia jäseniä

oli tuolloin 207 ja järjestäytymättömiä 37 puutarhatekniikkaa. Näistä suurin osa oli vaihtanut ammattia opistosta valmistumisen jälkeen.

Seuran toimintaa rajoitti - ja on aina rajoittanut - se, että jäsenet olivat hajallaan ympäri maata. Vuosikokoukset ja erilaiset kurssit olivat pääasialliset yhteiset toimintamuodot jäsenkirjeiden lisäksi. Vuonna 1956 aloitettiin Helsingin ja sen ympäristön hortonomien yhteiset kerhoillat. Ensimmäinen kerhoilta pidettiin Alvar Hellingin puutarhaliikkeen tiloissa. Kerhoillat kokosivat runsaasti jäsenistöä yhteen. *"Paitsi virkistävinä yhteydenottotilaisuuksina, ovat kerhoillat osoittautuneet yhdistyksemme koko toiminnalle erittäin hedelmällisiksi niissä syntyvien ajatusten ja johtokunnan tietoon saatettujen toimintaa koskevien evästysten kautta"*, todettiin yhdistyksen vuosikertomuksessa. Myös muualla Suomessa, mm. Turussa, oli ajoittain hortonomien vapaamuotoisia kerhoiltoja. Kerhojen synty sanat oli lausunut jo vuonna 1952 seuran silloinen puheenjohtaja Alvar Luotonen, joka vuosikirjassa toivoi, *"että jokaiselle paikkakunnalle, missä on vain kolmekin puutarhatekniikkaa, perustettaisiin tällainen kerho"*.

Puutarhateknikoiden järjestäytymisastetta pyrittiin kohottamaan paitsi asiakirjoihin merkityillä toivomuksilla myös käytännöllisin toimenpitein. Huomattavin tätä koskeva päätös tehtiin vuoden 1949 syyskokouksessa. Johtokunta velvoitettiin lähettämään edustajansa Lepaaseen opistokurssien päättäjäistilaisuuksiin, joissa vastavalmistuneille puutarhateknikoille kerrottiin seuran toiminnasta ja ojennettiin ammattisormukset. Tuossa kokouksessa pohdittiin Toivo Kalervon alustuksen pohjalta myös perinteiden lisäämistä Lepaassa.

"Kaikki perinteellinen, jota ulkomailta vastaavissa alamme laitoksissa esiintyy runsaasti, olisi omiaan loitontamaan kylmää virallisuutta", totesi Kalervo. Seuraavana vuonna opiston 40-vuotisjuhlien yhteydessä seura teki kunniakäynnin opiston oppilasruokalan emännän Mandi Wahlmanin haudalle, jolle oli hankittu marmorilaatta. Oli myös mietitty, miten

muistettaisiin Lepaan asentajaa Aku Lehtistä, joka oli "tullut taloon" jo ennen opiston toiminnan alkua vuonna 1910.

Vas. Suomen Puutarhatekniikkoseuran Isoon kirjaan on taltioitu yhdistyksen tapahtumia vuodesta 1946 lähtien.

Oik. Myös pilapiirtäjä Kari intoutui hortonomi-tittelistä.

Hortonomien Yhdistyksen toiminnassa oli 1950-luvun loppupuolella "hiljainen kausi". Asiasta keskusteltiin perusteellisesti vuosikokouksessa 22.3.1958 puheenjohtaja Erkki Kivivuoren alustuksen pohjalta. Hän totesi, että sääntöihin oli otettu mahdollisimman paljon hyviä asioita tutkimatta lainkaan sitä, oliko yhdistyksellä käytännössä mahdollisuuksia toteuttaa niitä. *"Toimihenkilöt tuntevat tehtävänsä kuormaksi ja vain harvat haluavat edes niihin toimiin ryhtyä."* Edelleen Kivivuori kysyi, *"onko aatteellinen toiminta nykyaikaan sopimattomissa valjaissa"*.

Johtokunnan mielestä Hortonomien Yhdistyksen pääasiallinen tarkoitus olisi olla yhdyssiteenä Lepaan puutarhaopiston suorittaneiden kesken

sekä tehdä aloitteita ja toimia niiden hyväksi puutarha-alan keskusjärjestöissä. Luentopäivätkin kuuluisivat lähinnä keskusjärjestöjen tehtäviin. Lisäksi esitettiin vuosikokouksen pitopaikaksi Lepaata ja ajankohdaksi kesäjuhlia, joille yleensä suuri joukko hortonomeja muutenkin kokoontui. Ajatus ei kuitenkaan saanut myötätuntoa Lepaan henkilökunnalta, joilla juuri kesäjuhlien aikaan hyvin kiireiset ajat.

Puutarhateknikkojen Seura teki aloitteen "puutarhaneuvos"-arvonimen käyttöönottoamisesta. Ensimmäiseksi puutarhaneuvokseksi tasavallan presidentti nimitti seuran kunniajäsenen pomologi Olavi Collanin syyskuun 9. päivänä 1948.

Vuonna 1947 rekisteröitiin seuran uudet säännöt. Huomattavin muutos oli vuosikokoukselle palautettu oikeus puheenjohtajan valitsemiseen johtokuntaan valittujen keskuudesta. Seuran tarkoituksperät säilytettiin lähes alkuperäisessä muodossaan.

Suomen Puutarhateknikkojen Seura liittyi heti perustamisensa jälkeen Suomen Puutarhavielijäin Liittoon. Niinpä seuran jäsenet ovat jatkuvasti olleet huomattavissa asemissa tämän liiton hallinnossa ja toiminnassa. Seuralle esitettiin vuonna 1946 liittymistä Maatalousteknikkojen liittoon. Seuran syyskokous 4.10.1946 jätti lopullisen päätöksen tekemisen vuosikokoukselle. Pöytäkirjan mukaan puheenjohtaja Alvar Luotonen oli todennut asiasta mm. seuraavaa:

"Seuralle ei heistä ole paljon apua, ellei oteta huomioon sitä seikkaa, että maatalousteknikoista on 9 kansanedustajaa. Liittymällä Maatalousteknikkojen liittoon saisivat puutarhateknikot entistä paremmin äänensä kuuluviin Eduskunnassa."

Seura päättikin vuosikokouksessaan 24.3.1947 liittyä alaosastona Suomen Maatalousteknikkojen Liittoon. Seuran kokoukseen oli kutsuttu mainitun liiton edustaja, joka kertoi "liitollaan olevan vahvan edustuksen korkeimmissa valtion elimissä". Vuoden lopulla Maatalousteknikkojen

liitto purettiin ja tilalle perustettiin Maatalouden teknikkojen Keskusliitto, jonka ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Puutarhateknikkojen Seuran puheenjohtaja Alvar Luotonen. Puutarhateknikot saivat johtokuntaan puheenjohtajan lisäksi kaksi muuta jäsentä: Väinö Lehtosen ja T. P. Ketosen.

Edunvalvontatehtäviä

Jo ensimmäisissä seuran säännöissä oli mainittu yhdistyksen tarkoitukseksi mm. yhteisten etujen valvomisen. Palkkatoimissa olevien puutarhateknikkojen ansiotasoa pidettiin matalana verrattuna vastaavan koulutuksen saaneiden palkkoihin. Esitettiin jopa sellaisiakin mielipiteitä, että puutarhateknikoiden palkkojen pitäisi olla maatalousteknikkojen palkkoja korkeammat. Tämän vuoksi seuran syyskokouksessa vuonna 1947 päätettiin erityisen palkkatoimikunnan asettamisesta. Sen puheenjohtajaksi valittiin Kalle Jokela ja jäseniksi Annikki Kukkonen ja Antti Järvinen. Myöhemmin Järvinen pyysi vapautusta tehtävästä pitkien kokousmatkojensa takia ja hänen tilalleen valittiin Jalmari Peltonen. Myöhemmin valittiin Unto Lehtonen toimikunnan neljänneksi jäseneksi.

Toimikunta sai ensimmäisen ehdotuksensa puutarhateknikoiden palkkauskriteeriksi valmiiksi jo vuoden 1948 syyskokoukselle. Esitys sisälsi neljä palkkaryhmää, joista ensimmäiseen kuuluivat mm. keskusjärjestöjen konsulentit ja suurten kauppapuutarhojen johtavat puutarhurit. Neljänteen eli matalimpaan palkkaryhmään oli sijoitettu mm. pienten kauppa- ja tehdaspuutarhojen puutarhurit ja paikalliset puutarhaneuvojat. Ryhmitystä kuitenkin vielä tarkennettiin mm. sijoittamalla hautausmaiden tarkastajat ensimmäiseen ryhmään. Ohjepalkkausesitys sisälsi luonnollisesti myös markkamääräiset ehdotukset ja ikälisiin verrattavat korotukset. Viimeisteltä ohjepalkkaesitys jätettiin Sosiaaliministeriön palkkaneuvostolle, joka ei sitä kuitenkaan voinut vahvistaa, koska se oli silloisten palkkasäännöstelypäätösten vastainen. Vaikka palkkataulukkoa ei

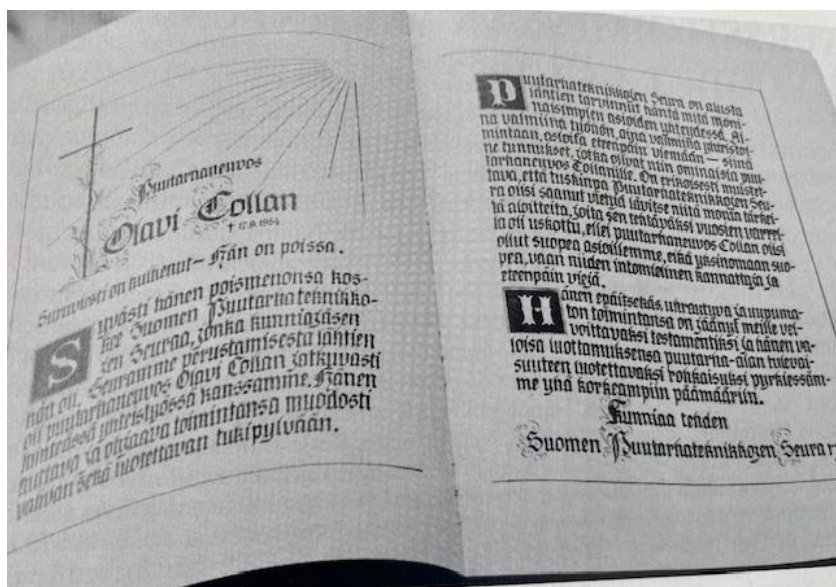
voitukaan virallisesti vahvistaa, se kuitenkin julkaistiin palkkatoimikunnan ja johtokunnan yhteisesityksenä ohjeellisena noudatettavaksi. Suosituksessa korostettiin sitä, että julkaistut ohjepalkat oli tarkoitettu minimipalkkoiksi eivätkä ne pyrkineet asettamaan ylärajaa kenenkään palkkaukseen.

Palkkataulukkojen laatiminen ja julkaiseminen tuotti myös käytännön tuloksia. Vuoden 1949 toimintakertomuksessa oli maininta, että sen avulla tiedettiin saadun 3-6.000 markan korotuksia. Sama toistui vuoden 1951 toimintakertomuksessa: *"Useat puutarhateknikot ovat ohjepalkkataulukkoon vedoten saaneet huomattaviakin palkan korotuksia."*

Palkka-asia oli yhdistyksen toiminnassa jatkuvasti esillä myöhemminkin.

Palkkakysymykseen liittyen seura otti kantaa myös puutarha- ja kasvihuonesuunnitelmista perittäviin palkkioihin. Leif Simberg oli laatinut minimipalkkiotaulukon Puutarhateknikkojen vuosikirjaan 1952, jossa myös palkkataulukot oli julkaistu. Suunnitelmapalkkiot oli määritelty ainoastaan suhteellisen vaatimattomien suunnitelmien osalta: vaativampina tehtävinä mainittiin esimerkkinä mm. huvilapuutarhat.

Hortonomien syrjäyttäminen huomattavia puutarha-alan virkoja täytettäessä aiheutti silloin tällöin huolta yhdistyksen johtokunnalle. Asia tuli voimakkaasti esille Helsingin kaupunginpuutarhurin virkaa täytettäessä 1950-luvun lopulla. Johtokunta suunnitteli voimakassanaisten kirjelmän lähettämistä kaupunginhallitukselle. Harkinnan jälkeen johtokunta katsoi kuitenkin parhaimmaksi olla puuttumatta virallisesti asiaan, koska *"se voi hortonomien kannalta tulevia aikoja ajatellen aiheuttaa ikävyvyyksiä tai ainakin hankaluuksia"*.

Puutarhaneuvos Olavi Collanista tehty muistokirjoitus Isossa kirjassa.

Stipendirahasto

Aikoinaan Toveriliitolta peritty stipendirahasto karttui hitaasti eikä sen tuotoilla pystytty jakamaan apurahoja seuran ensimmäisen neljännesvuosisadan aikana. Lahjoitukset olivat "kiven takana" ja inflaatio sotavuosien jälkeen nakersi rahaston pääomaa. Johtokunnan tarmokkaiden "hankintatoimenpiteiden" ansiosta voitiin kaikkien aikojen ensimmäinen stipendi julistaa haettavaksi Puutarha-lehden kesäkuun numerossa vuonna 1950. Johtokunta myönsi stipendin, suuruudeltaan 25.000 markkaa, Annikki Kukkoselle maatalous-metsätieteen kandidaatin tutkinnon loppuunsaattamiseksi Helsingin Yliopistossa. Toisen stipendin vuonna 1953 sai Tapio Kallio, myös opiskeluun maatalous- metsätieteellisessä tiedekunnassa.

Stipendirahaston pääoma oli kasvanut vuoden 1959 loppuun mennessä 636.125 markaksi. Rahaston pääoma oli sidottu pääasiassa pankkiosakkeisiin. Vuonna 1941 olivat puutarhateknikot Irja Niemi (sittemmin Huuskonen) ja Arvo Nyystilä perustaneet talvisodassa kaatuneen kurssitoverinsa puutarhateknikko Viljo Piiroisen nimeä kantavan muistorahaston. Rahasto liitettiin perustajiensa myötävaikutuksella Puutarhateknikkojen Seuran stipendirahastoon vuonna 1946.

KURSSITOIMINNAN VAKIINTUMINEN - VUODET 1961-1982

Vähäistä mielenkiintoa yhdistystoimintaan

1950-luvun lopulla alkoi näkyä merkkejä siitä, että yhdistystoimintaan kohdistunut mielenkiinto oli hälyttävästi heikentymässä. Niinpä silloinen puheenjohtaja Erkki Kivivuori esitti vuosikokouksessa 1958 varsin pessimistisiä lausuntoja pystyvien toimihenkilöiden saamisesta Hortonomien Yhdistykseen. Hän itse heilutti puheenjohtajan nuijaa kahdeksan vuotta. Hänen jälkeensä sekä puheenjohtajien että sihteerien toimikaudet lyhenivät oleellisesti. Vuonna 1961 vuosikokous valitsi Hortonomien Yhdistyksen puheenjohtajaksi Reijo Vartijan, joka hoiti tätä postia viisi vuotta. Hänen jälkeensä puheenjohtajien, Pekka Ristimäki, Olavi Helminen, Reino Mäkelä, Aarre Piironen, Reijo Hahkala ja Raili Tapola, toimikaudet kestivät vain 1-4 vuotta. Sihteerien vaihtuvuus oli myös suurehkoa, kunnes tehtävään vuonna 1976 tuli Martti Heikkinen seitsemäksi vuodeksi. Varainhoitajat olivat tehtävässään yleensä pitkään. Velvoittavana esimerkkinähän oli Otto Reijosen lähes 20 vuotta kestänyt kausi rahakirstun vartijana. Toiselle sijalle yltikin Kalervo Vesikkö kymmenellä vuodellaan 1960-1969.

Vaikka näkyvimmillä paikoilla vaihtuvuus olikin joltisenkin nopeaa, johtokunnassa sinänsä esiintyivät pitkään samat nimet. Hahkala, Mäkelä ja Piironen olivat johtokunnassa eri tehtävissä 14 vuotta, Pekka Jyränkö 12 vuotta ja Raili Tapola 11 vuotta.

Toiminnan vilkastuttamiseksi puuhattiin 1960-luvun puolivälissä osapäiväisen toiminnanjohtajan palkkaamista yhdessä Puutarhuries Yhdistyksen kanssa. Asia kuitenkin hautautui. Vuosikokouksen pöytäkirjassa vuodelta 1967 todettiin kuivasti, ettei Puutarhuries Yhdistys ollut vielä saanut palkatuksi toiminnanjohtajaa eikä "*meillä (= Hortonomien Yhdistyksellä) ole taloudellisia mahdollisuuksia muutenkaan toiminnanjohtajan palkkaukseen*".

Väsymys aatteelliseen toimintaan näkyi myös 1960- ja 1970-luvun jäsenmäärissä. Vuosikertomuksen mukaan vuoden 1960 päättyessä toimivien jäsenten lukumäärä oli 250 hortonomia, joista ainaisjäseniä oli 99. 1960-luvun puolivälissä tilintarkastajat antoivat moitteita johtokunnalle, joka piti rekisterissään "mustina jäseninä" sellaisia hortonomeja, jotka "kymmeniin vuosiin" eivät olleet maksaneet jäsenmaksujaan. Ilmeisesti näiden moitteiden seurauksena jäsenrekisteri jouduttiin tarkistamaan. Niinpä vuoden 1970 vuoden jäsenrekisteri kertoi jäsenmääräksi vain 177. Myös ainaisjäsenten määrä oli supistunut kolmanneksella 68 jäseneen. Seuraavan kymmenen vuoden aikana jäsenmäärä kasvoi vain noin 50 hengellä. Samanaikaisesti oli kuitenkin Lepaasta valmistunut noin 240 hortonomia.

Jäsenten vähäinen määrä oli jatkuvasti yhdistyksen huolena. Jäsenille lähetetyssä vuoden 1970 vuosikokouksen selosteessa oli johtokunnan vetoamus jäsenmäärän kohottamiseksi. Jäseniä kun oli vain 1/3 hortonomikunnasta. Vuosikokous 1973 päätti kutsua ainaisjäseneksi kaikki jäsenmaksunsa säännöllisesti 20 vuoden ajan maksaneet vuosijäsenet. Tehtiin myös päätös eläkkeelle siirtyneiden hortonomien vapauttamisesta, kunhan he siitä tekisivät ilmoituksen johtokunnalle. Nämäkään toimenpiteet eivät kasvattaneet ainaisjäsenten määrää kuin parilla kymmenellä vanhemman polven hortonomilla.

Varsinaisten jäsenten määrä oli ollut vuoden 1958 toimintakertomuksen mukaan 284 hortonomia, jossa määrässä oli ilmeisesti joukko "mustia jäseniä". Näin suureen jäsenmäärään - tällä kertaa todelliseen - päästiin vasta vuonna 1982, jonka aikana jäsenistö lisääntyi peräti 73 hortonomilla.

Kunniajäsenet

Siirryttäessä 1960-luvulle oli Hortonomien Yhdistyksellä ainoastaan kolme elossa olevaa kunniajäsentä: Lepaan puutarhaopiston entinen johtaja fil. maisteri Yrjö Hellemaa sekä puutarha-alan

koulutuskysymyksissä ansioitunut agronomi Artturi Somersalo sekä erityisesti puutarhakaupan alalla toiminut ja yhdistystä taloudellisesti tukenut toimitusjohtaja August Lännenpää. 1960-luvulla kutsuttiin kunniajäseniksi kaksi ansioitunutta ja pitkän päivätyön yhdistyksen toimihenkilöinä tehneet puutarhaopiston entinen johtaja, kanslianeuvos Arvo Haapanen sekä Lahden entinen kaupunginpuutarhuri, puutarhaneuvos Erkki Kivivuori. He olivat myös ensimmäiset kunniajäseniksi kutsutut hortonomit.

Vuonna 1970 kutsuttiin kunniajäseneksi Lepaan puutarhaopiston pitkäaikainen opettaja Leif Simberg, joka oli toiminut Hortonomien Yhdistyksen toimihenkilönä peräti 25 vuotta, niistä 8 vuotta vaativassa varainhoitajan tehtävässä. Vuonna 1975 oli vuorossa toinen pitkäaikainen opiston opettaja ja rehtori, fil. maisteri Antero Pankakoski. Lepaan opiston maaperäopin lehtori Annikki Kukkonen kutsuttiin kunniajäseneksi vuonna 1981. Hän toimi ansiokkaasti Puutarhateknikkojen Seuran johtokunnassa kuusi vuotta, vuodet 1947-1952.

Aviopari kunniajäsenten joukossa on harvinaisuus. Vuonna 1974 kutsuttiin kunniajäseneksi puutarhaneuvos Toivo Pellervo Ketonen, jonka puutarha-alan ammattiväki tunsikin parhaiten T. P. Ketosena tai pelkästään nimikirjaimista T.P.K. Hän oli vuodet 1946-1952 Puutarhateknikkojen Seuran sihteerinä, käytännössä lähes toiminnanjohtajana. Tämänkin jälkeen yhdistys joutui käyttämään hänen asiantuntemustaan monissa eri yhteyksissä. Hänen tukenaan erityisesti hortonomien etuja puolustettaessa oli hänen puolisonsa Terttu Ketonen (o.s. Wikander), jonka yhdistys kutsui kunniajäsenekseen vuonna 1980.

Heti sotien jälkeen Puutarhateknikkojen Seura pyrki saamaan jäsenikseen kaikki Lepaan puutarhaopistosta valmistuneet. Tässä tehtävässä seuran rahastonhoitaja Leif Simberg oli erityisen tehokas. Hänen tavoitteenaan oli hakea kaikkien puutarhateknikkojen osoitteet. Hänelle tuotti vaikeuksia löytää Terttu Wikander -niminen

puutarhateknikko. Simberg pyysi apua T.P.K.:lta, joka oli ollut samaa opistokurssia kuin tämäkin. "Se käy helposti, kun hän istuu tässä minun vieressäni sohvalla", oli T.P.K.:n vastaus Simbergin kysymykseen.

Hortonomien yhdistys ammattijärjestöksi?

Hortonomien Yhdistys pyrki jatkuvasti toimimaan myös jäsentensä taloudellisten ym. etujen ajajana. 1960-luvun lopulla lähdettiin tutkimaan mahdollisuuksia ryhtyä varsinaiseksi edunvalvontajärjestöksi aatteellisen toiminnan sijaan tai ohessa. Jäsenille lähetettiin vuoden 1968 lopulla asiaa koskeva tiedustelu, jossa kysyttiin toivomuksia tulevasta keskusjärjestöstä: liittyttäisiinkö jo olemassa olevaan järjestöön vai pitäisikö perustaa uusi. Suurin osa kyselyyn vastanneesta 92 jäsenestä toivoi Hortonomien Yhdistyksen keskittyvän edunvalvontaan ja liittyvän johonkin työmarkkinajärjestöön. Asiasta käytiin perusteellinen keskustelu seuraavassa vuosikokouksessa, jossa oli Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliiton (TVK) toiminnanjohtaja Aarne I. Välikangas selvittämässä liittonsa toimintaa. Vuosikokous velvoitti johtokunnan selvittämään asiaa. Järjestäytymisestä lähinnä TVK:on käytiin parin vuoden aikana jatkuvaa keskustelua. Asia loppujen lopuksi kuitenkin hautautui ja Hortonomien Yhdistys säilytti "puhtaan" aatteellisen luonteensa. Asia putkahti vielä kerran esille viitisen vuotta myöhemmin, kun eräs jäsen lähestyi johtokuntaa varsin katkeralla kirjeellä vaatien enemmän ammattiyhdistysluonteisuutta ja esimerkiksi hortonomien työttömyysasioissa toimenpiteitä. *"Te vain järjestellette tällaisia kursseja"*, oli kirjeen lopputoteamus.

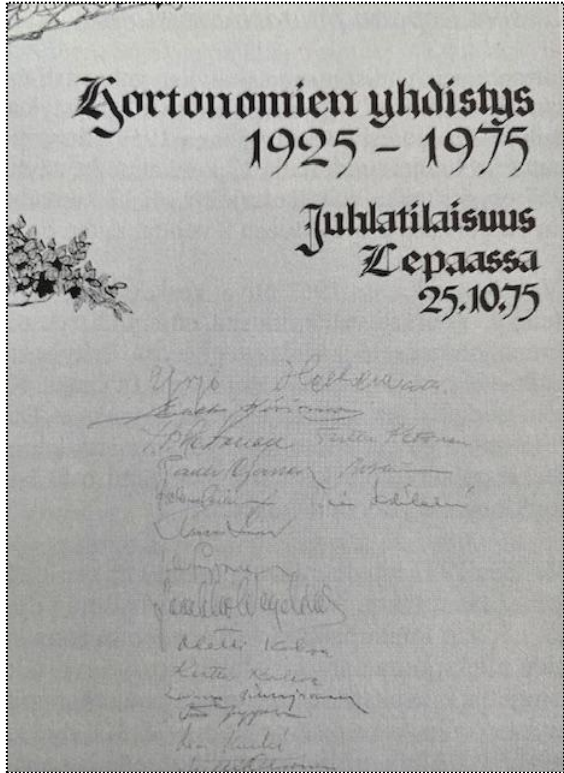
Vaikka yhdistys ei muuttunutkaan varsinaiseksi edunvalvontajärjestöksi, olivat palkkaussasiat kuitenkin jatkuvasti esillä. Muutaman vuoden väliajoin laadittiin jäsenistölle tarkoitettuja vähimmäispalkka-suosituksia. Jotta niitä voitaisiin paremmin perustella, päätettiin vuoden 1979 toimintasuunnitelmaan lisätä toivomus palkkatyössä olevien hortonomien ansiotason selvittämisestä. Tämä jatkuvaksi tarkoitettu työ päästiin kuitenkin aloittamaan vasta seuraavalla vuosikymmenellä.

Myös suunnittelupalkkiosuosituksia annettiin, vaikka ne olivatkin jääneet taka-alalle yhdistyksen toiminnassa. Johtokunta antoi viimeiset suunnittelupalkkiosuosituksensa vuonna 1968. Hortonomien Yhdistyksen osa suositusten antajana päättyi, kun suunnittelijat olivat perustaneet vuosikymmenen alussa oman erikoisyhdistyksensä, Suomen Puutarhasuunnittelijat ry:n.

*Yhdistys on juhlinut
tasavuosikymmeniä.*

*Vuonna 1975 juhla
pidettiin Lepaassa.*

Kuva Isosta kirjasta.

Hortonomien Yhdistys joutui puuttumaan eräisiin yksittäisiin palkkausepäkohtiin lähinnä julkisyhteisöjen toimissa. Usein ne olivat johtuneet työnantajien asiantuntemattomuudesta ja ne saatiin hyvällä yhteistyöllä korjatuiksi. Tähän liittyen kunnallishallituksia ja

myöhäisemmässä vaiheessa myös Kunnallista sopimusvaltuuskuntaa informoitiin hortonomien koulutuksesta ja työn vaativuudesta.

Takaiskuna koettiin vuonna 1980 laadittu uusi Tilastokeskuksen laatima koulutusluokitus. Siinä oli hortonomit pudotettu luokkaa alemmaksi. Luokitus oli tapahtunut koulutuksen keston mukaan eikä siinä ollut otettu huomioon puutarha-alalla välttämätöntä harjoittelua. Tämän vuoksi Hortonomien Yhdistys ja Kaupunginpuutarhurien Seura yhdessä tiedottivat asiasta ammattikasvatusneuvoston maatalousopetuksen jaostolle, joka vei asian edelleen Ammattikasvatushallitukselle.

Kun korkeakoulutasoinen puutarhaopetus aloitettiin Helsingin yliopistossa, merkitsi se samalla sitä, että hortonomit joutuivat taistelemaan akateemisen koulutuksen saaneiden kanssa johtavista puutarha-alan tehtävistä. Vuosikokous 20.3.1981 kiinnitti huomiota siihen, että Puutarhaliiton erikoiskonsulenttien kelpoisuusvaatimukset oli tarkoitus siirtää koulutuspohjaisiksi siten, että vain korkeakoulututkinnon suorittaneet olisivat kelpoisia po. toimiin. Vuosikokous päätti lähettää Puutarhaliiton edustajistolle kirjelmän, jossa vaadittiin, että myös hortonomitutkinto antaisi pätevyyden näihin tehtäviin. Edustajiston kokous päättikin asiasta Hortonomien Yhdistyksen kannan mukaisesti.

Katseet Lepaan puutarhaopistoon

Hortonomien Yhdistys seurasi tiiviisti jatkuvasti muuttuvaa hortonomien koulutusta. Koulutus oli jatkuva puheenaihe yhdistyksen vuosikokouksissa. Olihan koulutuksen uudistuksessa vuonna 1959 siirrytty viljelylinjoilla vain 14 kuukautta ja suunnittelulinjalla 17 kuukautta kestäviin opistokursseihin. Vuodesta 1967 opiskeluaika kaikilla linjoilla oli 17 kuukautta ja kuusi vuotta myöhemmin oli kurssien pituus jälleen 2 vuotta, kuten opiston alkuaikoinakin.

Vuosikokouksessa 1967 olivat keskeisesti esillä puutarha-alan koulutussuunnitelmat. Yleisesti valitettiin sitä, ettei yhdistykseen ollut

otettu uudistussuunnitelmien johdosta minkäänlaista yhteyttä. Erityisesti painotettiin sitä, että koulutusaikaa ei pitäisi missään tapauksessa lyhentää. Koulutusta olisi tehostettava ja opetuksen olisi seurattava uusimpia virtauksia. Tämän sisältöinen lausunto päätettiin antaa Puutarhaliitolle. Myöhemmissä kannanotoissa opetuksen tehostamiseksi puhuttiin opistokurssin pidentämisestä 3-vuotiseksi ja mahdollisen loppututkinnon käyttöönottamisesta.

Vuoden 1977 lopulla räjähti pommi Lepaassa: opiskelunsa päättänyt 40. opistokurssi lähetti mm. Ammattikasvatushallitukselle, Hortonomien Yhdistykselle sekä Lepaan Puutarhaoppilaitoksen johtokunnalle ja opettajille kaikkien oppilaiden allekirjoittaman kirjelmän, jossa arvosteltiin voimakkain sanakääntein opettajia ja opetuksen tasoa Lepaan puutarhaoppilaitoksessa. Asiaa puitiin yhdistyksen vuosikokouksessa 30.3.1978. Käydyn keskustelun perusteella päätettiin lähettää Ammattikasvatushallitukselle ja Lepaan puutarhaoppilaitoksen johtokunnalle kirjelmä, jossa paheksuttaisiin mainitun opistokurssin kirjelmää ja sen sisältämää arvostelua opiston opettajista. Kirjelmässään, joka oli päivätty 14.9.1978, Hortonomien Yhdistys ehdotti, että opetuksen tasoon ja opetusmahdollisuuksiin vaikuttavia seikkoja tutkittaisiin ja ilmenevät puutteet korjattaisiin pikaisesti. Kirjelmässä esitettiin harkittavaksi mm. opettajakunnan jatkokoulutuksen jatkuvuuden tehostamista, mahdollisuutta sapattivuoteen, ulkopuolisten luennoitsijoiden käytön lisäämistä sekä opetustilojen monipuolistamista.

Opistokurssin "tempaus" tuomittiin myös muiden kirjelmän saaneiden toimesta. Se johti tietävästi ylilyönteihin Ammattikasvatushallituksen taholta: kurssilta valmistuneiden hortonomien tie hakeutua opettajakursseille nousi pystyyn.

Hortonomien Yhdistys oli kiinnittänyt 1960-luvulta asti huomiota siihen, että opistolta puuttuivat ajanmukaiset koneopetuksen luokatilat ja konehalli. Asiaa pyrittiin ratkaisemaan esittämällä liikelaitoksille, että ne

olisivat luovuttaneet uudet koneet ja laitteet rakennettavaan näyttelykonehalliin. Opetustyöpaja koneopetusluokkineen valmistui Lepaaseen vasta vuonna 1978 ja konehalli vuonna 1981.

Hortonomien Yhdistyksen järjestämällä puistopuiden ja pensaiden hoitokurssilla vuonna 1974 keskusteltiin keskusarboretumin tarpeellisuudesta Suomessa. Arboretum pitäisi sijoittaa Hämeeseen. Sopivaa paikkaa valittaessa Lepaan kyljessä sijaitsevaa Hinnonmäkeä ei saisi unohtaa. Ajatus keskusarboretumista esitettiin PUUTARHA-lehden päätoimittajalle Martti Halmeelle. Pidettiin kohtuullisena, että valtio uhraisi tarkoitukseen muutaman hehtaarin maata ja palkkaisi puutarhurin arboretumin hoitajaksi. Myös Dendrologian Seura on ollut kiinnostunut kansallisarboretumista, mutta toistaiseksi eivät siihen kohdistuneet toiveet ole toteutuneet.

Jatkokoulutuksessa tehoa

Vuonna 1961 aloitettiin hortonomien useampipäiväiset jatkokoulutuskurssit vuosittain toistuvina. Niitä järjestettiin pääasiassa Lepaassa yhteistyössä Lepaan Puutarhaoppilaitoksen kanssa. Näihin kursseihin osallistuivat myös opistokurssien oppilaat. Joitakin kursseja 1960-luvun alkupuolella järjestettiin myös Maataloushallituksen Kirkkonummen kurssikeskuksessa, jolloin yhteistyökumppanina oli Puutarhurien Yhdistys. 1980-luvulla muuttui kurssipaikaksi Hyvinkään Rantasipi-hotelli. Kursseilla käsiteltiin pääasiassa puistoihin ja niiden kasveihin tavalla tai toisella liittyviä aiheita, joskin joukosta löytyi myös puutarhataloutta, vihannesviljelyä ja rikkakasvien torjuntaa. Osallistujien määrä vaihteli vajaasta kahdestakymmenestä toiselle sadalle.

Hortonomien Yhdistyksen vuosikokouksissa kurssitoiminta sai jatkuvasti kiitosta, jota muun toiminnan osalta säästeliäästi käytettiin. Myös viranomaiset arvostivat yhdistyksen kurssitoimintaa. Maataloushallituksen puutarhanhoidon tarkastaja, tohtori Toivo

Rautavaara kirjoitti Hortonomien Yhdistyksen 40- vuotisjuhlajulkaisussa vuonna 1965 seuraavaa:

"Kun maataloushallitus tervehtii Hortonomien Yhdistystä 40-vuotisen toiminnan juhlapäivänä, se haluaa erityisesti kiittää yhdistyksen tehokkaasta toiminnasta hortonomien jatkokoulutuksen alalla. Läheisessä yhteistyössä puutarhaopistomme kanssa ja siten senkin toimintaa virkistäen ja pitäen sitä ajan tasalla on yhdistys toimeenpannut monenlaisia jatkokursseja hankkien niiden opettajiksi maan parhaita asiantuntijoita.

Tämä hortonomien jatkokoulutusharrastus lieneekin osaltaan tehnyt mahdolliseksi, että monet heistä ovat elämässä yltäneet varsin vaativiin tehtäviin. Kun muistamme, että alkujaan hortonomin ammattikoulutus harjoittelun lisäksi kesti vain 2 vuotta, täytyy sanoa, kun tuloksia tarkastelee, että hyviä olivat sekä oppilaat että opettajat."

Hortonomien julkaisutoimintaa

Alkuperäisten suunnitelmien mukaan Hortonomien Yhdistyksen piti julkaista puutarha-alan oppikirjoja ja säännöllisesti ilmestyvää vuosikirjaa. Suunnitelmat kariutuivat kuitenkin taloudellisten edellytysten puuttumiseen. Ensimmäinen vuosikirja julkaistiin vuonna 1952. Seuraavaa saatiin odottaa toistakymmentä vuotta. Vasta vuonna 1965, sopivasti Hortonomien Yhdistyksen 40-vuotisjuhliin ilmestyi vuosikirja "Puutarhataloutemme tänään - Hortonomien Yhdistys 1925-1965". Lähes 100-sivuinen kirjanen hortonomien luettelonomaisen matrikkelin ja toimitussihteerin, Toivo Kalervon, katsauksen vuoden 1925 tapahtumiin lisäksi sisälsi asiantuntijoiden, pääasiassa hortonomien, kirjoituksia puutarha-alan eri osa-alueilta. Kalervon kirjoitus sisälsi aikaisemmin lausumattoman totuuden siitä, millaisia epäluuloja "vanha ammattikunta" tunsi puutarhaopiston suorittaneita kohtaan:

"Kun "entiset opistolaiset" saman vuoden (1925) lokakuun 25. p:nä perustivat oman, uuden yhdistyksensä, he rohkeasti ja vastuuntuntoisesti

lähtivät kohti tulevaisuuttaan hyvin tietäen ja tuntien, että heidän edesottamuksiaan vanha ammattikunta tulisi varsin kriittisesti seuraamaan ja tarkkailemaan. Tämä asenne on koitunut hortonomeille vain hyväksi.”

Seuraava vuosikirja ilmestyi Hortonomien Yhdistyksen 50-vuotisjuhlavuonna 1975. Julkaisun toimitussihteerinä oli hortonomi Raili Tapola. Tämä vuosikirja sisälsi artikkelit hortonomikoulutuksesta kolmelta ajanjaksolta: ensimmäisiltä vuosikymmeniltä, nykypäivältä ja tulevaisuudesta kirjoittajinaan Lepaan puutarhaoppilaitoksen rehtorit Antero Pankakoski, Erkki Laurila ja Ammattikasvatushallituksen puutarhaopetuksen tarkastaja Anna Hentinen. T.P. Ketonen tarkasteli hortonomien sijoittumista puutarhatalouden työkenttään. Muut kirjoitukset matrikeliosaa lukuun ottamatta olivat hortonomien muistelmia omilta opiskeluajoiltaan Lepaassa.

Hortonomien vuosikirjassa T.P. Ketonen totesi vihertuotannon työllistävän eniten hortonomeja. Puutarha-alan vuosikirjassa 1974 arvioitiin tarpeen kasvavan vuoteen 1980 mennessä jopa 340 hortonomiin. Puutarhaopetus ja -neuvonta sekä tutkimus oli toisella sijalla hortonomien työllistäjänä. Kaupallisiin tehtäviin alettiin kiinnittää yhä enemmän hortonomeja. Ketonen arvioi itsenäisten puutarha-alan yrittäjien muodostaneen kolmanneksi suurimman hortonomiryhmän.

Erityisen arvon hortonomeille T.P. Ketonen antoi heidän työskentelystään puutarha-alan järjestökentässä. Hortonomit olivat toimineet (ja toimivat edelleenkin) kaikissa puutarhatalouden järjestökentän luottamustehtävissä keskus- ja erikoisjärjestöistä aina pienimpiin paikallisyhdistyksiin asti. Ketonen totesikin, että Hortonomien Yhdistys oli hyvin ansainnut Puutarhaliiton korkeimman kunniamitalin Unitis Viribus (= Yhdistetyin voimin), joka sille luovutettiin 50-vuotisjuhljen yhteydessä.

Stipendirahasto

Stipendirahaston kasvu oli 1960-luvun alkupuolella lähes olematonta; pääoma pysyi pitkään runsaana 6.000 markkana. Vuodesta 1965 alkaen pääomaa pystyttiin kartuttamaan niin, että vuonna 1982 pääoma oli jo noussut lähes 67.000 markkaan eli kymmenkertaiseksi. Numeroiden kaunistumiseen vaikuttivat lahjoitusten ohella pankkiosakkeiden runsas tuotto. Lisäksi yhdistys sijoitti suurimman osan kurssi- ja muun toiminnan ylijäämästä stipendirahastoon.

Hortonomien Yhdistys on jakanut opistosta valmistuneille stipendejä 1960-luvulta alkaen. Lehtori Reino Mäkelä (vas.) oli pitkään yhdistyksen yhdysside Lepaaseen. Tässä hän ojentaa vuonna 1973 yhdistyksen stipendit hortonomeille Sirkka-Liisa Sikiö, Harri Åström ja Pirjo Kauppinen. Kuva Matti W. Kalevi.

Stipendien jaossa siirryttiin 1960-luvulla käytäntöön, jonka mukaan ne annettiin 200-400 markan määräisinä tunnustuspalkintoina Lepaan opiston kurssien päättäjätilaisuuksissa vastavalmistuneille linjojensa

parhaille hortonomeille. Myös kannustavia kirjapalkintoja käytettiin. Yhdellä kertaa saatettiin jakaa jopa toistakymmentä teosta.

Vuonna 1977 oli tarkoitus jakaa stipendejä yhdistyksen jäsenille vanhan käytännön mukaan. Tuo vuosi oli kuitenkin poikkeuksellinen: ainoatakaan stipendihakemusta ei johtokunnalle ollut jätetty. Mutta seuraavasta vuodesta alkaen hakijoita riitti suuremmalle summalle kuin oli jaettavaa. Vuosittain jaettujen stipendien suuruus vaihteli 1.000 markasta 2.000 markkaan.

VOIMAKASTA JÄSENMÄÄRÄN KASVUA - VUODET 1983-1994

Hortonomit löysivät yhdistyksensä

Vuoden 1960 päättyessä oli jäsenmäärä vuosikertomuksen mukaan 250 toimivaa hortonomia ja kolme kunniajäsentä. Kun jäseniksi merkityistä osa oli jäsenmaksunsa useana vuonna laiminlyöneitä, jouduttiin jäsenrekisteriä siistimään. Kun lisäksi aatteellinen yhdistystoiminta yleensäkin oli lamassa, jäsenmäärä kaksi vuosikymmentä myöhemmin oli jopa alentunut parilla kymmenellä henkilöllä. Raili Tapolan jättäessä puheenjohtajan tehtävät vuoden 1982 lopussa, oli jäsenmäärä kivunnut jo lähelle kolmeasataa. Hänen jälkeensä puheenjohtajiksi tulivat Rauno Hänninen (1983-86) ja Pekka Leskinen (1987-1991), jonka jälkeen on nuijaa heiluttanut nykyinen puheenjohtaja Seppo Närhi. Heidän aikanaan jäsenmäärä kasvoi nopeasti: vuonna 1985 sivuutettiin 300, vuonna 1987 400, vuonna 1989 500, vuonna 1990 600 ja vuonna 1993 700 jäsenen raja. Vuoden 1994 päättyessä jäsenmäärä oli kivunnut 805 henkilöön, joista kunniajäseniä oli yksitoista.

Jäsenmäärän kasvuun on löydettävissä useampia syitä. Nuorten saamiseksi mukaan toimintaan tehtiin vuonna 1993 yhdistyksen sääntöihin muutos, jonka mukaan *"yhdistyksen opiskelijajäseneksi pääsee jokainen puutarhaopistossa tai ammattikorkeakoulussa puutarha-alaa opiskeleva"*. Jo aikaisemmin oli vastavalmistuneet yhdistyksen jäsenet vapautettu jäsenmaksusta ensimmäiseksi vuodeksi. Kun hortonomeja alkoi valmistua Lepaan puutarhaoppilaitoksen lisäksi myös Överbyn, Otavan ja Kempeleen puutarhaoppilaitoksista muutettiin sääntöjä siten, että niistä poistettiin sana "Lepaa". Samalla sääntöihin kirjattiin yhdistyksen ruotsinkielinen nimi "Hortonomernas Förening rf".

Hortonomien Yhdistyksen vireä kurssitoiminta oli osaltaan nostamassa jäsenmäärää. Kurssimaksuista jäsenet saivat huomattavan alennuksen, joka peitti usean vuoden jäsenmaksun.

Jäsenille myönnettävät stipendit, HortoKlubi-toiminta ja tiedotustoiminnan tehostuminen, joita selostetaan jäljempänä, olivat omiaan herättämään mielenkiintoa jäsenyyttä kohtaan.

Kunniajäsenet

Vuonna 1983 kuoli viimeinen viidestä yhdistyksen perustamistilaisuudessa vuonna 1925 kunniajäseniksi kutsutuista henkilöistä: Lepaan puutarhaopiston silloinen johtaja, maisteri Yrjö Hellemaa. 1980-luvun loppupuolella ja seuraavan vuosikymmenen alussa kutsuttiin kunniajäseniksi peräti seitsemän puutarha-alalla ansioitunutta henkilöä. Heistä Alvar Luotonen, Pekka Jyränkö, Reino Mäkelä, Aarre Piironen, Reijo Hahkala, Aimo Nummi ja Onni Topi olivat pitkään toimineet Hortonomien Yhdistyksen johtavina toimihenkilöinä tai tilintarkastajina. Näiden hortonomien lisäksi puutarhaneuvos Erkki Laurila kutsuttiin kunniajäseneksi vuonna 1991, jolloin hän jäi eläkkeelle Lepaan puutarhaoppilaitoksen rehtorin virasta. Vuoden 1994 päättyessä Hortonomien Yhdistyksen kunniajäseniä oli nimetty yhteensä 23 henkilöä.

Vuoden Hortonomi

Vuonna 1987 tammikuun kurssipäivän yhteydessä nimesi Hortonomien Yhdistyksen johtokunta ensimmäisen "Vuoden Hortonomin", joka oli Turun kasvitieteellisen puutarhan eläkkeellä oleva ylipuutarhuri Esko Puupponen. Vuoden Hortonomin tärkeimpänä valintaperusteena pidettiin asianomaisen henkilön "näkyvyyttä" puutarha-alalla, mutta myös valittavan ammatillisia ansioita puutarha-alan tehtävissä. Vuoden Hortonomin valinnasta on tehty ohjeelliset säännöt johtokunnalle.

Vuoden Hortonomi saa kunnian lisäksi kunniakirjan ja yhdistyksen standaarin.

Vuodesta 1987 lähtien yhdistys on valinnut Vuoden Hortonomin. Tässä johtokunta julkistaa vuoden 1989 Vuoden Hortonomi Heikki Laaksosen. Vasemmalta Jyrki Jalkanen, Seppo Närhi, Pentti Alanko, Seija Tulonen ja Pekka Leskinen.

Nimeäminen julkistettiin myös eri tiedotusvälineiden avulla. Näin saatiin hortonomit sekä heidän työnsä ja saavutuksensa myös suuren yleisön tietoisuuteen. Vuoden Hortonomi -tittelin ovat Puupposen lisäksi saaneet seuraavat kahdeksan hortonomia: Kauppapuutarhaliiton toiminnanjohtaja ja Puutarha-Uutisten päätoimittaja Matti W. Kalevi (1988), Kotkan kaupunginpuutarhuri Heikki Laaksonen (1989), Helsingin Yliopiston Puutarhatieteen laitoksen yliassistentti Pentti Alanko (1990), Helsingin kaupunginpuutarhuri Pekka Jyränkö (1991), Otavan puutarhaoppilaitoksen opettaja Anssi Krannila (1992), Viherympäristöliiton toimitusjohtaja Pertti Helminen (1993),

ruukkukasvienviljelijä, kauppapuutarhuri Arvo Ylitalo (1994) ja Kotipuutarha-lehden toimitussihteeri Irmeli Anttiroiko (1995).

Stipendejä entistä enemmän

Stipendirahasto, joka vuoden 1982 päättyessä oli määrältään noin 67.000 markkaa, lähti reippaaseen kasvuun vuosikymmenen loppua kohden. Kasvu jatkui vielä 1990-luvulla ja saavutti tähänastisen huippunsa 241.000 markkaa vuoden 1991 lopussa. Siihen vaikutti ennen kaikkea sijoitusten hyvä tuotto, mutta myös yhdistyksen kurssi- ym. toiminnasta saadut tuotot, jotka siirrettiin pääosin stipendirahastoon. Jonkin verran rahastoa kartuttivat myös lahjoitukset, joita yhdistys sai vastaanottaen 60-vuotisjuhlien yhteydessä vuonna 1985.

Hortonomien Yhdistys päätyi vuodesta 1988 alkaen kutsumaan jäsenikseen myös yhteisöjäseniä, jotka 500 markan suuruista vuotuista jäsenmaksua vastaan saivat alennusta kurssimaksuista ja osallistumisoikeuden vuosikokoukseen, kuitenkin ilman äänioikeutta. Yhteisöjäsenten jäsenmaksut ohjattiin suoraan stipendirahastoon. Yhteisöjäsenten hankkimisella oli kuitenkin toinenkin ehkä vielä tärkeämpi tarkoitus: Järjestelmä mahdollisti puutarha-alalla toimivien organisaatioiden läheisen yhteistyön Hortonomien Yhdistyksen kanssa. Heti ensimmäisenä vuonna (1988) liittyi yhteisöjäseniksi yhdeksän liikelaitosta sekä Kauppapuutarhaliitto. Koska yhteisöjäsenet olivat vuosijäseniä, niiden lukumäärä vaihteli vuodesta toiseen. Suurimmillaan yhteisöjäsenmäärä oli vuonna 1990: 25 yhteisöä.

Stipendirahaston kasvun myötä stipenditkin kasvoivat vuodesta 1983 alkaen sekä suuruudeltaan että määrältään. Aikaisemmin pystyttiin jakamaan vain 1-2 vaatimatonta stipendiä vuodessa. Tuloksellisimmat vuodet olivat 1991 ja 1992, jolloin jaettava summa oli kumpanakin vuonna peräti 18.000 markkaa ja suurimmat yksittäiset stipendit 6.000 markkaa. Suurin osa stipendeistä annettiin opintomatkoja varten, mutta

jonkin verran myös jatko-opiskeluun ja opetusmenetelmien kehittämiseen.

Varsinaisten jäsenilleen tarkoitettujen stipendirahaston apurahojen lisäksi Hortonomien Yhdistys jakoi 500 markan suuruisia tunnustuspalkintoja eri oppilaitoksista vastavalmistuneille hortonomeille opettajakunnan esitysten mukaisesti. Hortonomien Yhdistyksen johtokunnan mielestä palkintojen perusteena pitäisi olla päättötyö, jonka merkitystä täten korostettaisiin.

Yleisen taloudellisen laman johdosta stipendirahaston pääoma karttui hitaasti ja tuotto putosi murto-osaan entisestään. Tämän vuoksi stipendejä ei vuonna 1993 jaettu. Vuoden 1994 stipenditkin jäivät yhteen ainoaan 3.500 markan suuruiseen stipendiin.

Vireää kurssitoimintaa

Hortonomien talvikurssien ajankohdaksi vakiintui 1980-luvun alussa päivä tammikuun viimeisellä viikolla. Lähes poikkeuksetta niissä käsiteltiin viheralaan liittyviä kysymyksiä. Lisäkoulutuksen saaminen nimenomaan tällä alalla koettiin hyvin tärkeäksi. Valtaosa hortonomeistahan toimii juuri viheralan eri sektoreilla. Kurssit saivat hyvän vastaanoton paitsi hortonomien myös alan muiden ammattihenkilöiden keskuudessa. Sitä todistivat kurssisalien pullistelevat seinät; osallistujien määrää jouduttiin tämän takia jopa rajoittamaan. Se vaihteli yleensä runsaasta sadasta henkilöstä aina lähelle kolmeasataa. Vuonna 1993 oli vain 60 osallistujaa; aihe oli poikkeuksellinen, mutta ajankohtainen: "Uusilla ideoilla puutarha-ala nousuun"

Toinen Hortonomien Yhdistyksen kurssien teema oli taimitarhahiljely. Näissä merkeissä järjestettiin Seppo Närhin aloitteesta "Valtakunnallisia taimipäiviä" yhteistyössä Lepaan puutarhaoppilaitoksen kanssa elosyyskuun vaihteessa. Joillakin taimipäivillä oli yhteistyökumppaneina

lisäksi Taimistoviljelijät ry. ja Suomen Puutarhakauppiat ry. Tärkeimpiä aiheita olivat taimien kauppaan tavalla tai toisella liittyvät kysymykset. Nämäkin osallistujilleen lähes maksuttomat kurssit keräsivät runsaasti osanottajia ja lisäksi alan opiskelijoita eri oppilaitoksista. Ensimmäinen Lepaan taimipäivä oli vuonna 1987.

Erityisesti 1980-luvulla yhdistyksen kurssit olivat suosittuja, kuten Puutarha-Uutisten aukeamajuttu vuodelta 1987 osoittaa.

Hortonomien Yhdistys osallistui muutaman kerran 1960- ja 1970-lukujen taitteessa Lepaan Rationalisointipäivien (Puutarhatekniikkapäivien) viherpäiväseminaarien järjestelyihin. Tässä toiminnassa oli lähes 20 vuoden tauko, kunnes vuonna 1989 ja vuonna 1990 yhdessä Puutarhaliiton maisemavaliokunnan sekä vuonna 1993 yhdessä Kauppapuutarhaliiton ja Viherympäristöliiton kanssa jälleen osallistuttiin Puutarhatekniikkapäivien viherseminaarien järjestelyihin.

Hortonomia etsimässä - erilaisia selvityksiä

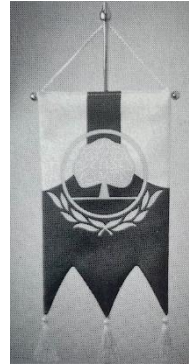
Hortonomien Yhdistys täytti vuonna 1985 60 vuotta. Sen juhlistamiseksi yhdistys teki jälleen juhlaulkaisun, joka sisälsi tavanmukaisen luettelon Lepaan opistosta valmistuneista hortonomeista sekä muutaman lyhyehkön hortonomien historiaa ja puutarha-alan koulutusta käsittelevän kirjoituksen. Lisäksi siinä on julkaistu puutarhaopiston oppilaiden, nykyisten hortonomien Riitta Kivikon ja Ari Ylähollon tutkimus hortonomien asemasta työmarkkinoilla. Tällaisen tutkimuksen tarve oli jo pitkään ollut tiedostettu; tutkimuksen tekemisestä oli yhdistyksen kunniajäsen, puutarhaneuvos T. P. Ketonen lausunut toivomuksen.

Kivikon ja Ylähollon tutkimus oli varsin kattava esitys hortonomeista. Tutkimuksen pohjana olleen kyselyn vastausprosentti oli peräti 81,8 %. Keskivertohortonomi "Vieno Keskinen" oli tuon tutkimuksen mukaan 44-vuotias mies. Tällä hetkellä (1995) ovat naiset kuitenkin hortonomikunnan enemmistönä. Hortonomien kiinnostus työhön ja työssä viihtyminen oli varsin korkeata. Vain ylenemismahdollisuudet koettiin huonoiksi. Tutkimukseen osallistuneista oli 53 % Hortonomien Yhdistyksen jäseniä.

Tutkimus selvitti hortonomien työllisyystilannetta, sijoittumista eri tehtäväkentille ja palkkausta.

Hortonomien Yhdistys tilastoi vuosittain suorittamillaan kyselyillä hortonomien palkka- ja toimialatietoja. Kyselyt käynnisti sihteeri Jyrki Jalkanen. Kyselyjen tulokset julkaistiin Hortonomi-lehdessä. Jatkuviin kyselyihin vastaaminen koettiin ilmeisesti sen verran työlääksi, että vastausprosentti pieneni vuosi vuodelta: kun se vuonna 1985 oli 81,8 %, vuonna 1988 se oli enää 61,5 % ja viisi vuotta myöhemmin vain 42,0 %. Tämä tietenkin heikensi kyselyjen tulosten perusteella tehtyjen päätelmien luotettavuutta. Vastaukset olivat kuitenkin vuosittain hyvin samansuuntaisia. Niiden mukaan yli 40 % hortonomeista työskenteli

vihertuotannossa, heistä kolme neljänestä julkisten yhteisöjen palveluksessa. Opetuksen, tutkimuksen ja neuvonnan parissa työskenteli noin viidennes hortonomeista.

Vasemmalla hortonomiopiskelijat Riitta Kivikko ja Ari Ylähollo kertoivat vuonna 1985 yhdistyksen 60-vuotisjuhlissa keskivertohortonomi 'Vieno Keskisestä'. Kuva Seppo Närhi. Oikealla yhdistyksen standaari, jonka suunnitteli litografi Albin Tervo.

Hortonomien Yhdistys teki vuonna 1992 tutkimuksen puutarhaopettajista, heidän työoloistaan, pätevyystään jne. Tehtyyn kyselyyn vastasi 124 eri puutarhaoppilaitosten opettajaa eli 2/3 opettajien kokonaismäärästä. Tuloksista ilmeni, että alan opetus oli edelleen vankasti hortonomien käsissä. Heitä oli kaikista opettajista 43 %. Viljelyaineiden opetus oli heidän vastuullaan tuolloin peräti 70-prosenttisesti. Toinen merkittävä toteamus oli naisten esiinmarssi puutarhaoppilaitosten opettajina. Tutkimukseen vastanneista oli miehiä ja naisia yhtä paljon. Kuitenkin nuorten naisopettajien joukko oli kolme kertaa suurempi kuin vastaavan ikäisten miesopettajien määrä. Tulos vastasi hyvin myös hortonomien toimenkuvien jakaantumista: opetus, neuvonta ja tutkimus olivat selvästi naisten suosimia aloja.

Hortonomien Yhdistyksen selvityksissä kävi selvästi ilmi hortonomikunnan jatkuva naisistuminen. Hortonomi-lehti otsikoi vuoden 1991 ensimmäisessä numerossaan näyttävästi: *"Hortonomikunta muuttui naisenemmistöiseksi"*. Vuoden 1990 lopulla naisia oli 50,6 %. Muutos ei kuitenkaan ollut mitenkään järisyttävä. Vuoden 1935 matrikkeli kertoi tuolloin naisten osuudeksi 47 %. Kolmekymmentä vuotta myöhemmin se oli 44 % ja vuonna 1985 42 %.

Kolmas hortonomeja runsaasti työllistänyt ala oli tutkimusten mukaan kauppa ja palvelut. Tällä alalla toimivien hortonomien suhteellinen osuus on ollut verkkaisessa kasvussa ja lieenee lähellä 15 %. Tämän kehityssuunnan johdosta Hortonomien Yhdistys teki jopa ehdotuksen 1980-luvun lopulla uuden kaupallisen opintolinjan perustamisesta johonkin puutarhaopistoon.

Varsinaisen tuotannon piirissä oli hortonomeja yllättävän vähän, kasvihuoneviljelyksillä kymmenisen prosenttia ja avomaaviljelyksillä kolmisen prosenttia. Luvut olivat kuitenkin vain suuntaa antavia vastausten alhaisesta määrästä johtuen. Aiheellisesti Hortonomi-lehti kysyikin useaan kertaan: *"Missä olet, viljelyhortonomi?"*

Hortonomien palkkauksesta tehdyt selvitykset osoittivat korkeimmassa tuloluokassa palkkojen olleen vuoden 1988 syksyllä kolminkertaisia alhaisimpiin palkkoihin verrattuna. Hortonomien keskipalkka kiilautui näiden raja-arvojen puoliväliin eli kahteen kolmasosaan ylimmistä palkoista. Huippupalkkojakin maksettiin. Ne saattoivat olla jopa kolminkertaisia keskipalkkaan verrattuna. Naisten palkka oli eri tutkimuksissa noin 80 % miesten palkoista.

Selvitykset osoittivat, että hortonomien työllisyystilanne huononi oleellisesti 1990-luvun alussa. Vuoden 1985 tutkimuksen mukaan hortonomeista oli pitkäaikaistyöttömiä noin 1,4 % ja vielä syksyllä 1990 hortonomit pitivät yleisesti työpaikkaansa "turvallisena" tai "melko

turvallisena". Jo vuoden 1991 syksyllä arvioitiin työttömiä olleen 5-6 % työelämässä muuten mukana olleista hortonomista ja kaksi vuotta myöhemmin työttömien osuus oli noussut 10 prosenttiin. Heikoin tilanne oli vastavalmistuneiden kohdalla: peräti neljännes kyselytutkimukseen vastanneista vuosina 1990-1993 valmistuneista hortonomista oli ollut työttömänä.

Otavan maatalous- ja puutarhaoppilaitoksen hortonomiopiskelija Tiina Härkönen selvitti projektityönään lokakuussa 1993 vuosina 1990-1993 valmistuneiden hortonomien työtilannetta. Kysely toteutettiin kirjekyselynä lokakuussa 1993. Vastausprosentiksi tuli 44.

Kyselyn perusteella vastavalmistuneiden hortonomien työllisyystilanne oli heikko. Vastanneista neljännes oli työttömänä.

Tiina Härkönen katsoi työssään eroja naisten ja miesten välillä. Hän havaitsi, että miehet olivat saaneet helpommin töitä kuin naiset ja miehien työsuhte oli naisia useammin vakituinen. Naisista 18 % oli tehnyt töitä muualla kuin puutarha-alalla hortonomitutkinnon jälkeen, miehistä vain 8 %.

Yksi selvityksen huomio oli, että naiset työskentelivät miehiä useammin suoritusportaassa. Ylimmissä johtotehtävissä oli vain miehiä. Opiskeluajan jälkeen entiseen työpaikkaan palanneista naisista 36 % oli saanut aiempaa tehtävänsä korkeamman tasoisen työn, miehillä vanhaan työpaikkaan palanneista korkeamman työtehtävän oli saanut 55 %. Yrittäjiksi oli ryhtytty tasaväkisesti: naisista 12, miehistä 14 %.

Kaksi kolmannesta sai töitä heti valmistuttuaan. Naisilla työnhaku on kestänyt hieman miehiä kauemmin. Sekä miehistä että naisista yli puolet oli saanut töitä oman etsinnän tuloksena. Lehdet ja tutut työnantajat olivat seuraavaksi tärkeimpiä keinoja työetsinnässä.

Työvoimatoimistojen merkitys ainakin 1990-1993 valmistuneilla oli työnhaussa vähäinen.

Vas. Otavalainen hortonomiopiskelija Tiina Härkönen kertoi vuonna 1994 päättötyöstään yhdistyksen vuosikokouksessa. Kuva Seppo Närhi. Oik. Lepaalaiset opiskelijat Ari Pitkänen ja Pasi Kivilähde kertoivat päättötyöstään vuosikokouksessa vuonna 1993.

Lepaan puutarhaopiston opiskelijat Pasi Kivilähde ja Ari Pitkänen kysivät ammatissa toimivien hortonomien halukkuutta jatko- ja täydennyskoulutukseen. Lisäksi kysyttiin, minkä tyyppistä koulutuksen tulisi olla. Kysely toteutettiin kirjekyselynä 895 hortonomille. Palautusprosentiksi tuli 52.

Kyselyn perusteella lähes kaikki hortonomit ovat olleet lisäkoulutuksessa. Lisäkoulutuksessa saamaansa tietoon peräti 98 % on ollut tyytyväinen. Halukkuus lisäkoulutukseen on kyselyn perusteella edelleen suuri.

Työ- ja opiskelutaustojen eroista huolimatta yhteisiä koulutustarpeita nousi esille. Yksi niistä oli ATK. Viheralalla toimivat halusivat lisää tietoa luonnonmukaisesta suunnittelusta ja rakentamisesta, suunnittelusta ja

kaavoituksesta kaupunki- ja maisemarakentamisessa sekä ympäristönhoidosta. Kasvihuoneissa työskentelevät tarvitsivat kyselyn perusteella lisätietoa aiheista yrittäjäkoulutus, ATK, markkinointi, työnjohto- ja johtamiskoulutus sekä kasvinsuojelu. Avomaatuotannossa kaivattiin myös yrittäjäkoulutusta. Kaupan parissa olevat hortonomit kaipasivat lisäkoulutusta erityisesti kaupallisista aineista sekä ATK- ja yrittäjäkoulutuksesta. Taimitarhatuotannossa kaivattiin lisätietoa ATK:sta ja markkinoinnista, opettajat kaipasivat koulutusta ympäristönsuojelusta ja -hoidosta, neuvojat ATK:sta, ympäristönsuojelusta sekä luomuviljelystä ja yrittäjäkoulutuksesta.

Kyselyssä selvitettiin myös sitä, minkä tyyppistä koulutuksen tulisi olla. Vastausten perusteella halutaan pääasiassa kahdentyyppistä lisäkoulutusta: koulutuksen tulisi olla joko lyhytaikaista (alle kaksi viikkoa) tai 1-6 kuukauden mittaista. Yhtenä hyvänä koulutusmuotona pidettiin mallia, jossa opiskelu sijoittuu osittain viikonloppuun, osittain viikolle.

Kyselyn perusteella hortonomit olisivat valmiita maksamaan lisäkoulutuksesta.

Hortonomien järjestäytyminen

Vuoden 1992 palkkatiedustelun yhteydessä selvitettiin hortonomien järjestäytymistä ammattiliittoihin. Kyselyn perusteella hortonomeista 59 % oli liittynyt johonkin ammattiliittoon. Eniten oli liittynyt STTK:n Kuntien Teknisten Liittoon (vastaajista 22 %) ja Kunnallisvirkamiesliittoon (KVL) (8 %). Kunta-alan Ammattiliittoon (KTV) kuului 4 %. Maaseudun Työnantajaliitossa ja Maaseututyöväen Liitossa vastaajista oli molemmissa 2 %. Valtionapulaitosten toimihenkilöliitossa oli 3 %. Ryhmässä muut (vastaajista 19 %) suurin osa kuului Opettajien Ammattijärjestöön (OAJ) ja Liiketyöväen Liittoon, jokunen myös Suomen

Sanomalehtimiesten liittoon. Kyselyyn vastasi 45 hortonomia. (Puutarha 1/93).

Vihertuotantoalan nimikkeistöjen ryhmittely

Hortonomien yhdistyksen aloitteesta puutarha-alan koulutus pohjaiset yhdistykset: Hortonomien Yhdistys ry, Puutarha-agronomit ry, Puutarhateknikot ja Puutarhurit ry, Suomen Maisema-arkkitehdit ry ja Uusi Maisema-arkkitehtiliitto ry tekivät Kunnalliselle työmarkkinalaitokselle vuonna 1991 esityksen viheralan nimikkeistöjen ryhmittelystä. Sen mukaan julkinen viherrakentaminen olisi yleisesti hyväksyttävä osaksi kunnallistekniikkaa ja ympäristöhoitoa. Alan ammattihenkilöiden nimikkeistöjen ryhmittely tulisi rinnastaa teknisen alan ryhmittelyyn mukaan liitetyn esityksen mukaisesti. Tehdyssä esityksessä viheralan ammattihenkilöiden koulutustasovaatimukset vastaavat teknisen alan vaatimuksia.

Yhdistyksen 60-vuotisjuhlassa 1985 Helsingissä olivat mukana kunniajäsenet Arvo Ketonen (pitää puhetta), Leif Simberg (vas.) ja Terttu Ketonen. Toinen oikealta Rauno Hänninen. Kuva Seppo Närhi.

Tutustumiskierros käytäntöön

Hortonomien Yhdistyksen järjestämänä Työmarkkinalaitoksen osastopäällikkö Pentti Hakola ja apulaisosastopäällikkö Jyrki Hämäläinen tutustutettiin kunnalliseen puistotoimeen Helsingissä ja Keravalla elokuussa 1991. Puolen päivän bussikierroksella näytettiin puistokohteita molemmissa kaupungeissa sekä kerrottiin, mitä kaikkea puistotoimi sisältää käytännössä ja millaisista taloudellisista vastuista on kyse.

Puutarhaopetuksen kehittäminen edelleen painopistealueena

Lepaan puutarhaoppilaitoksen "yksinoikeus" puutarhaopistoon murtui vuoden 1988 alussa, kun ruotsinkielinen hortonomikoulutus alkoi Överbyssä. Seuraavan vuosikymmenen alussa alkoi hortonomikoulutus myös Otavassa Mikkelin maaseutuoppilaitoksessa, Kempeleen puutarhaoppilaitoksessa ja Lapin maaseutu- ja puutarhaoppilaitoksessa. Hortonomien Yhdistys suhtautui selkeään kielteisesti uusien opistojen perustamiseen, mikä kanta saatettiin Ammattikasvatushallituksen ja myöhemmin myös opetusministeriön tietoon. Valtakunnan voimavarat hortonomikoulutuksessa olisi suunnattava Lepaan ja Överbyn kehittämiseen. Näille olisi taattava pätevä opettajakunta sekä aineelliset ja tekniset edellytykset. Myöhemmissä kannanotoissa tuotiin lisäksi esiin huoli hortonomien työllisyydestä: hortonomeja valmistui liikaa suhteessa vapaisiin työpaikkoihin. Tämän sisältöinen viesti lähetettiin myös läänien koulutuksesta vastaaville osastoille. Hortonomien Yhdistyksen mielestä tarvittaisiin valtakunnallista ohjausta koulutuksen suhteuttamisessa hortonomien tarpeeseen. Hortonomi-lehden pääkirjoituksessa yhdistyksen puheenjohtaja Seppo Närhi ehdotti verkkomallisen organisaation luomista puutarha-alan koulutukseen: *"Pienellä puutarha-alalla keskitetty, omin ehdoin rakennettu oppilaitosverkko voisi olla keino pitää opetuksen ohjailu kurissa ja opetus laadullisesti korkeatasoisena."*

Hortonomien jatko- ja täydennyskoulutus oli jatkuva painopistealue aina yhdistyksen perustamisesta lähtien. Vuosittain toistuvat muutaman päivän kurssit eivät kuitenkaan voineet korvata säännöllistä pitkäaikaista jatkokoulutusta. Nopeasti kehittyvällä puutarha-alalla tämäntapainen koulutus todettiin monien keskustelujen perusteella välttämättömäksi. Hortonomien Yhdistys teki vuoden 1991 lopulla tätä tarkoittavan aloitteen Lepaan puutarhaoppilaitokselle. Yhdistyksen edustajat puheenjohtaja Pekka Leskisen johdolla kävivät neuvotteluja jatkokoulutuksesta Lepaan puutarhaoppilaitoksen rehtorin Matti Puotilan ja vararehtori Kaija Portaanpään kanssa, jotka suhtautuivat myönteisesti yhdistyksen tätä tarkoittaviin toivomuksiin. Niinpä hortonomien jatkokoulutus, HOJA-koulutus, päästiin aloittamaan Lepaassa jo vuoden 1992 syksyllä. Suunnitelmat olivat valmistuneet pikavauhdilla. Koulutus toteutettiin monimuoto-opetuksena. Lepaassa opiskeltiin vajaa puolet laskennallisesta ajasta - loppuosa oli ns. etäopiskelua. HOJA-kurssilla opiskeltiin aluksi yhteistä yrittäjäyysosaa, jonka jälkeen kurssi jakaantui ympäristö- ja tuotanto-osiin. Opiskelumotivaatio ensimmäisen HOJA-kurssin 25 oppilaalla oli varsin korkea. Jatkokoulutusta tehostettiin edelleen niin, että syksyllä 1994 alkanut 2-vuotinen HOJA 3 -kurssi päättyi ammattikorkeakoulututkintoon. Ammattikorkeakoulutasoinen opiskelu oli alkanut Lepaassa vuoden 1991 syksyllä. Lepaan puutarhaoppilaitos kuuluu osana Hämeen va. ammattikorkeakouluun.

Hortonomien Yhdistys on pystynyt jatkuvasti vaikuttamaan puutarha-alan opetukseen. Asiasta annettiin monia lausuntoja eri viranomaiselle. Lisäksi Hortonomien Yhdistyksen puheenjohtaja, ensin Pekka Leskinen ja vuodesta 1992 Seppo Närhi, on osallistunut jäsenenä sekä Puutarhaliiton koulutustoimikunnan että Opetushallituksen maatala- ja puutarhatalouden koulutustoimikunnan ja tämän puutarhajaoksen työhön. Opetushallituksen asettamassa puutarhatalouden valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden

laadintatyöryhmässä ovat olleet yhdistyksen johtokunnan jäsenet Seija Airola (Tulonen) ja Raija Ruohonen.

Vuoden 1985 yhdistyksen matrikkelin kasaamiseen osallistuivat Aarre Piironen, Reino Mäkelä ja Pekka Leskinen (seis.) sekä Rauno Hänninen, Jyrki Jalkanen, Seppo Närhi ja Pekka Markkula.

Hortonomien Yhdistys antoi 1990-luvulla joukon lausuntoja ja kannanottoja sekä teki aloitteita puutarhatalouden kehittämisestä yleensä ja opetustoimesta erityisesti.

Vuoden 1992 toukokuussa annettiin lausunto opetushallitukselle hortonomien opetussuunnitelman valtakunnallisista perusteista. Lausunnossa painotettiin erityisesti johtamistaidollisia ominaisuuksia, liiketaloudellista osaamista ja siihen liittyvää menekinedistämistä, luonnonmukaisia viheralueita sekä luontoa vähän rasittavia menetelmiä. Lausuntoa täydennettiin seuraavan vuoden maaliskuussa. Tässä lausunnossa esitettiin kehitettäväksi eri oppilaitoksissa opintonsa päättävälle yhdenvertaisia arviointiperusteita.

Yhdistys on ollut 1980-luvulta lähtien monissa puutarha-alan näyttelyissä, tässä sihteeri Elina Vuori (Heinonen) Turun näyttelyssä. Kuva Seppo Närhi.

Helmikuussa 1993 annettiin lausunto Opetusministeriölle ehdotuksesta ammattitutkintoa koskevaksi lainsäädännöksi. Siinä todettiin työelämässä mukana olevien kokevan opetuksen nykyisin liian teoreettiseksi; aikaisemmin oltiin vuosia käytännön töissä ennen ammattikoulutusta. Puutarha-alan monimuotoisuudesta johtuu, että tarvittaisiin tutkinnot erikseen ainakin kasvitutannolle, viheralalle ja floristiikalle. Suunnitellun tutkintotoimikunnan jäseniksi pitäisi nimetä monipuolisen käytännön omaavia henkilöitä. Myös jatkokoulutusta tarvittaisiin etenkin työnjohdon ja taloushallinnon alueilla. Lausunnossa kiinnitettiin huomiota myös ulkomaiseen opiskeluun: tutkinnot pitäisi saada vertailukelpoisiksi eri maissa.

Huomattavaa yleistä merkitystä oli vuonna 1987 Maatalouden tutkimuskeskukselle tehty aloite puistoihin ja pihoihin soveltuvien puu- ja pensaslajien käyttömahdollisuuksien selvittäminen erilaisissa ilmasto- ja maaperäolosuhteissa. Aloitteella oli tarkoitus tukea ja laajentaa käynnissä ollutta KESKAS-tutkimusta.

Tehostettua tiedotustoimintaa

Vuodesta 1988 alkaen korvattiin Seppo Närhin esityksestä jäsenille lähetetyt jäsenkirjeet jäsenlehdellä, joka aluksi ilmestyi nimellä "Hortonomitiedote". Nimi muuttui seuraavan vuoden alussa nimikilpailun tuloksena muotoon "Hortonomi - Hortonom". Tämä neljä kertaa vuodessa ilmestyvä A5-kokoinen aikakauslehti jaettiin jäsenistön lisäksi myös puutarha-alan oppilaitoksille, puutarha-alalla toimiville viranomaisille ja tutkimuslaitoksille sekä yrittäjille.

Oman lehden avulla voitiin yhdistysasiat saattaa tehokkaasti ja tarkasti jäsenistön tietoon. Niinpä se sisälsi varsinaisten järjestötietojen lisäksi selostukset vuosikokouksista, johtokunnan tärkeimmistä päätöksistä, kuten aloitteista perusteluineen ja yhdistyksen nimissä annetuista lausunnoista, sekä tietenkin vuosittaiset toimintakertomukset ja -suunnitelmat. Lehden avulla pyrittiin aktivoimaan hortonomikuntaa mm. julistamalla runokilpailu. Kun se "meni myttyyn", lehden toimitus esitti kilpailua Hortonomien Laulun sepittämisestä ja äänestystä puutarha-alan miellyttävimmästä henkilöstä ...

Yleistä mielenkiintoa herättivät lehdessä julkaistut tutkimustulokset hortonomien palkkauksesta ja heidän asemastaan yleensä. Lehti sisälsi myös runsaasti puutarha-alan ammattikuntaa kiinnostavia artikkeleita mukaan lukien stipendikertomukset. Lehden mielipidesivut "purkauskanavana" olivat avoinna kriittisillekin kirjoituksille.

Lepaan taimipäivä-luentopäiväperinne käynnistyi 1987. Tässä paneelissa Lauri Sydänmaa, Marja Ylätalo, Leo Lindholm ja Martti Myllys. Kuva Seppo Närhi.

Hortonomi-lehdelle muodostettiin ensimmäisestä numerosta alkaen oma toimituskuntansa. Päätoimittajina olivat yhdistyksen puheenjohtajat Pekka Leskinen ja vuodesta 1992 alkaen Seppo Närhi, joka siihen asti oli ollut toimitussihteerinä. Hänen jälkeensä toimitussihteerin tehtäviä hoiti Elina Vuori (Heinonen). Lehden talous pystyttiin hoitamaan ilmoitusten turvin aina vuoteen 1994 asti.

Yhdistystoimintaa HortoKlubin merkeissä

Jo 1950-luvulla Helsingin seudun hortonomit kokoontuivat epävirallisiin kerhoiltoihin, kuten seuraavalla vuosikymmenellä myös Varsinais-Suomen hortonomit. Kokoukset eivät kuitenkaan muodostuneet vakiintuneeksi käytännöksi. Toiminta käynnistyi uudelleen vuoden 1987 syksyllä, jolloin pääkaupunkiseudun hortonomit kokoontuivat Kemiran tiloissa. Tästä alkoi säännöllinen HortoKlubi-toiminta; kerran kuukaudessa kokoonnuttiin hortonomien työpaikoilla, joissa tutustuttiin kulloisenkin isäntäorganisaation toimintaan ja keskusteltiin vapaamuotoisesti hortonomeja kiinnostavista asioista. Osallistujia oli

yleensä 10-20 henkilöä, pääasiassa pääkaupunkiseudulta, joskin kaukaisempiakin "vieraita" klubi-illoissa nähtiin. Kokoontumiset katsottiin niin tärkeiksi, että HortoKlubi-nimitykselle hankittiin virallinen vahvistus rekisteröitynä tavaramerkkinä.

Vuonna 1987 käynnistyi pääkaupunkiseudulla HortoKlubi-toiminta. Vapaa-ajan toimintaa on yritetty monipuolistaa eri tavoin. Kuva Seppo Närhi.

Hortonomien tunnukseksi hyväksyttiin vuonna 1938 sormus, jonka kantakuviona oli kultainen tammi mustalla pohjalla. Silloin tällöin yhdistyksen historian aikana kävi joidenkin hortonomiopiskelijoiden mielessä uuden ammattisormuksen teettäminen. Asia kuitenkin hautaantui ja sormuksen kantakuvio on edelleen Hortonomien Yhdistyksen virallinen merkki. Julistamansa suunnittelukilpailun tulosten perusteella johtokunta hyväksyi vuonna 1992 rinnakkaismerkin, jonka tarkoitus oli olla *"nuorekas, jäntevä ja dynaaminen merkki käytettäväksi esimerkiksi T-paidassa, muistivihoissa ja muissa epävirallisissa paikoissa"*. Suunnittelukilpailun voitti hortonomi Mats Blomberg.

Hortonomien Yhdistys sai viitisen vuotta aikaisemmin virallisuonteisen symbolin, kun sille hyväksyttiin pöytästandaari. Ensimmäiset neljä

standaaria luovutettiin vuonna 1987 sen suunnittelijalle litografi Albin Tervolle, Vuoden Hortonomiksi valitulle Esko Puupposelle, Puutarhaliitolle ja 40 vuotta täyttäneelle Puutarhurit ja Puutarhateknikot ry:lle.

Kansainvälistä toimintaa

Lepaan puutarhaopistossa opiskeli 1910–1920 -luvuilla myös muutamia virolaisia opiskelijoita. Kanssakäyminen virolaisten kanssa katkesi kokonaan vuonna 1940 tasan viideksikymmeneksi vuodeksi. Vuonna 1990 Lepaan opistoon tuli virolainen opiskelija, jota Hortonomien Yhdistys avusti taloudellisesti. Tämä jätti kuitenkin opiskelunsa Lepaassa kesken, mistä syystä yhdistys suhtautui varoen uusien "kummilapsien" ottamiseen Virosta. Tosin yhdistys myöhemminkin tuki virolaisia puutarha-alan opiskelijoita.

Luentopäiville on hankittu myös ulkomaisia luennoitsijoita. Tässä saksalainen Gerhard Oldsburg (vas.), joka luennoi vedestä maiseman rakenteena vuonna 1991. Tulkkina oli rehtori Veikko Hätälä Kempeleen puutarhaoppilaitoksesta. Keskellä Seija Tulonen (Airola). Kuva Seppo Närhi.

Suhteita Viroon lämmitettiin myös osallistumalla kiinteistötraktorin lahjoittamiseen Viron Tiedeakatemian Tallinnan kasvitieteelliselle puutarhalle, jonka johtaja Heiki Tamm yhdistyksen kummipoikana hoiti virolaisen puutarhaväen suhteita Suomeen. Lahjoitus vietiin perille HortoKlubin matkan yhteydessä huhtikuussa 1990.

Ammattinimike keskusteluttaa jälleen

Puutarhaopistoista valmistuvien ammattinimikekysymys nousi jälleen keskustelunaiheeksi 1990-luvulla, kun ensimmäinen puutarha-alan ammattikorkeakoulu Lepaassa käynnistyi. Nimikeasiasta tehtiin kysely opiskelijoille Lepaassa. Tulosten perusteella osa opiskelijoista kannatti käytössä olevaa nimikettä hortonomi AMK, osa halusi yhteiseksi uudeksi ammattinimikkeeksi puutarhainsinööri. Suunnittelua opiskelevista osa halusi nimikkeeksi puutarha-arkkitehti (Hortonomi 2/94). Myös kaupunginpuutarhuri Heikki Laaksonen käsitteli ammattinimikeasiaa laajasti Hortonomissa 4/94.

Jäsenyys Viherympäristöliitossa

Viherympäristöliiton perustamisen jälkeen Hortonomien yhdistys keskusteli mahdollisuudesta liittyä uuteen liittoon. Asiaa tiedusteltiin VYL:ltä. Liitto vastasi 3.10.1991 yhdistyksen 7.5.1991 tekemään kyselyyn näin: *“Liiton sääntöluonnoksen 4 § mukaan liiton jäseneksi hyväksytään ne viherympäristön hyväksi toimivat yhdistykset ja yhteisöt, jotka liiton hallitus sellaisiksi katsoo... Liiton hallituksen tulkinnan mukaan Hortonomien yhdistys voitaneen tulkita muuksi viheralaa edistäväksi yhteisöksi...Yhdistyksellä olisi edustus liiton yleisissä kokouksissa ja niissä puheoikeus.”*

Jäsenyyshakemusta ei kuitenkaan liitolle toimitettu.

HORTONOMIEN HISTORIIKKI 1996-2025

Muutama sana yhdistyksestä

Yhdistyksen keskeiset toiminnot ovat viimeisten kolmenkymmenen vuoden aikana olleet Tammikurssin ja Hortoklubien järjestäminen, stipendien jakaminen, Hortonomi-lehden ja tiedotteiden julkaiseminen, Vuoden Hortonomin valinta ja palkkatiedustelu vuoteen 2011. Lisäksi yhteydenpito oppilaitoksiin, hortonomiopiskelijoihin ja jäseniin on ollut tärkeää.

Vuoden 1996 ensimmäisessä numerossa oli Yhdistyksen puheenjohtajan ja pitkäaikaisen aktiivin (1985-95) Seppo Närhen viimeinen pääkirjoitus. Tässä hän toteaa omasta kaudestaan: *“Olen tänä aikana nähnyt yhdistyksen voimakkaan toiminnallisen nousun ja toisaalta myös lamakauden vaikutukset. Olemme päättäväisesti pitäneet kiinni yhdistyksen vakiintuneista toimintamuodoista, vaikka työ onkin keskittynyt muutamien aktivistien harteille. Uskon, että tämä on kuitenkin ollut ainoa järkevä tapa – toimimattoman yhdistyksen jäsenmaksuja ei kauan maksella!”*

Entinen puheenjohtaja Seija Tulonen kertoo haastattelussaan, kuinka Hortonomien yhdistyksessä oli 1990-luvun lopulla voimakas halu olla mukana kehittämässä kehittyvää viheralaa, jonka valtakunnallinen järjestötoiminta oli laajentumassa. Useat edellisten vuosien puheenjohtajat olivat seuraavina vuosina tärkeässä roolissa vuonna 1991 perustetun Viherympäristöliiton muodostamisessa ja viheralan kehittämisessä monin tavoin.

Vuonna 2000 johtokunta pohti yhdistyksen tulevaisuudennäkymiä Hortonomi-lehden artikkelissa. Nykytoiminnot saivat alkunsa 1980-luvulla toimineiden aktiivisten johtokunnan jäsenten aloitteista ja toteutuksista. Tällöin syntyivät Hortonomi-lehti, Vuoden Hortonomi, palkkatiedustelu ja Hortoklubit. Kautta aikojen oli toiminut

stipendirahasto ja kurssitoiminta. Kaikki nämä toiminnot nähtiin arvokkaina, mutta niitä haluttiin kuitenkin kehittää. Esimerkiksi alan kursseja oli tullut muitakin, joten kilpailu oli kovaa ja korkeatasoista ja taloudellisesti kannattavaa tarjontaa haluttiin pitää yllä. Tammikurssin järjestämiseen johtokunnalla riitti ideoita ja tarmoa, mutta taimipäivän järjestämiseen ei enää riittänyt resursseja. Hortoklubeja haluttiin kehittää myös luentomuotoisiksi tapahtumiksi, jatkaa yritysvierailuja ja järjestää pidempiä matkoja. Matrikkeliakin kaipahti, sillä viimeinen oli tehty vuonna 1985. Viimeistään vuoden 2018 yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) on tehnyt sellaisen kokoamisen vaikeaksi, sillä jokaiselta hortonomilta pitää pyytää erikseen lupa tietojensa käyttöön.

Yhdistyksen jäseniä Hortoklubin merkeissä Hämeenlinnassa 2018.

Vuonna 2008 keskusteltiin jälleen aatteellisten yhteisöjen tulevaisuudesta. Puheenjohtaja Tellervo Sumanen kirjoitti, että aatteellisuutta ja sen tuomaa yhteenkuuluvuutta ei nykyään pidetä enää

yhtä tärkeänä kuin muutama vuosikymmen aikaisemmin. Yksilöiden omat tarpeet korostuvat arvokeskusteluissa, mikä luo suuren haasteen yhdistystoiminnalle. Toisaalta vuonna 2015 puheenjohtaja Taina Suonio korosti, että yhdistystoiminta ja muu aatteellinen toiminta oli yhä, miltei sata vuotta sen jälkeen, kun aktiivista kansalaistoimintaa ruvettiin rakentamaan itsenäisyyden alkuvuosikymmeninä, erittäin tärkeä kanava tiedon vaihtamiseen ja ammatilliseen kehittymiseen.

Vuonna 2016 uusi puheenjohtaja Eila Sihvola kirjoitti siitä, että yhdistyksen 90-vuotisjuhlallisuudet olivat jääneet edellisenä vuonna järjestämättä, sillä aktiivisia jäseniä oli niin vähän. Johtokunnan resurssit olivat riittäneet hyvin menneen tammikurssin järjestämiseen, mutta sen lisäksi ei jaksamista löytynyt. Hortoklubi-kysymystä käsiteltiin myös: kun niitä ei järjestetä, jäsenistö ihmettelee, kun taas järjestetään, osallistujia ei tule juurikaan. Yhdistyksen tarkoituksena mm. on *“olla yhdyssiteenä puutarhaopistojen ja ammattikorkeakouluissa puutarha-alan opinnot pääaineenaan suorittaneiden välillä”*, mutta todella harva jäsen koskaan ottaa osaa yhteenkään tapahtumaan tai vuosikokoukseen. Lehdessä kehoitetaan jälleen jäsenistöä ottamaan osaa, verkostoitumaan ja tutustumaan kollegoihin.

Vuonna 2017 puheenjohtajuus jälleen vaihtui ja johtoon astui Terho Marttila. Häinkin kirjoittaa ensimmäisessä pääkirjoituksessaan Hortonomi-lehdessä, että toimintaa voi jatkaa itsenäisenä yhdistyksenä niin kauan kuin riittää yhdistystoiminnasta aidosti kiinnostuneita hortonomeja. Tarkoitus olisi, että hortonomit voivat verkostoitua ja jakaa ammatillisia näkemyksiään, ja aktiiviset jäsenet ovat kaiken yhdistystoiminnan elinehto. Uusia jäseniä sekä aktiiveja on kuitenkin vaikea saada. Puutarha- ja viheralalla on paljon alakohtaisia yhdistyksiä, jotka ovat houkuttelleet enemmän, koulutustaustasta riippumatta. Hortonomien Yhdistys ry on kuitenkin yksi harvoista alan yhdistyksistä, jotka pystyvät myöntämään stipendejä jäsenilleen.

Yhdistyksen puheenjohtajana on toiminut vuodesta 2022 lähtien Emmi Turkki ja hänenkin aikana johtokunta on joutunut miettimään melko paljon yhdistyksen merkitystä ja toimintakenttää. *“Viime vuosien aikana hortonomien koulutus on jälleen keskittynyt vain Lepaalle. Sen voisi ajatella parantavan hortonomien verkostoitumista, mutta koronavuosien jälkeen koulutuksen luonne on muuttunut, eikä opiskeleminen kampuksella ole enää yhtä yhteisöllistä kuin se oli vielä edeltävällä vuosikymmenellä. Tämä osaltaan heikentää hortonomien yhteenkuuluvuuden tunnetta alalla. Hortonomien Yhdistys on tuonut yhteen saman koulutuksen omaavat ihmiset, jotka toimivat hyvin eri aloilla. Vuosien varrella viheralalle on syntynyt paljon eri yhdistyksiä, jotka on suunnattu tietyn alan ammattilaisille. Näiden seassa Hortonomien Yhdistys toimii edelleen koulutukseen pohjautuvalla yhteydellä. Koulutuksen murros ja yhdistyksen toimintaperiaate ovat siis siirtyneet kauemmaksi toisistaan. Tämän lisäksi yhdistystoiminta Suomessa ylipäänsä kamppailee ihmisten huomiosta vapaa-ajalla, ja kenties yhä vaativammaksi muuttuvassa työelämässä.”*

Hortonomien Yhdistyksen puheenjohtajat Emmi Turkki ja Terho Marttila.

Seppo Närhi kirjoitti tämän historiikin haastattelussa 2025: *“Yhdistysten toiminnassa on väistämättä aaltoliikettä. Toiminta välillä hiipuu, kunnes se taas vetää puoleensa. Hortonomien yhdistyksellä on oma paikkansa ammattiin valmistuneita yhdistävänä linkkinä. On vain löydettävä kunakin aikana jäsenistöä palvelevat keinot toimia. Jäsenille on tärkeää, että yhdistys ajaa ja tuottaa asioita, jotka koetaan tärkeiksi. Siksi on tärkeää, että yhdistyksen toiveita kartoitetaan säännöllisesti. Jäsenistö on pitänyt tärkeänä täydennyskoulutusta – uskon sen olevan edelleen kärkisijoilla toivomuslistalla. Yhdistyksen stipendirahaston pääomaa tulisi aktiivisesti kartuttaa, jotta siitä voidaan jakaa säännöllisesti tukea jäsenten opintomatkoihin ja ammatilliseen täydennyskoulutukseen.”*

Kannanotot, yhdistyksen asema ja Viherympäristöliiton nousu

Hortonomien Yhdistys on ottanut historiansa aikana kantaa erilaisiin hortonomeja koskeviin kysymyksiin, erityisen aktiivisesti 1980-luvun loppupuolella ja 1990-luvun alkupuolella. Kannanottoja on ollut esimerkiksi hortonomien palkkauksesta, koulutus- ja kurssitoiminnan kehittämisestä ja hortonomien jatkokoulutuksen käynnistämisestä. Vuonna 1996 yhdistys lähetti lausunnot sekä Helsingin että Kokkolan kaupungin kaupunginpuutarhurien pätevyysvaatimuksista, ja samana vuonna se osallistui kiivaaseen keskusteluun hortonominimikkeestä, mistä enemmän alempana. Tämän jälkeen kannanottoja ei juurikaan ole laadittu. Tämä johtuu suuressa määrin Viherympäristöliiton vakiintumisesta.

Viherympäristöliitto ry perustettiin 1991 viheralan valtakunnalliseksi keskusjärjestöksi. Se on viher- ja ympäristösuunnittelun, -rakentamisen, -hoidon sekä alan kaupan ja taimituotannon palvelu- ja asiantuntijaorganisaatio. Liiton tärkeimpiä tehtäviä ovat sen omien sanojen mukaan viheralan ammatillinen kehittäminen ja ammattialan tunnetuksi tekeminen. Hortonomien Yhdistyksessäkin keskusteltiin VYL:iin liittymisestä, mutta näin ei kuitenkaan koskaan käynyt. Samalla kun VYL:n toiminta on kehittynyt kattamaan monia entisten erillisten

yhdistysten tehtäviä, näiden yhdistysten merkitys ja toiminta on vähentynyt. Hortonomi-lehdessäkin kirjoitettiin 1997, että VYL:llä on tärkeä tehtävä toimia alan valtakunnallisena etujärjestönä ja kehittää yhteistyömuotoja eri ministeriöiden, tutkimuslaitosten ja monien sidosryhmien kanssa.

Vuonna 2000 kuitenkin Opetushallituksesta tuli lausuntopyyntö Yhdistykselle koskien puistomestarin tutkintovaatimuksia, ja toisen kerran ammatillisen peruskoulutuksen ja näyttötutkinnon perusteita. Puheenjohtaja Seija Tulonen vastasi molempiin lausuntopyyntöihin. Vuonna 2003 puheenjohtaja Katriina Arrakoski kirjoitti kannanoton Helsingin kaupungin viheraluesuunnittelijan toimen täytöstä, josta tällä kertaa oli rajattu hortonomi (AMK) -koulutus pois. Vastauksessa kaupunki kuitenkin pidätti itsellään oikeuden hakea kuhunkin tehtävään sen hetkisiä tarpeita vastaavia henkilöitä, ja rajaus pidettiin voimassa.

Vuonna 2006 keskusteltiin VYL:n kanssa vastavuoroisesta ilmoittelusta lehdissä. Tässä kohtaa on merkintä johtokunnan pöytäkirjoissa, että tällaiset vastavuoroiset palvelukset olisivat helpompia, jos yhdistys olisi VYL:n jäsen - mitä se ei vieläkään ollut, vaikka tästä keskusteltiin jo yli kymmenen vuotta aikaisemmin. Vuonna 2020 asiaa mietittiin jälleen, mutta liittyminen Viherympäristöliittoon ei ollut taloudellisista syistä mahdollista.

Jäsenet

Kun yhdistyksen edeltäjä Suomen Puutarhateknikkojen Seura ry perustettiin vuonna 1925, jäseniä oli 21. Tästä määrä kasvoi hitaasti, vuonna 1931 jäseniä oli 64, v. 1940 = 112, v. 1950 = 187, v. 1960 = 250, v. 1970 = 177 ja v. 1980 = 229. 1980-luku oli kuitenkin nopean kasvun aikaa, ja v. 1990 jäseniä oli jo 615. Huippu saavutettiin v. 1996, jolloin ennätysmäiset 815 jäsentä kuului yhdistykseen. Tässä luvussa on kuitenkin mukana yli 200 opiskelijajäsentä. Yhdistys päätti nimittäin vuonna 1993 antaa jäsenyyden ilmaiseksi kaikille opiskelijoille. Kun

opiskelijoilta alettiin periä hyvin pientä jäsenmaksua v. 1997, opiskelijoiden määrä putosi 19:ään ja jäsenmäärä laski 498:aan. Tästä määrä on aina vain laskenut, v. 2000 = 496, v. 2010 = 425, v. 2020 = 353 ja v. 2024 = 315.

Alun perin suurin osa hortonomeista liittyi yhdistykseen, mutta ajan myötä, kun oppilaitoksia tuli enemmän eikä side Lepaaseen ollut enää niin tiivis kuin aikaisemmin, jäsenmäärä laski. Toinen syy varmastikin oli, että hyvin monenlaisia koulutuksia ja ammattinimikkeitä tuli viheralalle, eivätkä kaikki enää suinkaan olleet hortonomeja. Tämän takia opiskelijarekrytointi koettiin tärkeäksi ja johtokunta vieraili vuosien varrella säännöllisesti eri oppilaitoksissa esittelemässä yhdistystä. Opiskelijoille koottiin infopaketteja ja kerrottiin yhdistykseen liittymisen eduista. Vuodesta toiseen opiskelijajäsenten määrä on ollut maltillinen, useimmiten 20-30 kpl, joista useimmat ovat pysyneet jäsenenä myös valmistumisensa jälkeen. Kansainvälistymisen myötä jäsenetoihin päivitettiin 2019 maininta siitä, että jäseneksi hyväksyttiin myös ulkomailla hortonomin tutkintoa vastaavan tutkinnon suorittanut.

Vuonna 2001 tehtiin selvitys siitä, paljonko uusia jäseniä on liittynyt vuosittain kuuden edellisen vuoden aikana. Liittyvien määrä näytti useimpina vuosina olevan noin 20, kun taas eronneita jäseniä oli keskimäärin 18 vuosittain. Uusia hortonomeja ja hortonomeja AMK oli kuitenkin valmistunut 40-80 kpl/vuosi, keskimäärin 50 kpl vuosittain. Karkeasti arvioiden vain vajaa puolet valmistuneista oli liittynyt jäseneksi.

Alun perin ainaisjäsenyyden oli voinut saada maksamalla siitä kerralla tietyn summan. Jossain vaiheessa mukaan oli tullut käytäntö, mitä ei koskaan kirjattu sääntöihin, että ainaisjäsenyyden saavutti myös olemalla jäsen 20 vuotta. Jäsenkunnan ikääntyessä myös ainaisjäsenten määrä kohosi jo kolmasosaan koko jäsenmäärästä, ja keskustelun jälkeen vuoden 2002 vuosikokouksessa vaadittavat vuodet nostettiin 30:een. Syyt tähän olivat täysin taloudelliset, sillä yhdistyksen ainoat käyttötulot tulevat jäsenmaksuista ja kurssituotoista. Muutosta

perusteltiin myös sillä, että ennen valmistuttiin myöhemmin ja ainaisjäsenyydellä haluttiin auttaa eläkkeelle jääviä. Muutosajankohtana valmistuttiin noin 25-vuotiaina, joten eläkeläisyys oli vielä kovin kaukana 20 jäsenvuoden jälkeen. Tosin, kun katsotaan jäsenmäärien kehitystä aivan yhdistyksen alkuaikoina, nähdään, että tuolloin ainaisjäseniä oli jopa kaksin- tai kolminkertainen määrä vuosijäseniin verrattuna – ja toki yhdistyksellä ei ollutkaan suuria varoja, ei kykyä järjestää toimintaa eikä jakaa stipendejä. Vuonna 2020 ainaisjäsenyys poistettiin kokonaan, paitsi sen jo saavuttaneilta ja niiltä, jotka maksavat ainaisjäsenyyssmaksun, sillä jälleen kerran todettiin, että yhdistyksen toiminta vaarantuu, jos puolet jäsenistöstä on ilmaisjäseniä. Eläkeläisjäsenyys otettiin kuitenkin valikoimiin samalla, ja sen hinta asettui samaksi kuin opiskelijajäsenillä.

Yhdistyksen jäseniä Kaupunginpuutarhalla Hortoklubin merkeissä 2019.

Yhdistys teki yli 20 vuoden ajan jäsenilleen vuosittaisen palkkatiedustelun, jonka ohessa kysyttiin myös jäsenien ajatuksia yhdistyksestä. Yleisesti ottaen kommentit olivat hyvinkin positiivisia, mutta usein toivottiin, että yhdistyksen järjestämät tapahtumat eivät keskittyisi niin paljon etelään. Hortonomi-lehdessä kehoitettiin vuosien varrella useaan kertaan koko maan hortonomeja järjestämään myös alueellisia tapahtumia, mutta näin ei muutamaa harvaa kertaa pois lukien ole tapahtunut. Johtokunta on järjestänyt mm. Hortoklubeja myös muualla maassa, mutta niiden osallistujamäärät ovat miltei aina jääneet alhaisiksi. Toinen usein toistunut toivomus oli, että yhdistys järjestäisi enemmän kursseja, mutta johtokuntaan ei koskaan ole ollut ylen määrin hakijoita - käytännössähän kaikki toiminta on johtokunnan järjestämää. Lisäksi on toivottu enemmän stipendejä. Näitä on joinakin vuosina jaettu enimmäismäärä, mutta monena vuonna hakijoita olisi voinut olla enemmänkin.

Kunniajäsenet ja muut huomionsoitukset

Yhdistys on kutsunut ansioituneita hortonomeja kunniajäsenikseen jo aivan alusta lähtien. Heti Suomen Puutarhateknikkojen Seuran perustamishetkellä kunniajäseniä oli viisi, ja koko historian ajan määrä on vaihdellut neljän ja yhdentoista välillä. Kunniajäseniä on kutsuttu harvakseltaan, tavallisesti muutaman vuoden välein ja aina yksittäisiä henkilöitä. Vuonna 1989 kutsuttiin kuitenkin kolme ja vuonna 1991 neljä uutta jäsentä - ja tämän jälkeen kuluikin aina vuoteen 2008 ennen kuin uusia jäseniä kutsuttiin.

Vuonna 2010 yhdistyksen kunniajäseneksi kutsuttiin Lepaan yksikön koulutusohjelmajohtaja Kaarina Hänninen.

Kunniajäsenten lista on ollut hyvin miesvaltainen, ensimmäinen nainen tuli valituksi vasta 1980, vaikka hortonomeista on alusta alkaen ollut miltei tai yli puolet naisia. Kaikkiaan kunniajäseniä on vuoteen 2024 asti ollut 27 kappaletta, joista naisia neljä ja miehiä 23. Listaus kunniajäsenistä on julkaisun lopussa.

Yhdistys oli mukana ideoimassa puutarhaneuvoksen arvonimeä 1940-luvulla. Ensimmäisenä puutarhaneuvokseksi nimitettiin vuonna 1948 pomologi Olavi Collan, yhdistyksen kunniajäsen jo vuodesta 1925. Tämän jälkeen arvonimi on myönnetty usealle yhdistyksen jäsenelle ja kunniajäsenelle, vuoteen 2025 mennessä kaikkiaan miltei 60:lle alalla arvostetulle toimijalle.

Vuosien varrella yhdistys on myös anonut Puutarhaliiton ansiomerkkejä, viimeisen kymmenen vuoden aikana kahdesti. Vuonna 2019 yhdistys luovutti hopeisen ansiomerkin entiselle puheenjohtajalle Tellervo

Sumaselle ja vuonna 2021 entiselle johtokunnan aktiiville, kaikissa toimihenkilörooleissa toimineelle Eila Sihvolalle.

Puutarhaliiton toimitusjohtaja Timo Taulavuori, hopeisen ansiomerkin saanut Eila Sihvola ja yhdistyksen puheenjohtaja Terho Marttila.

Lisäksi vuosittain on muistettu jäseniä ja muita tahoja tärkeinä merkkipäivinä. Muun muassa vuonna 2000, kun Lepaan opisto vietti 90-vuotisjuhliaan, johtokunta kävi tervehdyskäynnillä juhlissa ja lahjoitti opiston stipendirahastoon 1000 mk. Vuonna 2003 taas oli Lepaan oppilaskunnan vuoro viettää 90-vuotispäiviään ja sille lahjoitettiin 175 euron stipendi, ja 10 vuotta myöhemmin 100-vuotisjuhlien kunniaksi 200 euron stipendi. Vuonna 2006 tuettiin Oulun opiskelijoita tekemällä viivakoodihaalarimerkki, jonka suunnitteli johtokunnan jäsen Eila Sihvola, ja vuonna 2009 Kauppapuutarhaliittoa lehti-ilmoituksella sekä puutarhaneuvokseksi nimitettyä Viherympäristöliiton toimitusjohtajaa Pekka Leskistä.

Viivakoodi Oulun opiskelijahaalareihin.

Stipendit

Stipendirahaston haettavat rahamäärät vaihtelivat paljon vuosien myötä - rahaston tuotot heijastivat yleistä taloudellista tilannetta. Vuonna 1996 jaettavana oli 10.000 mk, samoin vuonna 1998. Varsinkin 90-luvun loppupuolella ja 2000-luvun ensimmäisinä vuosina johtokunta ja varainhoitaja ostivat ja myivät osakkeita ja rahasto-osuuksia aktiivisesti ja siten kartuttivat yhdistyksen omaisuutta. V. 1998 stipendirahaston arvo ylitti ensimmäistä kertaa 900.000 mk. Vuonna 2000 päätettiin jakaa seuraavina viitenä vuonna stipendeinä jo 25.000 mk (myöh. 4.200 €), sillä sijoitukset olivat tuottaneet erittäin hyvin, ja stipendirahaston arvo oli jo miltei 2.000.000 mk. Seuraavana vuonna Helsingin pörssi laski paljon, ja stipendisalkun arvo oli vuoden loppuun mennessä enää 1.475.000 mk. Vuoden vaihteessa 2002 markat muuttuivat euroiksi eli stipendirahastossa oli 248.077 euroa. Vuoden aikana arvo putosi 24 % 192.000 euroon, syynä lähinnä Nokian osakkeiden arvon lasku. Vuoden 2004 lopussa arvo oli ylittänyt 200.000 euroa, ja tämän jälkeen stipendirahaston arvo on ollut tasaisesti lähellä 250.000 euroa. Viimeisen 15 vuoden aikana on muodostunut käytännöksi, että stipendejä jaetaan rahaston tuottaman määrän verran, tavallisesti noin 3.000 euroa.

Ensimmäinen stipendi rahastosta jaettiin vasta vuonna 1950, sitä ennen sen tuotto oli liian vähäistä. Stipendejä jaettiin aluksi vain jo alalla toimiville jäsenille (kolmen vuoden jäsenyyden jälkeen) jatko-opintoihin tai ammattitaidon edelleen kehittämiseen, mutta vuoteen 1962

mennessä oli jaettu 2-3 vuoden välein yhteensä vain kuusi stipendiä. Vuosien 1962 ja 1975 välissä oli pitkä tauko, jolloin ei jaettu ollenkaan stipendejä, mutta tuona vuonna jopa neljä yhdistyksen jäsentä sai stipendin: yksi matka-avustus ja kolme 50-vuotisjuhlajulkaisun eli vuosikirjan tekemiseen. Vuodesta 1978 asti stipendejä on jaettu vuosittain, useimpina vuosina monelle hakijalle.

Koska stipendirahasto oli varattu vain jo valmistuneille hortonomeille, opiskelijoille jaettiin tunnustuspalkintoja yhdistyksen käyttövaroista. Palkinnot jaettiin vuosittain kussakin koulussa parhaimman päättötöyn tehneelle vastavalmistuneelle hortonomille. Vuosien 2003 ja 2004 vuosikoukuksissa stipendirahastoon tehtiin sääntömuutos, jonka hyväksynnän jälkeen stipendejä voitiin jakaa myös:

- hortonomiksi (AMK) opiskeleville opintokursseille ja opiskelijoille opintomatkoihin ja vastaaviin tarkoituksiin
- parhaan opinnäytetyön tehneelle valmistuvalle hortonomi (AMK) opiskelijalle
- huomionosoituksena ansioituneille hortonomeille (mm. Vuoden Hortonomille) ja yleishyödyllisille yhdistyksille, yhteisöille tai tahoille huomattavina merkkipäivinä
- Hortonomien Yhdistys ry:n järjestämiin hankkeisiin.

Vuoden 2001 lopussa solmittiin stipendirahaston omaisuudenhoitosopimus Nordea-pankin kanssa, mikä on vieläkin voimassa. Tähän asti johtokunnan jäsenet, lähinnä rahastonhoitajat, olivat päättäneet ostoista, myynneistä ja sijoituksista.

Listaus varsinaisista stipendeistä on julkaisun lopussa.

Vuoden Hortonomi

Hortonomien Yhdistys aloitti Vuoden Hortonomi -kunniamaininnan jakamisen vuonna 1987. Valinta on noteerattu monena vuonna eri lehdissä pienuutisina ja haastatteluina. Vuoden Hortonomin valintaan on

yhdistyksellä ohjeistavat säännöt, joissa korostetaan sitä, että Hortonomien Yhdistys on monialainen yhdistys, jonka jäsenistö käsittää monia eri toimialoja. Vuoden Hortonomin valinnan kriteerejä ovat hortonomin tutkinto sekä alalla pätevyitynyt, ja sitä eteenpäin vievä henkilö, joka tuo työtään sekä koko viheralaa positiivisesti esiin, myös yleisesti oman alan ulkopuolella.

*Vuoden hortonomi 2019
Frans Karkkima
vastaanotti kunniakirjan,
standaarin, stipendin ja
kukat työpaikallaan
Helsingin kaupungin
puutarhalla.*

Vuonna 2010 johtokunta päätti aktiivisesti valita vuosittain aina eri työskentelysektorin (esim. maisemasuunnittelu, viherrakennus, seurakunnat, viljelijät, opetus, floristiikka jne.) ja pyytää kyseisen alan yhdistykseltä ehdotuksia ansioituneista hortonomeista. Paitsi kunniaa ja kukkia, Vuoden Hortonomille ojennetaan myös yhdistyksen standaari sekä stipendi.

Listaus Vuoden Hortonomeista on julkaisun lopussa.

Yhdistyksen juhlavuodet

Vuonna 1995 yhdistys täytti 70 vuotta, ja sen kunniaksi julkaistiin ensimmäinen yhdistyksen koko historian kattava historiikki. Historiikkia painettiin 1000 kpl, ja sen myyntituloilla saatiin miltei katettua kulut. Juhlavastaanotto järjestettiin Lepaalla lokakuussa ja paikalle saapui 150 jäsentä kuuntelemaan seminaariesitelmää työelämästä, koulutuksesta ja yhdistyksen historiasta sekä nauttimaan illallisesta. Yhdistys sai lahjoituksina lähes 20.000 mk ja Puutarhaliiton korkeimman huomionosoituksen, Unitis Viribus –mitalin.

HORTONOMIEN YHDISTYS RY
70 VUOTTA
12.10.1995 Lepaan puutarhaoppilaitos

**HORTONOMIEN
YHDISTYS**

16.00 Onnitelujen vastaanotto

17.00 **Runo**, hortonomi Aino-Kaisa Nuotio

17.05 **Tervetuloa**, yhdistyksen pj Seppo Närhi

17.10 **Työelämän kehitysnäkymät vuosituhannen vaihteeseen**
Puutarhaliiton hallituksen pj Jarmo Suominen

17.30 **Hortonomi yhdyntävässä Euroopassa.**
Miten koulutus vastaa uusiin haasteisiin?
Rehtori Matti Puotila, Lepaan puutarhaoppilaitos

17.50 **Kommenttipuheenvuorot edellisestä.**
Rehtori Matti Kankkunen, Mikkelin maaseutuoppilaitos
Rehtori Veikko Häätä, Kempeleen puutarhaoppilaitos
Koulutusvastaava Sirkka-Liisa Peteri, Lapin maaseutuopisto
Lehtori Eeva Rekonen, Ovebyn puutarhakoulu
Opiskelija Katrina Lahtinen, Lepaan Oppilaskunta ry:n pj

18.30 **Hortonomien Yhdistys 1925–1995**
Kafkelmia vuosien varrelta, MMK, hortonomi Tapio K. Kallio

19.00 **Runo**, hortonomi Aino-Kaisa Nuotio
Ruokailu

20.00 **OHJELMALLISET ILTAMAT!**
Ohjelmaa, hyvää juomaa, mukavaa musiikkia, kivaa seuraa...

Yhdistyksen 70-vuotisjuhlien ohjelma.

2000 yhdistys täytti 75 vuotta. Tämän kunniaksi hankittiin ja rakennettiin oma osasto Marketanpuistoon. Tästä on kerrottu tarkemmin alla.

Vuonna 2005 yhdistys täytti 80 vuotta. Tapahtumaa varten ideoitiin jo hyvissä ajoin mm. uuden

matrikkelin laatimista, kiertävää valokuvanäyttelyä oppilaitoksiin ja kesäkuukiin liittyvää suunnittelukilpailua sekä opiskelijoille että ammattilaisille. Juhlallisuudet järjestettiin lopulta Lepaalla 11.8.2005, Lepaan Kartanossa. Kutsu lähetettiin kaikille jäsenille ja juhlasta

ilmoitettiin eri alan lehdissä - kaikkiaan paikalle tuli 51 vierasta. Vieraille tarjottiin kakkukahvit sekä yleviä ja kannustavia puheita hortonomien ja puutarha-alan tulevaisuudesta. Yhdistys sai lahjoituksina 4.870 euroa, minkä lisäksi Rikala-säätiö myönsi 3.500 euroa juhlan järjestämiseen.

80-vuotisjuhliin osallistui runsaasti yhdistyksen jäseniä.

Juhlavuoden kunniaksi myös kukin kolmesta hortonomikoulutusta tarjoavasta oppilaitoksesta lupasi järjestää vitriinin koulun tiloihin, johon yhdistys voi sijoittaa kuvia, tietoa ja muuta esittelymateriaalia opiskelijoita varten. Vuonna 2008 vitriini saatiin viimein Lepaalle kirjaston lähettyville, mutta siihen ei heti ollut laittaa täytettä.

Yhdistys ei järjestänyt 90-vuotisjuhlia vuonna 2015, sillä aktiivisia toimijoita oli liian vähän johtokunnan ulkopuolella.

Yhdistyksen 100-vuotisjuhlien kunniaksi on julkaistu tämä historiikki ja 12.6.2025 järjestetään juhlat Håkansbölen kartanossa.

Yhdistyksen oma osasto Marketanpuistossa

Yhdistys täytti vuonna 2000 75 vuotta, mutta tätä ei juhlistettu erityisesti, sillä suuri 70-vuotisjuhla oli järjestetty viisi vuotta aikaisemmin. Juhlan sijaan johtokunnassa oli ollut keskustelua veistoskilpailun järjestämisestä (tarkkaa tietoa kilpailuideasta ei löydy yhdistyksen papereista), mutta tiedustelujen jälkeen selvisi, että se maksaisi yli 100.000 mk, joten ideasta luovuttiin. Sen sijaan päätettiin toteuttaa ympäristötaideteos tai vastaava tilateos, jonka budjettiarvio oli yhdistyksen taloudellinen tilanne huomioon ottaen 10.000 mk. Nähtävästi tätä taideteosta ei kuitenkaan koskaan tilattu, sillä siitä ei löydy merkintöjä, ei myöskään sitä, minne se oli tarkoitus sijoittaa. Lopuksi tehtiin päätös rakentaa muutamaa vuotta aikaisemmin perustettuun Överbyn Marketanpuistoon oma osasto yhdistykselle. Lisäksi järjestettiin luontoaiheinen valokuvauskilpailu, ja voittajakuvista tehtiin postikortit juhlistamaan juhlavuotta.

Uuden osaston avasi puutarhaneuvos Pauli Ojanen.

Marketanpuisto perustettiin Viherympäristöliiton ja Överby trädgårdsskolanin yhteistyönä, yhdistäen näyttelypuisto ja erilaisia näyttelytapahtumia. Alueella on useita kymmeniä eri yritysten osastoja, jotka esittelevät mm. erilaisia piharakennusmateriaaleja ja -ratkaisuja. Hortonomien yhdistyksen osaston kutsumanimeksi tuli Hortomutteri, ja sen suunnitteli sen aikainen johtokunnan jäsen Katriina Arrakoski.

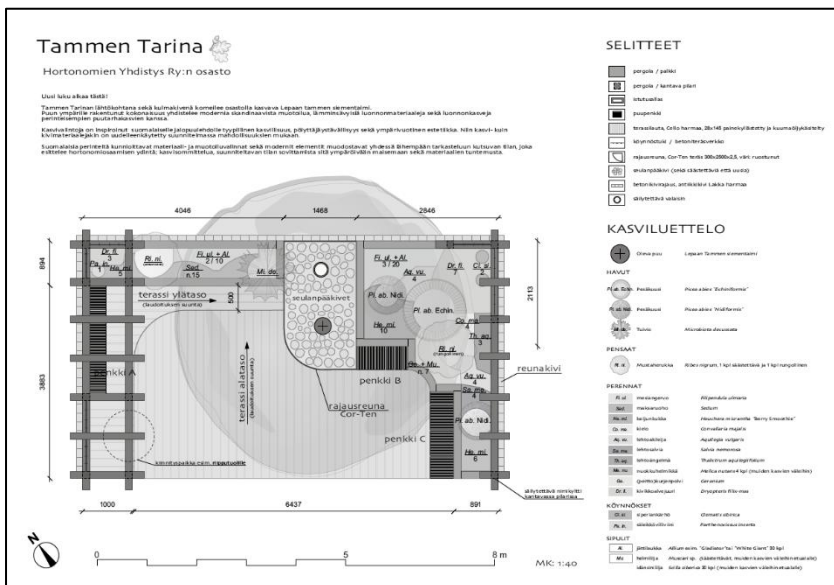
Hortomutterin (myöhemmältä nimeltään Tammiosaston) avajaiset järjestettiin kesäkuussa 2000, osana yhdistyksen 75-vuotisjuhlia. Suurin osa osaston materiaaleista ja kasveista saatiin lahjoituksina usealta eri taholta. Paikalle kutsuttiin kunniajäsenet, entiset puheenjohtajat ja sihteerit, vuoden hortonomit, koulujen rehtorit, osaston sponsorit ja kaikki yhdistyksen jäsenet. Kaikkiaan paikalla oli väkeä viitisenkymmentä jäsentä. Alkufanfaarit kajautettiin vaskisoittimilla, yhdistyksen sihteerit Olli Elfving lausui tervehdyssanat, ja puutarhaneuvos Pauli Ojanen leikkasi nauhan aurinkoisessa säässä. Osasto sai ansaittuja kehuja ja se säilyikin tässä muodossaan yli 20 vuotta, kunnes se uudistettiin vuonna 2021.

Osaston avajaisia juhlittiin fanfaarein.

Tammiosastoa noidettiin, kitkettiin ja kasteltiin johtokunnan talkoovoimin läpi vuosien. Suurin osa kasveista ja hoitomateriaaleista saatiin lahjoituksina eri puutarha-alan yrityksiltä. Vuonna 2008 johtokunnan pöytäkirjassa mainitaan, että osasto kaipaisi perusparannusta. Johtokunta ideoi oppilaskilpailua Tammiosaston kehittämisestä ja ajatuksena oli, että yhdistys saisi samalla näkyvyyttä opiskelijoiden keskuudessa. Kilpailu päätettiin suunnata Överbyn 2.-3. vuoden opiskelijoille, ja toteutus saisi maksaa korkeintaan 1000 € sisältäen materiaalit. Kilpailusta ei kuitenkaan löytynyt tämän enempää tietoa, joten sitä ei luultavastikaan tällöin järjestetty.

Kului vielä yli kymmenen vuotta ennen kuin osasto uudistettiin täydellisesti vuonna 2021, sillä puurakenteet olivat tulleet tiensä päähän. Edellisenä vuonna yhdistys järjesti suunnittelukilpailun opiskelijoille, jonka voittivat Maria Ingström ja Ella Kaakkola suunnitelmallaan ”Tammen tarina”.

Kaiken kaikkiaan kilpailuun tuli viisi hyvää ehdotusta, joissa kaikissa oli noudatettu ohjetta, että osaston tammi tulee säästää. Tuo tammihan on Lepaan tammen siementammi, eli symboliarvoltaan tärkeä yhdistykselle. Voittaneessa suunnitelmassa huomioitiin hienolla tavalla säästettävä tammi, jonka alle oli sommiteltu puinen terassi sekä kolme penkkiä. Alueen reunoilla ovat puiset pergolarakenteet ja kasvillisuus on sijoiteltu omiin, rajattuihin alaisiin. Materiaalit ovat myös kestäviä ja laadukkaita. Suunnitelmassa johtokuntaa viehätti erityisesti sen selkeä tilasommitelma ja tyylikkyys. Tällä kertaa toteutus ja materiaalit ostettiin, sillä päätettiin, että yhdistys itsekin voi käyttää stipendirahaston tuottoja yhteisen osaston hyväksi.

Uuden osaston suunnittelijat, opiskelijat Maria Ingström ja Ella Kaakkola sekä rakentaja Jenna Pelttari.

Yhdistyksen tunnus ja hortonomisormus

Hortonomien Yhdistyksen tunnus oli pitkään vuonna 1938 suunniteltu sivukuva Lepaalla sijaitsevasta tammesta. Vuonna 1992 suunniteltiin uusi nuorekas merkki käytettäväksi epävirallisissa yhteyksissä, esim. T-paidoissa, vihoissa jne. Tätä merkkiä käytettiin jonkin verran esittelytilaisuuksissa ja esitteissä, mutta ei kovin pitkään eikä laajalti.

Vuonna 1992 yhdistyksen käyttöön suunniteltu epävirallinen merkki.

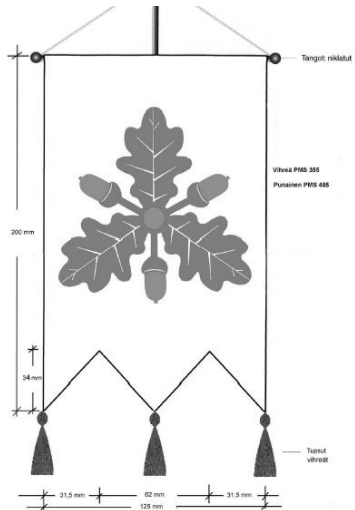
Vuonna 2005 keskusteltiin vuosikokouksessa yhdistyksen virallisen tunnuksen mahdollisesta uusimisesta. Heraldikkaan perehtynyt ja tunnuksia suunnitellut yhdistyksen jäsen Kauko Nurmela oli toimittanut kokoukseen ehdotuksen uudeksi tunnukseksi, ja sen kolmesta eri käyttösovelluksesta, eli kirjelomakkeesta, standaarista ja sormuskannasta. Tuon aikainen tammen sivukuva ei noudattanut heraldiikan sääntöjä, ja pienennettynä menetti yksityiskohtansa.

Uusi ehdotus perustui myös tammeen, ollen kolme tammenlehvää ja kolme terhoa. Kolme lehvää edustivat suunnittelijan mukaan hortonomien kolmea koulutussektoria puutarha-alalla eli viheralaa, viljelyalaa sekä opetusta ja neuvontaa. Kolme tammenterhoa taas kuvasivat työskentelysektoria eli julkista sektoria, yksityistä sektoria ja yritystoimintaa.

Vuosikokous tuli siihen tulokseen, että muutoksesta on tiedusteltava jäsenistöltä kahta asiaa: Vaihdettaanko tunnusta ollenkaan, ja jos vaihdetaan, niin onko kulta(kelta)pohjainen vai hopea(valko)pohjainen parempi vaihtoehto. Jäsenistön suuren osan kanta oli se, että tunnusta on vaihdettava – ja nimenomaan valkopohjaiseen vaihtoehtoon - mutta johtokunta oli asiassa jakaantunut, eikä saanut muodostettua kantaa ennen seuraavan vuoden eli 2006 vuosikokousta. Suunnittelija teki vielä keväällä muutaman variantin ehdotuksestaan, ja viimein kesällä 2006 uusi valkopohjainen tunnus valittiin, ja se on yhdistyksen tunnus tänäkin päivänä.

Vanha ja uusi viiri.

Hortonomeille on suunniteltu kantasormus, mutta siitä on yllättävän vähän tietoa. Aina välillä yhdistykselle tuli siitä kyselyitä, ja yhteistilauksia yritettiin saada aikaiseksi, mutta luultavasti korkean hinnan takia vain harvat sitä tilasivat. Vielä vuonna 2000 sormusta oli mahdollista tilata kultasepäntiike Westerbackilta Helsingistä, ja vuonna 2010 puheenjohtaja Tellervo Sumanen kirjoitti pääkirjoituksessaan, että sormus on herättänyt jälleen kiinnostusta. Kaiken kaikkiaan sitä ei ole

monta tilattu vuosien aikana - yksittäisten käsityönä tehtyjen sormusten hinta kun arvattavasti kohosi aika korkeaksi. Vuonna 2025 kirjoittaja kävi Westerbackin liikkeessä, mutta kaikki tieto sormuksesta oli kadonnut, eikä siitä enää löytynyt mallia eikä muottia.

Yhdistyksen arkisto

Suomen Puutarhateknikkojen Seuran ja sittemmin Hortonomien Yhdistyksen perustamisasiakirjat, johtokunnan pöytäkirjat 1925-2001, vuosikokouspöytäkirjat 1925-2000, toimintakertomukset, toimintasuunnitelmat ja tilinpäätökset 1925-2000 (niiltä osin kuin ne ovat tallessa), kurssimonisteet 1984-2002 ja Hortonomi-lehden vuosikerrat 1988-2002 on arkistoitu Lepaan museoon. Vuonna 2000 materiaalia lainattiin arkistointia ja luettelointia varten ja sitten palautettiin. Useita asiakirjoja oli tuolloin kateissa, sillä yhdistyksellä ei ollut omaa tilaa tai varastoa, ja useimmiten sihteerit säilyttivät papereita kotonaan. Puuttuvista asiakirjoista lähetettiin entisille toimitsijoille viestejä, ja osa niistä löytyikin. Vielä seuraavanakin vuonna saatiin lisää vanhaa puuttunutta arkistomateriaalia, mutta samalla löytyi myös yhdistyksen ensimmäinen julkaisu, Puutarhaväen laulukirja vuodelta 1948. Entisen jäsenen Martti Halmeen jäämistöstä löytyi tietoa siitä, että yhdistyksen muistokirja, ns. Iso kirja, (jolla on painoa noin 15 kiloa!) ei olekaan alkuperäinen vuodelta 1925, vaan on hankittu vasta 1940-luvulla. Vuonna 2002 tehtiin päätös yhdistyksen asiakirjojen digitoinnista, aloittaen Isosta Kirjasta, ja kuva-arkiston perustamisesta. Vuonna 2003 johtokunta matkasi Lepaan museoon pariinkin otteeseen skannaamaan vuosikokousasiakirjoja vuosilta 1946-58 sekä 1971-90.

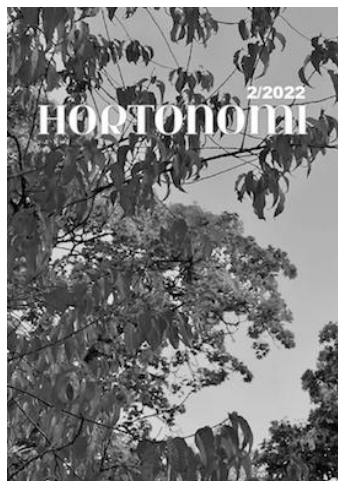
Vuonna 2022 yhdistys vuokrasi varastotilan Pitäjänmäestä. Sinne on arkistoitu vuosien 1996-2020 johtokunnan pöytäkirjat ja vuosikokousmateriaalit, Hortonomi-lehden vuosikertoja, arkistointiluetteloita Lepaan museossa säilytettävistä papereista ja matkailukassa kuljetettava valtavan kokoinen Iso Kirja.

Hortonomi-lehti

Yhdistys lähetti jäsenille pitkään jäsenkirjeitä, mutta tiedon ja tapahtumien lisääntyminen loi painetta kehittää tiedotusta. 1980-luvun lopulla varainhoitaja Seppo Närhi ehdotti omaa lehteä, ja Hortonomi-lehti perustetiin 1988, aluksi nimellä Hortonomitiedote. Historiatieto kertoo, että jo vuonna 1929 oli pohdittu oman lehden perustamista, mutta asia toteutui vasta 60 vuotta myöhemmin. Enemmän lehden alkuajoista on kerrottu 70-vuotishistoriikissa.

Lehti kustannettiin mainostuloilla, ja lehden toimittaminen oli vapaaehtoistyötä. Tästä huolimatta lehti oli ainakin 1990-luvusta lähtien tappiollinen: esimerkiksi alkuvuoden 1996 keskustelunaiheet johtokunnan kokouksissa pyörivät lehdessä, joka oli ollut edellisenä vuonna 20.000 mk tappiollinen. Painatus- ja postituskulut suurelle painosmäärälle olivat korkeat, eikä mainosmyynti enää kattanut niitä. Jäsenistö arvosti suuresti omaa lehteä, mutta sen tekeminen oli ollut tähän asti täysin johtokunnan harteilla: artikkelien kirjoittaminen, ulkopuolisten kirjoittajien löytäminen, mainostajien hankkiminen, valokuvien ottaminen, taiton tekeminen jne.

Nyt päätettiin, että toimituskunta koostuisi pääsääntöisesti johtokunnan ulkopuolisista jäsenistä, jotka kukin vastaisivat omasta osa-alueestaan (vihertuotanto, tutkimus, avomaatuotanto, kasvihuonetuotanto), ja joitakin vuosia tämä toimikin. Eri vuosien kokouspöytäkirjojen mukaan tämä näytti kuitenkin tuottavan melkein yhtä paljon työtä, sillä ulkopuolisia kirjoittajia piti etsiä, ohjeistaa, paimentaa ja hoputtaa. Tarkoitus oli myös värvätä kirjoittajaksi hortonomiopiskelija jokaisesta oppilaitoksesta (tuona ajankohtana Kempele, Lepaa, Otava, Rovaniemi ja Överby) ja opettajayhdyshenkilö aktivoimaan opiskelijoita toimituskunnan työhön, mutta opiskelijoiden kirjoituksia julkaistiin harvoin, joten innostusta heidän paristaan ei nähtävästi löytynyt.

Hortonomi-lehdet 04/2005 ja toistaiseksi viimeinen, 02/2022.

Lehden alkuaikoina päätettiin avata johtokunnan toimintaa jäsenistölle julkaisemalla kokouskuulumisia lehdessä, mutta tätä tehtiin vain muutaman vuoden ajan.

Vuonna 1997 lehtiuudistus jatkui siten, että sisällön terävöittämiseksi jokaiselle lehdelle päätettiin etukäteen teema, jota noudatettiin kirjoituksissa miltei 20 vuotta aina vuoteen 2015 asti. Tämä selkeytti myös tehtävänjakoa ja ulkopuolisten kirjoittajien etsintää. Ensimmäinen teema oli ”Viherala ja sen tulevaisuus” ja teemoja vuosien varrella oli laidasta laitaan, mm. ”Kasvihuoneviljely” ja monta teemanumeroa eri viljelytavoista, ”Koulutus” usealla numerolla aikojen kuluessa, ”Vihersuunnittelu”, ”Taajamametsät ja puiden hoito”, ”Turvallisuus” jne. Lisäksi 1997 aloitettiin valmistuneiden hortonomien nimien julkaiseminen ja tämä tapa jatkui aina vuoteen 2006 asti.

Vuonna 2000 päätettiin lakkauttaa Hortonomi-lehden toimituskunta ja kehittää tilalle vapaatoimittaja-systeemi, jossa lehdellä olisi muutamia alue- ja aiheitoimittajia. Vuonna 2004 kuitenkin todettiin, että johtokunta pyysi artikkeleita kunkin lehden teeman mukaisilta asiantuntijoilta, ja

johtokunnan parista oli valittu toimitussihteeri. Toimitussihteerin toimi oli työläs oman työn ohessa tehtäväksi pitäen sisällään lehden teemojen ideoinnin, artikkelien paimentamisen, painatuksesta huolehtimisen. Kun johtokunnan pöytäkirjoissa keskustellaan lehdestä, se on varsin ongelmakeskeistä: on aineisto-ongelmia, taitto-ongelmia, puuttuvia tiedostoja, puuttuvia ilmoituksia, väärää puhelinnumeroita jne.

Alkujaan lehdessä oli värilliset kannet, mutta muuten se oli mustavalkoinen. Vuosina 1996-98 lehti oli enemmänkin monisteen kaltainen, kunnes taas 1999 kansista tuli painetut ja värilliset. Painatuksen laadussa oli useana vuonna ongelmia tekstin selkeydessä, fonttien muutoksissa, paperin laadussa jne. Ilmoitusmyynti tuotti vaikeuksia toistuvasti, tätä käsiteltiin mm. vuoden 1999 kokouksissa. Vielä seuraavanakin vuonna keskusteltiin lehden koko yhdistyksen taloutta rasittavasta roolista.

Vuoden 2002 toimintasuunnitelmassa puheenjohtaja esitti, että Hortonomi-lehti on yhdistyksen tärkein väline jäsenistölle ja yhdistyksen näkyvin toimintamuoto ja tämän takia lehden painoarvoa ja tasoa on nostettava. Lehden avulla oli myös mahdollista markkinoida yhdistystä valmistuville hortonomeille (AMK). Lehden sisältöön oli siis kiinnitettävä entistä enemmän huomiota. Pohdittiin myös lehden muuttamista kokonaan nelivärijulkaisuksi, mutta kustannukset olivat liian korkeat ja tästä muutoksesta luovuttiin. Lehti muuttui neliväriseksi vasta 2017.

Alkujaan lehti ilmestyi neljästi vuodessa, mutta vuodesta 2008 lähtien enää kolmesti ja vuodesta 2010 kahdesti vuodessa. Vuonna 2020 lehti ilmestyi ensimmäisen kerran myös sähköisenä versiona, vaikka paperiversioitakin vielä lähetettiin osalle jäsenistöä. Tähän muutokseen oli pakko siirtyä postituskulujen rajun nousun takia. Vuoden 2021 lehti oli viimeinen paperinen, ja vuoden 2022 kaksi lehteä ilmestyivät vain sähköisinä, jääden samalla Hortonomi-lehden viimeisiksi numeroiksi. Vuodesta 2023 on jälleen siirrytty uutiskirjeisiin, tällä kertaa sähköisiin. Lehden pois kuihtumiseen on varmastikin useita syitä, mutta

tärkeimpänä se, että toimitus oli yksinomaan johtokunnan vastuulla eikä ajan löytäminen näinkin vaativaan vapaaehtoistoimintaan tämän päivän hektisen työmaailman vaatimusten lisäksi ollut enää helppoa.

Muut julkaisut

Jo Suomen Puutarhateknikkojen Seura ry:n ensimmäisissä säännöissä yksi seuran tarkoituksista oli vuosikirjojen ja oppimateriaalin julkaiseminen. Kaikkein ensimmäinen julkaisu oli kuitenkin Puutarhaväen laulukirja vuodelta 1948. Oppimateriaalia ei rahapulan vuoksi koskaan kyetty tuottamaan ja vuosikirjojakin julkaistiin vain neljä, vuosina 1952, 1965, 1975 ja 1985. Tämän lisäksi vuonna 1995 julkaistiin 70-vuotisjuhlajulkaisu Yhdistyksen koko historiasta, joka on uudelleen esillä tämän 100-vuotishistoriikin alussa.

Näiden lisäksi yhdistys on tehnyt itsestään ja hortonomien ammattikunnasta erilaisia esitteitä vuosien varrella, jotka on suunnattu sekä suurelle yleisölle, opiskelijoille että jäsenille.

Taustaa

Hortonomien Yhdistys ry (Suomen Puutarhateknikkojen Seura vuoteen 1956 asti) on perustettu vuonna 1925 hortonomien yhdyssiteeksi. Tämä perusajatus on säilynyt läpi vuosikymmenien. Hortonomeilla on oma yhdistys, jossa on tällä hetkellä yli 500 jäsentä. Hortonomien "Isoon kirjaan" on tallennettu vuosien saatossa lähes kaikki merkittävät virstanpylväät.

Tavoitteet

Hortonomien Yhdistys ry on puutarhaopistoista ja puutarha-alan ammattikorkeakouluista valmistuneiden aatteellinen yhdistys. Yhdistyksen ensisijaisena tavoitteena on jäsenistön ammattitaidon ylläpitäminen ja kartuttaminen. Jokaiselta ammattilaiselta vaaditaan monialaista osaamista. Hortonomien Yhdistys ry kuuntelee, keskustelee sekä aktivoi jäsenistöllään monipuolisella toiminnallaan.

Hortonomien Yhdistys ry

on täynnä toimintaa !

Toiminta

Järjestetään vuosittain amminkuukauskursseja ammattilaisille.

Hortonomilehti

Julkaistaan 4 kertaa vuodessa. Lehdessä on teemakirjoituksia, ajankohtaisasioita ja tiedotuksia hortonomieille.

Hortoklubit

Järjestetään virkistystoimintaa retkien, vierailujen ja tapahtumien merkeissä.

Stipendirahasto

Jaetaan vuosittain stipendejä ammattitaidon kehittämiseen jäsenille.

Valmistuville hortonomieille jaetaan stipendejä parhaasta päätyöstä.

Vuoden Hortonomi

Valitaan vuosittain ansioitunut hortonomi vuoden hortonomiksi.

Palkkiedustelu

Seurataan hortonomien palkka- ja työllisyyskehitystä vuotuissella kyselyllä.

Kaikki tämä Hortonomien hyväksi.

Lisätietoja löydät hortonomista ja hortonomien Yhdistys ry:stä Hortonomilehdestä sekä internetistä.

Nettisivut

Nettisivut saatiin aikaiseksi jo 1998, mutta niistä ei pitkään aikaan saatu aidosti toimivia ja kotisivun osoite vaihtui useaan kertaan. Vuonna 2001 päätettiin kokeilla nettisivujen uudistamista siten, että Hortonomien pääkirjoitus, lista artikkeleista ja yksi lyhennelmä olisi siellä saatavilla. Samana vuonna hankittiin yhdistykselle oma domain, www.hortonomienyhdistys.fi. Tästä huolimatta jäsenet lähettivät viestiä, että sivut eivät olleet kovin toimivat tai informatiiviset, ja johtokunnan pöytäkirjoissa mainitaan useana vuonna, että sivuja tulisi parantaa. Viimein vuoden 2007 Hortonomi-lehdessä mainostettiin, että nettisivut olivat uudistuneet.

Tammikurssi ja muut kurssit

Hortonomien Yhdistys järjesti ensimmäisen kurssinsa jo vuonna 1937. Tämä ensimmäinen kurssi kesti jopa 8 päivää, ollen kaikkien aikojen pisin. Nämä ensimmäisten vuosikymmenien kurssit olivat luonteeltaan yleisiä ammattitaitoa edistäviä täydennys- ja yleiskursseja. Ensimmäinen tietylle aihepiirille omistettu kurssi oli vuonna 1951 järjestetty ”Puutarhanperustamiskurssi omakotitonttien omistajille”.

Aina 1980-luvulle asti kurssit olivat useimmiten kolmipäiväisiä, ja ne järjestettiin yleensä Lepaan oppilaitoksessa. Ne olivat yhden aiheen ympärille rakennettuja ammatillisia lisäkoulutustapahtumia. Aiheita vuosien varrelta oli mm. ”Puutarhasuunnittelukurssi”, ”Työnjohto ja alaisten käsittely”, ”Avomaan kukkakurssi”, ”Asuinympäristön vihreytys” ja ”Puistopuiden ja -pensaiden hoitokurssi”. Vasta 80-luvulla kurssista muodostui useimmiten yksipäiväinen ja sen pitopaikaksi vakiintui vähitellen pääkaupunkiseutu. Vuosina 1987-1995 yhdistyksen oman kurssipäivän rinnalla järjestettiin yhteistyössä jonkin toisen tahon kanssa Valtakunnallisia Taimipäiviä Lepaalla. Vielä kerran, vuonna 1999, järjestettiin yhdessä Viherympäristöliiton kanssa Överbyn puutarhanäyttelyn yhteydessä 10. Valtakunnallinen Taimipäivä. Tilaisuus

onnistui hyvin, mutta jäi siitä huolimatta yhdistyksen viimeiseksi taimipäiväksi.

Tammikurssilla on aina ollut erittäin tärkeä rooli yhdistyksen taloudessa. Sen avulla on julkaistu Hortonomi-lehteä, jonka ilmoitusmyynti ei juuri koskaan ole kattanut kuluja, ja järjestetty Hortoklubeja ja muuta toimintaa. Useana vuonna kurssi on ollut hyvin suosittu ja yhdistys on saanut tarvitsemaansa rahaa.

Vuonna 2020 Tammiseminaari pidettiin otsikolla 'Puut ja monimuotoisuus'.

Vuonna 2002 tammikurssi otsikolla “Viherala mielikuvarakentajana” ei sujunut hyvin – aihe, joka käsitteli alan potentiaalia lisäarvon tuottajana. Yhdistys oli kuitenkin jälkikäteenkin sitä mieltä, että puutarha-alan imago- ja brändiasiat ovat tärkeitä, ja olisi tärkeää saada järjestöt mukaan nostamaan alan arvostusta. Taloudellisten realiteettien takia kurssien aiheita oli (ja on) kuitenkin joka vuosi mietittävä tarkoin. Samasta syystä

mietittiin sponsorin löytymistä alan yritysten parista tammikurssin kustannusten kattamiseksi. Vuonna 2003 sovittiin, että Viherympäristöliitto auttaa tammikurssin ilmoittelussa, ja että sen vastineeksi heiltä voi osallistua vuosittain 1-2 henkilöä kurssille.

Viimeisen kolmenkymmenen vuoden aikana tammikurssi on vakiinnuttanut asemansa yksipäiväisenä keskitalven seminaaritapahtumana. Useimmiten päivä on onnistunut hyvin ja yhdistys on saanut siitä tuloja, joilla järjestää vuoden tapahtumat. Vuonna 2014 pääpuhujana oli jopa itse tasavallan presidentti Tarja Halonen, innokas puutarhahihminen, ja osallistujamäärä oli erittäin korkea.

Hortoklubit ja muut tapahtumat

Hortoklubit aloittivat toimintansa 1987 ja olivat alun perin kerran kuussa järjestettyjä tutustumisia pääasiassa eri yrityksiin. Ajan myötä kerrat harvenivat ja niistä tuli enemmänkin retkiä kiinnostaviin kohteisiin.

Hortoklubi Ruissalon kasvitieteellisessä puutarhassa 2006.

Vuonna 1996 tutustuttiin mm. Otaniemen arkkitehtikoulutukseen, minkä jälkeen oli Eeva Ruoffin iltaluento, ja vietettiin oopperailta sekä Figaron häitten että Toscan parissa. Vuonna 1997 järjestettiin matka Tarttoon ja alueen kartanoihin, jolle osallistui yli 20 hortonomia, käytiin teatterissa ja baletissa. Seuraavana vuonna suunniteltu retki Ruotsiin jäi toteutumatta vähäisten ilmoittautumisten vuoksi. Vuonna 1999 tutustuttiin Överbyn puutarhakouluun ja puistoalueisiin sekä Kotimaiset Kasvikset ry:n tiloihin.

Vuonna 2000 ja 2001 yritettiin järjestää matkaa Viipuriin, mutta se ei lopulta toteutunut. Vuonna 2000 käytiin sitä vastoin Viherpiha-lehdessä, Backas-puutarhassa ja Malmin hautausmaalla. Vuonna 2001 tutustuttiin Tammen kustannustaloon, jossa prof. Kauri Mikkola oli esittelemässä kirjaansa Perhospuutarha. Samana vuonna käytiin myös Järvenpään Kukkatalossa, Töölönlahden taidepuistossa, Viikin uudessa Gardeniassa sekä Kekkilä-Yhtiöissä. Vuonna 2002 vierailtiin Kotipuutarha-lehden toimituksessa ja Finnplantin kasvihuoneviljelmillä sekä järjestettiin Tammiosastolla grilli-ilta, jonne tuli mukavasti osallistujia. Vuonna 2003 tehtiin retket Puutarha&Kauppa -lehden toimitukseen, Kellokosken sairaala- ja ruukkialueelle sekä Saaren Kartanon Joulumaahan Mäntsälään. Koska osallistuminen oli todella vähäistä, Hortonomi-lehdessä 03/2003 kirjoitettiin, että viimeisten jo sovittujen klubien jälkeen ei uusia enää järjestetä - ja pyydettiin jäseniltä vihjeitä siitä, minkälaista toimintaa he haluaisivat yhdistyksen järjestävän. Vuonna 2004 järjestettiin vain yksi jo sovittu tapahtuma Gardeniaan ja Puutarhasanomien toimitukseen, jonka jälkeen ei enää järjestetty tapahtumia.

Seuraavana vuonna ja uusin voimin kuitenkin päätettiin jatkaa tapahtumia, ja järjestettiin vierailut Hietaniemen hautausmaalle, Vuoden Hortonomin Matti Tuomisen työpaikalle Naantalin Kultarantaan sekä Billnäsin ruukkiin Fiskarsille. 2006 vierailtiin Ruissalon kasvitieteellisessä puutarhassa Arno Kasvin johdolla, Vuoden Hortonomin Janne Pihamaan

viinitilalla ja taidenäyttelyssä Porvoossa. Vuonna 2007 vierailtiin Loviisassa Svartholmin saarella ja viimein suuri ponnistus tuotti tulosta, ja yhdistys järjesti uuden jäsenen Taina Suonion avustuksella viikon matkan tutustumaan Pohjois-Irlannin puutarhakohteisiin.

*Viikon matka Pohjois-Irlantiin oli
pisin yhdistyksen koskaan
järjestämä retki, ja se suuntautui
kauemmaksi kuin aikaisemmin.*

Vuonna 2008 järjestettiin retket Vihervuosi 2008:aan kuuluviin tapahtumiin: Mikkelinpuiston avajaisiin ja Katariinan tulille Kotkaan. Vuonna 2009 tutustuttiin tulppaaninäyttelyyn Sinebrychoffin taidemuseossa ja juuri avattuun Kumpulan kasvitieteelliseen puutarhaan.

Vuonna 2010 tutustuttiin Kaisaniemen Kasvimuseoon ja Vuoden Hortonomin Aki Männistön kierrättäminä Turun viherrakennuskohteisiin. Vuonna 2011 vierailtiin johtokunnan jäsenen Taina Suonion luona Pernajassa ja opeteltiin luonnonkasvien hyötykäyttöä, minkä lisäksi tehtiin viikonloppumatka Ahvenanmaalle. Vuonna 2012 tutustuttiin pajuun punontamateriaalina Koiramäen pajutallilla sekä Helsingin Eiranrannan puistoihin yhdessä Puutarharakentajat ry:n kanssa. Vuonna

2013 vierailtiin Kotkassa kaupunginpuutarhuri Heikki Laaksosen opastamina sekä Hyvinkään asuntomessualueella Vuoden Hortonomin ja kaupunginpuutarhuri Terhi Parkkali-Reskon opastamina. Vuonna 2014, presidenttien juhluvuonna, vierailtiin sekä Mäntyniemessä että Kultarannassa ja lisäksi Vantaan Siimapuiston päiväkodissa.

2015 ei järjestetty hortoklubeja, mutta 2016 vierailtiin Vuoden Hortonomi Mari Helinin seurassa Turun puistoissa. 2017 suunnattiin tutustumaan Lahden puistoihin Vuoden Hortonomi Eeva Blombergin johdolla sekä Vantaan Fazerilan viheralueisiin ja sisäpuutarhaan. 2018 käytiin Hämeenlinnassa Vuoden Hortonomi Tapio Ykspetäjän johdattamina sekä Kaisaniemen kasvitieteellisessä puutarhassa. Vuonna 2019 Vuoden Hortonomi Frans Karkkima esitteli Helsingin kaupunginpuutarhaa ja myöhemmin syksyllä vierailtiin Saaren kartanossa Mynämäellä. Vuonna 2020 vierailtiin Seinäjoella Vuoden hortonomi Esko Karttusen vieraina ja Malmin hautausmaalla Kai Sadinmaan opastuksella. Vuonna 2021 tutustuttiin Lauttasaaren kartanon uudistettuun pihaan maisema-arkkitehti Pia Kuusiniemen johdolla sekä itse kartanorakennukseen, jossa toimii Koneen Säätiö, sekä Vuoden Hortonomi Salla Laukian opastuksella Vierumäen urheiluopiston yhteydessä sijaitsevan hotelli Fennadan piha-alueisiin.

Vuonna 2022 suunnattiin Vantaalle tutustumaan Heidi Burjamin ja entisen yhdistyksen puheenjohtajan Seija Tulosen opastuksella Tikkurilan viheralueisiin. Vuoden toinen retki tehtiin Vuoden Hortonomin Marjatta Oittisen työpaikalle Hyvinkäälle, Hyrian luonnonvara-alan kampukselle. Vuonna 2023 yhdistys yritti järjestää pidemmän retken Mustilan arboretumiin ja Anjalan kartanoon, mutta matkalle ei saatu tarpeeksi osallistujia sen toteuttamiseksi. Vuonna 2024 Hortoklubeja ei järjestetty.

Hortoklubi Lauttasaaren kartanon puistossa 2021.

Yhdistys osallistui Lepaan Puutarhatekniikka -näyttelyyn miltei joka vuosi aina koronavuosiin asti, tämän jälkeen näyttelyssä ei omaa osastoa enää ole ollut. Marketanpuistossa järjestettyihin näyttelyihin osallistuttiin muutaman kerran 2000-luvulla, sillä yhdistys oli juuri hankkinut oman osaston puistosta. Pitkän tauon jälkeen yhdistys otti osaa vuoden 2021 uuteen Piha&Puisto -tapahtumaan täysin uudelleen rakennetulla osastolla.

Johtokunnan jäsenet Emmi Turkki, Terho Marttila ja Matti Lindgren yhdistyksen osastolla Lepaan näyttelyssä 2018.

Koulutus

Jo vuoden 1988 Hortonomitiedotteessa kirjoitettiin aikamoisen kriittisestikin koulutuksesta, sen laajuudesta ja laadusta. Kirjoittajat olivat huolissaan uusimuotoisen koulun käyneistä, eli niistä, jotka aloittivat koulun suoraan ilman puutarhurin opintoja ja aikaisemmin vaadittua työkokemusta. Kritisoitiin, että he olivat liian nuoria, liian kokemattomia, ilman käytännön kokemusta. Mutta samalla myös opiskelijat kritisoivat opinahjoaan: yleisopinnot olivat epäolennaisia ja ympäröityjä, kun taas ammattiaineita ei käsitelty kunnolla vaan vain räävittiin pintapuolisesti. Opettajat olivat mielipidekirjoitusten mukaan laiskoja ja leipääntyneitä, opetustilat ja -välineet surkeita tai puuttuivat täysin. Motivaation puute vaivasi opiskelijoita, sillä suuret odotukset eivät

olleet täyttyneet. *“Missä ovat innostavat ja ammattitaitoiset opettajat, miksi opetussuunnitelma on niin typerä?”*

Tässä vaiheessa (1988) hortonomikoulutusta annettiin kolmessa eri oppilaitoksessa, Lepaalla, Överbyyssä ja Otavassa. Kahdessa viimeisessä koulutus oli alkanut juuri mainittuna vuonna, Kempeleessä koulutus alkoi 1990 ja Rovaniemellä 1994. Eri oppilaitoksista lisää alempana.

Varsinkin 1990-luvulla jatkettiin kirjoittelua koulutuksesta. Hortonomien Yhdistys oli vastustanut usean uuden oppilaitoksen perustamista vedoten ammattitaitoisen opettajakunnan vähyyteen ja korostaen, että vähät resurssit olisi käytettävä Lepaan ja Överbyn oppilaitoksiin. Kun uusia opinahjoja oli aloittanut useampikin 1980- ja 1990-lukujen vaihteessa, opettajia, rahaa ja opetusvälineitä ei riittänyt kaikkiin. Lisäksi yhdistys oli sitä mieltä, että myös jo alalla toimivien hortonomien täydennys- ja jatkokoulutukseen olisi paneuduttava. Vuoden mittaiset jatkokoulutuskurssit Lepaalla saatiinkin yhdistyksen suunnitteluavulla käyntiin vuonna 1992. Vuonna 1994 jatkokoulutus muuttui kaksivuotiseksi, jotta opistohortonomit voisivat halutessaan saada AMK-arvon.

Vuonna 1992 Hortonomi-lehdessä kirjoitettiin, että sillä hetkellä eri tasoista puutarha-alan koulutusta annettiin kaikkiaan 17 oppilaitoksessa 1500 opiskelijalle. Kirjoittajat olivat erittäin huolissaan siitä, että kaikille valmistuneille ei (lama-aikana) löytyisi töitä, sillä jo ammatissa toimiviakin oli irtisanottu ja lomautettu. Hortonomikoulutustakin toivottiin rajoitettavan samasta syystä. Lisäksi yhdistyksen mielestä piti paremmin pitää huolta valtakunnallisella tasolla eri puutarha-alojen koulutuksista, sillä nyt vaikutti siltä, että koulut laitettiin kilpailemaan keskenään oppilasmääristä eli elinvoimaisuudestaan. Puutarha-alan koulutus oli kaiken kaikkiaan niin nopeassa muutoksessa, ettei alan yhdistyksillä ollut aikaa paneutua niihin ja antaa lausuntoja.

Vuonna 1997 kirjoitettiin, että ammattikorkeakoulujen määrä tulisi kasvamaan Suomessa syksyyn mennessä jo 16:een, ja pidemmän ajan ennuste oli tässä vaiheessa jopa 25-30 koulua (nykyään niitä on 24). Samalla opistoasteen koulutusta lakkautettaisiin vähitellen. Ammattikorkeakoulujen tavoite oli laajentua sulauttamalla itseensä olemassa olevia opistoja, ja useimmat puutarha-alan opetusta antavat ammattikorkeakoulut olivat mukana luvanvaraisessa laajentumishankkeessa. Täten suunnitelluissa 16 ammattikorkeakoulussa oli yhdistettyinä jopa 100 entistä itsenäistä oppilaitosta. Hortonomi-lehdessä toivottiin, että mahdollisimman paljon erilaisia puutarha-alaa sivuavia koulutusaloja sisällytettäisiin laajenemishankkeeseen, jotta tulevien opiskelijoiden valintamahdollisuudet paranisivat entisestään.

Hortonomi-lehdessä haastateltiin vuonna 2000 Viherympäristöliiton puheenjohtaja Pekka Leskistä, joka oli valittu Vuoden Hortonomiksi samana vuonna. Hän ilmaisi haastattelussa huolensa uusien AMK-hortonomien käytännön työkokemuksen puutteesta heidän valmistuessaan työelämään. Tätä ennenhän hortonomikoulutukseen pääsyn edellytys ns. opistohortonomeilla oli ollut useamman vuoden työkokemus. Toinen huolenaihe oli valmistuvien hortonomien suuri määrä, sillä heitä oli enemmän kuin vapaita työpaikkoja.

Vuonna 2001 johtokunnan pöytäkirjoissa mainitaan, että Lepaalla vaikuttaa olleen tulehtunut koulutustilanne, ja oppilaskunta oli pyytänyt asiasta lausuntoa Puutarhaliitosta ja Viherympäristöliitosta, muttei Hortonomien Yhdistykseltä. Vuonna 2003 Lepaan tilanne huolestutti jälleen yhdistystä, sillä tilanne siellä oli jännittynyt. Johtokunta päätti muotoilla kirjallisen kannanoton mm. opetusministeriölle, HAMKille ja muille tarvittaville tahoille, ja esittää huolestumisensa puutarha-alan koulutuksen tilanteesta ja alan opettajien pätevyysvaatimuksista. Jäsenistön parista oli kuultu kommentteja, joissa pelättiin, että ”Lepaan sotkut” saattaisivat huonontaa hortonomien mainetta työmarkkinoilla.

Jälleen uuden kannanoton paikka tuli samana vuonna, kun Lepaalta oli kantautunut tietoja, joiden mukaan osalle opettajista tuntui olevan epäselvää, millaisiin työtehtäviin hortonomit, erityisesti suunnitteluhortonomit voivat sijoittua. Yhdistys kantoi huolta siitä, onko opettajille selvää, millaisissa tehtävissä hortonomit toimivat. Yhdistys vierailikin Lepaalla keskustelemassa opettajien kanssa hortonomikoulutuksesta ja koulutustarpeista.

Vuonna 2006 opetusministeriö linjasi, että vuonna 2008 ammattikorkeakoulujen koulutusohjelmia ja -vastuita tulee yhdistää siten, että koulutus järjestetään vähintään 40 aloittajan ryhmissä. Samalla myös aloituspaikkoja aiottiin leikata 10 %. Näin suuria ryhmiä ei yhdessäkään hortonomeja kouluttavassa koulussa ollut, ainoastaan Lepaalla yhteensä 50 kahdessa koulutusohjelmassa. Tämä aloituspaikkojen leikkaus huolestutti jäsenistöä, sillä sen pelättiin johtavan alan arvostuksen laskuun. Yhdistyksen puheenjohtaja Tellervo Sumanen kirjoitti aiheesta pääkirjoituksessaan Hortonomissa 01/2007, että hortonomien koulutusmäärien tulisi vastata myös työelämän tarpeita, eikä ole järkevää kouluttaa alan asiantuntijoita, jos he eivät löydä koulutustaan vastaavaa työtä. Lisäksi on harkittava, onko isoissa yksiköissä helpompaa tarjota korkeamman laatuista opetusta, kun opettajien on mahdollista keskittyä omaan osaamisalueeseensa.

Samassa lehdessä kirjoitettiin jatko-opinnoista. Hortonomeille oli ollut tarjolla jo muutaman vuoden ajan ammatillisia erikoistumisopintoja, jotka kestivät noin vuoden. Lisäksi syksyllä 2006 olivat alkaneet ensimmäiset kaksivuotiset ylemmän ammattikorkeakoulun jatko-opinnot maaseudun kehittämisen koulutusohjelmassa. Puheenjohtaja Terho Marttila kertoi haastattelussa, kuinka hänen kaudellaan 2010-luvun lopulla ja 2020-luvun alkupuolella keskusteltiin useasti hortonomien jatkokoulutusmahdollisuuksista. Tässä vaiheessa moniin työpaikkoihin alkoi olla koulutusvaatimuksena ylempi korkeakoulututkinto, ja hortonomi AMK –tutkinnolla oli mahdollista

hakea useiden yliopistojen maisterikoulutusohjelmiin, ja moni hortonomi näin tekikin. Luonnonvara-alan YAMK-tutkinto vakiinnutti myös paikkansa hortonomien jatkokoulutuksena.

Vuonna 2019 Lepaan koulutuspäällikkö Heikki Peltoniemeä haastateltiin Hortonomi-lehdessä hortonomikoulutuksesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö oli linjannut, että hortonomikoulutus keskittyy valtakunnallisesti Lepaalle ja ruotsinkielinen koulutus päättyy kokonaan. Lisäksi samalla ammattikorkeakoulujen rahoitusta valtakunnallisesti oli leikattu tuntuvasti, minkä seurauksena opettajien määrä oli merkittävästi vähentynyt, kapean erikoisalan opettajia ei enää voinut olla, ja opinnotkin olivat enimmäkseen monimuoto-opintoja. Opetus oli muuttunut projektien työstämiseksi, opettajat nähtiin enemmänkin valmentajina, ja opiskelijoiden tuli ottaa isompi vastuu omasta oppimisestaan.

Oppilaitokset kautta vuosien

Lepaan puutarhaopisto perustettiin vuonna 1910, ja 1980-luvun lopussa siellä järjestettiin sekä vanha- että uusimuotoista koulutusta yhteensä 140 opiskelijalle. Vanhamuotoinen koulutus kesti kaksi vuotta puutarhuriopintojen ja työkokemuksen jälkeen, kun taas uusimuotoinen neljästä viiteen vuotta. Lepaalla oli kaksi linjaa: viljely- ja markkinointilinja sekä puistosuunnittelulinja.

Ammattikorkeakoulutasoiset opinnot alkoivat Lepaalla 1991 osana valtakunnallista ammattikorkeakoulukokeilua, ja 1992 Lepaa siirtyi osaksi ***Hämeen ammattikorkeakoulua***. Viimeiset opistotasoiset hortonomit valmistuivat 1995, samalla kun ensimmäiset AMK-hortonomitkin. Ammattikorkeakoulu tarjosi puutarhatalouden (erityisosaamisalue puutarhakasvien tuotanto, sivuaineina tuotteistaminen, puutarhateknologia tai luonnonmukainen tuotanto) ja maisemasuunnittelun (maiseman ja viheralueiden hoito, maisema- ja viheralueiden suunnittelu ja viheraluerakentaminen) koulutusohjelmia: 25 nuorisoasteen aloituspaikkaa vuosittain kummassakin. Vielä vuonna

2004 järjestettiin 40 ov muuntokoulutusta hortonomista AMK-hortonomiksi.

Vuonna 2007 kirjoitettiin opetusministeriön uusista tavoitteista seuraavalle vuodelle, jolloin vaatimuksena olisi vähintään 40 aloituspaikkaa kussakin koulutusohjelmassa. Tämän seurauksena HAMKissa kaikki luonnonvara-alan koulutusohjelmat – maisemasuunnittelu, puutarhatalous, metsätalous, maatilatalous, hevostalous ja ympäristötalous - yhdistettiin yhdeksi luonnonvara-alojen ja biotalouden koulutusohjelmaksi. Nykyään Lepaalla voi suorittaa puutarhatalouden tai rakennetun ympäristön koulutukset.

Lepaalla vietettiin 100-vuotisjuhlia 2010.

Otavan maatalous- ja puutarhaoppilaitoksessa aloitti 1988 väliaikainen opistotasoinen aikuiskoulutuskurssi 24 opiskelijalle, johon pääsyvaatimus oli puutarhurin opinnot ja sen jälkeinen kahden vuoden työkokemus. Opinnot tällä puistosuunnittelulinjalla kestivät kaksi vuotta.

Opiston nimi muuttui vuonna 1997 **Mikkelin ammatti-instituutiksi**, mutta hortonomiopinnot päättyivät lopullisesti vain reilun kymmenen vuoden jälkeen, vuonna 2000.

Överby trädgårdskolassa annettiin kaksivuotista ruotsinkielistä opetusta vuosina 1988-1996. Sieltä valmistui joka toinen vuosi 12 hortonomia puistosuunnittelulinjalta. Vuonna 1996 opinnot muuttuivat nelivuotisiksi, jotta ammattikorkeakouluvaatimukset täyttyisivät, ja vuonna 1998 nimeksi muuttui **Yrkeshögskola Sydväst**. Oppilaitoksessa oli nyt kaksi linjaa trädgårdsodling ja landskapsplanering, ja yhteensä 15 aloituspaikkaa. Yrkeshögskola Sydväst liittyi vuonna 2008 korkeakoulukonserniin, joka aloitti toimintansa nimellä **Yrkeshögskola Novia**, ja opetus siirtyi Espoosta Tammisaareen vuonna 2011. Hortonomioppilaiden sisäänotto loppui vuosikymmenen lopulla, ja vielä yksi opiskelija valmistui 2024.

Vuonna 1990 aloitti neljäs hortonomeja kouluttava yksikkö, kun yksi Oulun lääniin hyväksytty opistotasoinen ryhmä aloitti opintonsa. Uusi puutarhaopisto sijoitettiin **Kempeleen puutarhaoppilaitokseen**, ja siellä tarjottiin luonnonvara-alan koulutusohjelmaa. Koulu muuttui vuonna 1996 osaksi **Oulun seudun ammattikorkeakoulua** ja jatkoi Kempeleessä vielä vuoteen 2004, kunnes se siirtyi Vallinkorvaan Ouluun. Ammattikorkeakoulussa tarjottiin puutarhatalouden ja maisemasuunnittelun koulutusohjelmia, joista valmistui hortonomi AMK:ksi. Puutarhataloudessa oli vuosittain 15 aloituspaikkaa, suuntautumisvaihtoehtoina yritystoiminta ja tuotteistaminen, erityisosaamisalueena pohjoinen puutarhatuotanto. Maisemasuunnittelussa oli 20 aloituspaikkaa erityisosaamisalueena maisemaekologinen suunnittelu. Viimeiset hortonomit valmistuivat vuonna 2014.

Lapin läänissä annettiin pohjoisten alueiden luontoon keskittyvää hortonomikoulutusta **Rovaniemellä Lapin luonto-opistossa** 1994-2000. Koulun nimi muuttui useampaan kertaan tuona aikana, ollen mm. Lapin maaseutuopisto, Lapin maaseutu- ja kotitalousopisto ja Rovaniemen

maatalous- ja puutarhaoppilaitos. Ensimmäiset teknikoista hortonomeiksi päteväytyneet oppilaat valmistuivat 1995.

Tällä hetkellä hortonomeja koulutetaan jälleen ainoastaan Lepaalla.

Työtilanne

1990-luvun alun lamavuosina hortonomien työttömyys oli ollut kyselyiden mukaan jopa 20 %, Hortonomi-lehden kirjoitusten mukaan viimein vuonna 1996 tilanne alkoi näyttää valoisammalta. Uuden puheenjohtajan Seija Tulosen pääkirjoituksessa korostettiin viherympäristön suunnittelun tärkeyttä sekä asumisviihtyvyydelle, mutta myös (viher)rakennusyritysten ammattitaidon mainostamiseksi. Keskustelu jatkui seuraavina vuosina todeten, että 1970-luvulla muuttoaalto kaupunkeihin loi paljon rakentamista, 1980-luku oli taloudellisen hyvinvoinnin ja voimakkaan kasvun aikaa kunnissa, jolloin perustettiin paljon viherammattilaisten virkoja ja alalle osoitettiin paljon resursseja. Vihervuosi 1985 myös kiinnitti yleistä huomiota viheraluesuunnitteluun ja -rakentamiseen. 1990-luvulla, laman seurauksena, ajettiin näitä rakennelmia alas ja jopa lopetettiin toimintoja.

Seija Tulonen kertoo haastattelussaan, kuinka hänen puheenjohtajavuosiinsa 1996-2000 liittyy viheralan voimakas kasvu yhteiskunnan kehittymisen myötä sekä alan kansainvälisten yhteyksien lisääntyminen. 1990-luvun alkuvuosien laman ja työttömyyden kasvun vaikutukset näkyivät kuitenkin alalla vielä. Lama-ajan hellittäessä sekä julkinen että yksityinen rakentaminen lisääntyi. Samalla korostettiin laadukkaan ympäristörakentamisen ja ammattityövoiman merkitystä. Julkisella sektorilla määrärahat, ja osin myös henkilökunta, olivat laman myötä supistuneet ja kunnossapidon heikentyminen näkyi muun muassa lisääntyneenä viheralueiden peruskorjaustarpeena. Uusia keinoja tilanteen ratkaisemiseksi haettiin ja yhtenä niistä oli tilaaja-tuottajamalli, jonka myötä kaupungit ja kunnat hankkivat enenevässä määrin palveluita

yksityisiltä viherrakentamisen suunnittelu- ja urakointiyrityksiltä. Viherympäristöliitto ry julkaisi aktiivisesti useita opaskirjoja sekä järjesti kursseja ajankohtaisista viheralan asioista vastaten moneen uuteen ajassa olevaan muutokseen.

Yhdistys teki vuodesta 1988 alkaen jäsenilleen vuosittain palkkatiedustelun 24 vuoden ajan, vuoteen 2011 asti, ja sen jälkeen ainoastaan kerran vuonna 2013. Sen avulla seurattiin keskimääräisen hortonomin (miehet ja naiset eroteltuna) työvuosia, asemaa, työnantajaa, palkkaa ja sitä, vastaako työ hortonomin nimikettä. Useana vuonna vastausprosentti liikkui 40-45 % välillä, mutta 2000-luvun puolivälissä oli enää reilut 30 %. Vuonna 2008 kysely oli tehty ensimmäistä kertaa uudistetuilla nettisivuilla, mutta vastausprosentti jäi niin alhaiseksi, ettei tilastointia voinut tehdä. Vuonna 2010 vastausprosentti oli enää 25, joten tuloksista ei voinut tehdä varmoja johtopäätöksiä. Vuonna 2011 vastausprosentti oli noin 30, mutta tästä lähtien kyselyä ei enää tehty joka vuosi, ainoastaan vuonna 2013, jolloin työikäisiä vastaajia oli vain reilu 70, ja heidän keski-ikänsä oli yli 50 vuotta.

Vielä 2000-luvullakin vastaajista suurin osa oli opistohortonomeja, sillä AMK-hortonomeja oli valmistunut vasta 1995 alkaen, ja vastaajien keski-ikä oli vuodesta toiseen lähellä 50 vuotta. Kyselystä toiseen suurin osa vastaajista työskenteli kuntasektorilla, noin viidesosa yksityisellä sektorilla ja vain alle 10 % työllistyi yrittäjinä, seurakuntien tai valtion palveluksessa. Palkat näyttivät nousevan hieman vuosittain – miesten aina enemmän kuin naisten. Suurin osa hortonomeista kuului eri ammattiliittoihin tai työttömyyskassaan.

Jäsenistö piti palkkakyselyä tärkeänä, mutta osa oli sen takia tullut siihen käsitykseen, että yhdistys olisi ammattiliiton kaltainen, jolla oli valtaa neuvotella palkoista – ja ihmetteli, miksi yhdistys ei aja jäsentensä asiaa. Palkkatiedustelun tarkoitus oli tuoda esille eri alojen palkkatilanne, jotta jäsenet voisivat itse käyttää tietoa hyväkseen neuvotellessaan palkoistaan. Myös vuoden 2001 kirjoitus Puutarha&Kauppa -lehdessä

totesi, että Hortonomien Yhdistyksen voimavarat aatteellisena yhdistyksenä ovat riittämättömiä, eikä yhdistyksen palkkakyselyllä ole painoarvoa. Johtokunta keskusteli tästä kokouksessaan todeten jälleen kerran, että yhdistys ei ole edes tavoitellut kyselyllään ammattiliiton statusta, ja että palkkakyselystä saa arvokasta tietoa eri sektoreilla työskentelevien hortonomien palkkatasosta.

Kyselyissä jäsenet toivoivat useimmiten, että hortonomeista kerrotaisiin enemmän julkisuudessa, että yrittäjyydestä kerrotaisiin myös myönteiseen sävyyn ja varsinkin, että yhdistyksen toimintaa ulotettaisiin pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. Johtokunta kehotti vuodesta toiseen muilla paikkakunnilla asuvia hortonomeja suurempaan aktiivisuuteen ja järjestämään paikallisia tapahtumia, mutta yksittäisiä ketoja lukuun ottamatta näin ei kovin usein käynyt. Lisäksi monet Hortoklubit, joita yhdistys vuosien mittaan järjesti tai yritti järjestää muualla maassa, eivät vetäneet osallistujia.

Edistääkseen hortonomien tunnettuutta, johtokunta ideoi Helsingin Sanomiin kirjoitussarjaa ”Hortonomi työnsä ääressä”, jossa esiteltäisiin erilaisia suuren yleisön kannalta mielenkiintoisia tehtäviä: kasvintarkastaja, seurakuntapuutarhuri, puutarhakeskusyrittäjä, floristihortonomi, toimittaja, kuivakukkayrittäjä, vihannesviljelijä jne. Artikkelisarjaa ei nähtävästi hyvästä ideasta huolimatta koskaan saatu laajalevikkiseen sanomalehteen, mutta Hortonomi-lehdessä samainen sarja kuitenkin ilmestyi.

Yhdistyksen kunniajäsen Onni Topi kirjoitti vuonna 2002 Hortonomi-lehdessä: *“Alan ammattilaisia kyllä kiinnostaa kehittää, kasvattaa, valmistaa ja viljellä tuotteita, mutta vain harvoja kiinnostaa kysymys, mitä sillä tuotteella tehdään, kuka sitä käyttää ja miten sillä vaikutettaisiin alamme kokonaiskehittämiseen. [...] 1990-lukua verrattaessa 1980-lukuun, voidaan todeta, että suhtautuminen ja tietoisuus ympäristöstä, puutarhasta, puutarhaharrastuksesta, on laajentunut valtavasti. On puutarhalehtiä, aikakauslehdillä useita puutarhanumeroita vuosittain ja*

kaikki TV-kanavat lähettävät omia puutarhaohjelmia. Tietoisuus on kasvanut valtavasti. [...] Tuntuu kuitenkin siltä, että yleinen suhtautuminen ja tietoisuus ja alamme tunnettuus ja tarjonta eivät kohtaa toisiaan.”

Vuonna 2003 puheenjohtaja Katriina Arrakoski kirjoitti pääkirjoituksessaan, että hortonomien tulisi rakentaa positiivista kuvaa ammatistaan, ja että alan lehdissä ja oppilaitoksissa pitäisi käydä keskustelua koulutuksesta ja työelämään sijoittumisesta. Myös Viherympäristöliiton puheenjohtaja Pekka Leskinen kertoi huolestuneena koko viheralan huonosta asemasta kunnissa, epäpätevistä päättäjistä, vähäisistä määrärahoista ja viheralan alisteisuudesta katuosastoille monissa kunnissa. Samoin hän valitteli sitä, että alan koulutus on pirstaloitunut eivätkä työnantajat enää välttämättä tiedä, mitä eri nimikkeillä valmistuneet opiskelijat osaavat ja mihin ovat päteviä.

Vuonna 2005 uudistettiin rakentamismääräyskokoelmaa, jolloin ensimmäistä kertaa mainittiin myös ympäristösuunnittelijan pätevyys, mukaan lukien hortonomi ja hortonomi AMK. Hortonomi-lehti haastatteli työryhmän jäsentä, Vuoden Hortonomia 2003 ja Viheraluesuunnittelijat ry:n puheenjohtajaa Aino-Kaisa Nuotiota, joka oli sitä mieltä, että ympäristön suunnittelun huomioon ottaminen säädöstarolla on erittäin hyvä hortonomien ammattiarvostukselle.

Tämän jälkeen työllisyystilanne ei ole enää puhuttanut yhdistystä eikä sen jäsenistöä samalla tavalla kuin aikaisempina vuosina ja vuosikymmeninä.

Hortonomi-nimike

Pitkäaikainen keskustelunaihe yhdistyksessä ja koko ammattikunnassa oli vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen hortonomi-titteli. Asiasta käytiin vilkasta ajatustenvaihtoa mm. lehtikirjoituksissa.

Vuonna 1991, kun Lepaalla aloitettiin kokeiluna AMK-opinnot, niin kaikkien neljästä koulusta valmistuvien nimike oli hortonomi, riippumatta opintojen tasosta. Tästä oli paljon keskustelua, ja ehdotettiin, että viheralueiden suunnittelusta voisi AMK-tasolla valmistua esim. puutarha-arkkitehtejä ja viheralueiden rakentamisesta puutarhainsinöörejä. Samaa keskustelua käytiin vuonna 1994, kun ensimmäiset AMK-tasoiset hortonomiopiskelijat aloittivat viimeistä opintovuottaan. Kokeilujakso oli loppumassa vuonna 1996 ja AMK-opinnot olivat muuttumassa virallisiksi. Jälleen puhuttiin puutarha-arkkitehdeistä ja -insinööreistä, sillä uskottiin, että palkkaus olisi parempi, kun ulkopuolisetkin ymmärtäisivät, että kyse on ylemmästä opintotasosta.

Vuonna 1996 Lepaan rehtori Matti Puotila lähetti yhdistykselle kirjeen, jossa hän kertoi, että oppilaitos oli päättänyt esittää opetusministeriölle, että Lepaalta valmistuvien ammattinimikkeet vaihdettaisiin virallisesti maisema- ja puutarhainsinööreiksi. Perusteluna esitettiin mm. insinöörien parempi palkkaus, hortonominimikkeen huono tunnettuus, ja se että Lahden teknisestä oppilaitoksesta valmistui miljöörakentamisen insinöörejä. Yhdistys pyysi kantaa asiaan myös muilta hortonomeja kouluttavilta oppilaitoksilta, mutta niiden kannat vaihtelivat myönteisestä kielteiseen. Yhdistys päätti tämän jälkeen kysyä mielipidettä muiden keskeisten puutarha-alan järjestöiltä sekä käynnistämällä keskustelun alan lehdissä. Tässä vaiheessa yhdistys oli kuitenkin täysin muutosta vastaan, perustellen tätä kantaansa mm. sillä, että samantasoisella koulutuksella eri kouluista valmistuvilla tulisi olla sama nimike. Lopulta opetusministeriön päätös ammattinimikkeeksi oli hortonomi (AMK).

Ammattinimike puhuttaa

Puutarha-alaa ammattikorkeakoulussa opiskelien ammattinimike puhuttaa. Asia ei ole missään tapauksessa yksinkertaisesti ratkaistava. Se koskettaa koko puutarha-alaa, ei vain yksittäisiä oppilaitoksia.

Uusi kierros asiassa käynnistyi Leppaan rehtori Matti Puotilan aloitteesta. Hän esitti, että Horttonomien Yhdistys (HY) yhtyisi leppäläiseen näkemykseen: puutarhataloutta opiskelien ammattinimike olisi puutarha-insinööri ja maisemasuunnittelua opiskelien ammattinimike olisi puutarha-alan järjestöjen näkemykset asiasta ja käynnistä keskustelun alan lehdissä.

Jo tätä kirjoittaessani (13.2.) on käynyt ilmi, että ammattinimike koe-teen koko alan kysymykseksi. Näyttää siltä, että perusteluja nimekävähdöksiä pidetään tänään päivän Suomessa jokseenkin heppoisina. Statista, imagoa tai arvostusta ei saa nimikkeillä ja varsinkaan insinööri-nimike ei välttämättä arvostusta lisää. (Joko on myös muistuttanut insinööri-vittiseitä!) Horttonomi-ammattinimike koetaan päinvastoin identiteettistä vahvistavana ja alaa kuvaavana (joksin ehkä vielä liian vähän tunnet-

tuna, mutta työtä nimikkeen tunnetuksi tekemiseksi on tehty määrätiesi jo pitkään - muistakaa esim. Vuoden Horttonomin julkistaminen).

Tänään päivänä jokaisen pitäisi oia työpäikkänsä ansaita, tehdä tarpeelliseksi. Se ei onnistu peikkä nimikkeillä. Myös paikkaus muuttuu koko ajan vapaampaan suuntaan - paikka muodostuu todellisten työsuhteiden perusteella työpäiköillä.

Ammattikorkeakoulussa opiskelijatun pako siitä, että työmaailmassa sekotetaan vanhan opiston käynteisiin horttonomeihin, on aika spekulatiivinen. Työnantaja katsoo loppujen lopuksi kuitenkin sitä, mitä itse kukin saa aikaan. Eri asia on sitten, jos jossakin virassa vaaditaan ammattikorkeakoulututkinto (loppitodistus ei riitä). Mutta tällöinkin toki paperit ratkaisevat - ja niistähän näkee, onko valmistunut opistosta vai ammattikorkeakoulusta.

Loppujen lopuksi lopullisten päätösten ammattinimikkeistä tekee opetusministeriö. Oisi hyvin tärkeää, että maassa syntynyt yhdenlainen käytäntö ammattikorkeakoulusta valmistuvien nimikkeistöstä - ja että kirja-voitua ja virtuosismista yksilöllisyyttä oisi vähemmän - kaikkein vähiten kouluhoitaisi.

HY:n johtokunta odottaa myös Siinun näkemyksiä asiassa. Voit lähettää ne kirjoittele allekirjoitaneelle osoitteella Repolaisentie 4 B 2, 01450 Vantaa tai faxata työpäiköille (90) 5841 6555.

Seppo Närhi

Horttonomi 1/96

4

maissa? Puotila puhuu horttonomi-ammattinimikkeen edellisen tutkimuksen ja ryhtymän nimikkeen ja pienen nimikkeen nimikkeen alalla myös taloudellisesti perustelluista kantoista. Puotila ei pidä enää paikkansa sanon työ-

maissa, horttonomi ja horttonomi-ammattinimikkeen edellisen tutkimuksen ja ryhtymän nimikkeen ja pienen nimikkeen nimikkeen alalla myös taloudellisesti perustelluista kantoista. Puotila ei pidä enää paikkansa sanon työ-

Matti Puotila?

1. Ammattikorkeakoulusta valmistuvien opiskelijoiden ammattinimike on puutarha- ja maisemasuunnittelija. Valmistuminen on näin ollen AMK:n alalla maisterin tasoisuutta vastaava. Puutarha- ja maisemasuunnittelija on puutarhataloutta ja maisemasuunnittelua opiskelevien ammattinimike. Puutarha- ja maisemasuunnittelija on puutarhataloutta ja maisemasuunnittelua opiskelevien ammattinimike. Puutarha- ja maisemasuunnittelija on puutarhataloutta ja maisemasuunnittelua opiskelevien ammattinimike.

■ PUUTARHA 2/96

LUKIJOLITTA

Puotila ja Nälhi eivät ole vain kukaan, vaan he ovat meitä. He ovat meitä, jotka haluamme nähdä horttonomien nimikkeen käytössä. He ovat meitä, jotka haluamme nähdä horttonomien nimikkeen käytössä. He ovat meitä, jotka haluamme nähdä horttonomien nimikkeen käytössä.

Et insinööreille

Insinööri on nimenomaan opintasuhteiden nimike, jota käytetään horttonomien, maisemasuunnittelijoiden ja rakennusarkkitehtien, jotka ovat opiskelleet horttonomien, maisemasuunnittelun tai rakennusarkkitehtuurin alalla.

Mikäli horttonomilla on ammattinimikkeensä, niistä löytyy kukaan, joka on opiskellut horttonomien, maisemasuunnittelun tai rakennusarkkitehtuurin alalla.

Yhdistyksen
Isossa
Kirjassa on
kymmenittäin
artikkeleita,
joissa
käsitellään
horttonomien
ammatti-
nimikettä.

Yhdistyksen tulevaisuus puheenjohtajan sanoin

Hortonomien Yhdistyksen istuva puheenjohtaja Emmi Turkki kirjoittaa vuonna 2025: *“Kaikista haasteista huolimatta koen, että yhdistys tarjoaa alan ammattilaisille hyviä luentopäiviä ja mahdollisuuden kehittää itseään stipendien myötä. Puheenjohtajana olen koittanut edistää sitä, että keskittyisimme tekemisessämme muutamaan parhaiten toimivaan osa-alueeseemme, jotta toimintamme säilyy uskottavana ja mielekkäänä. Näen myös, että hortonomien osaaminen tulee korostumaan tulevaisuudessa, kun sekä kotimaisen ruoantuotannon että viheralueiden merkitys niin kaupungeissa kuin koko Suomessa tulee kasvamaan. Omassa työssäni näen, kuinka osaamistamme tarvitaan koko ajan enemmän, ja se ilahduttaa.”*

LÄHTEET VUOSILLE 1925-1995

- Haapanen, A., Collan, O. & Salmenlinna, S.S. 1935. Lepaan puutarhaopisto 1910-1935.
- Kalervo, T. (toim.) 1950. 25 vuotta puutarha-alan järjestötoimintaa.
- Pankakoski, A., Laurila, E. & Kallio, T. 1960. Lepaan puutarhaoppilaitos 1910-1960.
- Simonen, S. 1961. Suomen puutarhatalouden historia.
- Otavan Iso tietosanakirja. 1948.
- Puutarhaväen lauluvihko. 1948.
- Vuosikirja 1952 (toim. Ketonen, T.P.)
- Vuosikirja 1965 (toim. Kalervo, T.)
- Vuosikirja 1975 (toim. Tapola, R.)
- Vuosikirja 1985 (toim. Jalkanen, J.)
- Hortonomi. 1989-
- Hortonomitiedote. 1988
- Puutarha. 1917-
- Puutarha-Uutiset. 1949-
- Härkönen, T. 1994. Selvitys vuonna 1990-1993 valmistuneiden hortonomien työtilanteesta ja koulutuksesta. Projektityö. Otavan maatalous- ja puutarhaoppilaitos.
- Kivilähde, P. & Pitkänen, A. 1993. Hortonomien jatko- ja täydennyskoulutus. Projektityö. Lepaan puutarhaopisto.
- Meurman, X. Päiväkirjamerkintöjä vuosilta 1917-1919.
- Lepaan puutarhamuseon kokoelmat
- Suomen Puutarhatekniikkojen Seura / Hortonomien Yhdistys
- Johtokuntien pöytäkirjat
 - Perustamisasiakirjat
 - Tilinpäätökset
 - Toimintakertomukset
 - Toimintasuunnitelmat

Vuosi- ja muiden yleisten kokousten pöytäkirjat
Iso Kirja ja muu arkisto

Haastattelut:

Irmeli Anttiroiko, Pekka Jyränkö, Terttu Ketonen, Annikki Kukkonen,
Reino Mäkelä, Aimo Nummi, Kauko Nurmela, Stig Palmgren, Aarre
Piironen, Leif Simberg.

LÄHTEET VUOSILLE 1996-2025

Hortonomitiedote 1988

Hortonomi-lehti 1989-2022

Jäsentiedotteet 2023-2025

Hortonomien Yhdistyksen vuosikirja 1985

Hortonomien Historiikki 1925-1995

Johtokuntien pöytäkirjat

Vuosikokousten pöytäkirjat

Tilinpäätökset

Toimintakertomukset

Toimintasuunnitelmat

Iso Kirja

Yhdistyksen puheenjohtajien haastattelut:

Terho Marttila, Seppo Närhi, Taina Suonio, Seija Tulonen ja Emmi Turkki

JÄSENMÄÄRÄT 1925-2024

Taulukossa eriteltynä varsinaisjäsenet erikseen kunakin vuonna: vuosi-, ainais-, opiskelija- ja eläkeläisjäsenet sekä jäsenten yhteismäärä. Tämän lisäksi on lueteltu myös kunniajäsenten ja yhteisöjäsenten määrät.

	Vuosi	Ainais	Opis- kelija	Eläke- läis	Yht.	Kunnia	Yhteisö
1925					21	5	
1926					67	5	
1927					72	5	
1928					80	5	
1929						5	
1930						5	
1931					64	5	
1932					77	5	
1933					75	5	
1934					82	6	
1935					89	6	
1936	56	37			93	6	
1937	56	40			96	6	
1938						5	
1939	34	73			107	5	
1940	24	88			112	5	
1941						4	
1942						4	
1943						3	
1944						3	
1945						3	
1946	55	95			150	3	

	Vuosi	Ainais	Opis- kelija	Eläke- läis	Yht.	Kunnia	Yhteisö
1947	60	106			166	3	
1948	65	108			173	3	
1949	84	106			190	3	
1950	82	105			187	3	
1951	105	102			207	4	
1952	104	101			205	4	
1953	125	99			224	4	
1954	125	99			224	3	
1955	142	99			241	3	
1956	141	99			240	3	
1957	163	99			262	4	
1958	185	99			284	4	
1959	136	99			235	3	
1960	151	99			250	3	
1961						3	
1962						3	
1963						3	
1964						3	
1965	177	94			271	3	
1966						4	
1967	115	94			209	5	
1968	105	78			183	4	
1969	95	78			173	4	
1970	109	68			177	4	
1971	103	75			178	5	
1972	135	75			210	5	
1973	142	51			193	4	
1974	122	48			170	5	

	Vuosi	Ainai	Opis- kelija	Eläke- läis	Yht.	Kunnia	Yhteisö
1975	152	71			223	6	
1976	141	70			211	6	
1977	159	66			225	6	
1978	158	66			224	6	
1979	149	63			212	6	
1980	162	67			229	7	
1981	155	70			225	8	
1982	218	80			298	8	
1983	210	70			280	7	
1984	206	75			281	7	
1985	232	70			302	8	
1986	316	67			383	7	
1987	319	83			402	7	
1988	399	74			473	6	10
1989	428	84			512	9	13
1990	528	87			615	8	24
1991	596	97			693	11	16
1992	535	104			639	11	8
1993	412	104	205		721	11	4
1994	432	116	246		794	11	4
1995	377	114	234		725	9	
1996	408	114	284		806	9	
1997	349	133	19		501	9	2
1998	327	142	29		498	8	4
1999	316	144	45		505	8	4
2000	308	150	38		496	8	4
2001	319	154	26		499	7	4

	Vuosi	Ainais	Opis- kelija	Eläke- läis	Yht.	Kunnia	Yhteisö
2002	288	160	16		464	7	4
2003	279	159	18		456	6	4
2004	260	159	54		473	6	3
2005	251	156	56		463	5	3
2006	242	153	51		446	5	3
2007	251	151	44		446	4	3
2008	287	155	37		479	5	3
2009	251	155	59		465	5	
2010	249	148	28		425	6	
2011	288	148	25		461	6	
2012	268	158	25		451	6	
2013	284	158	25		467	6	
2014	239	154	31		424	5	
2015	252	153	35		440	5	16
2016	208	172	35		415	6	
2017			37		410	5	
2018			37		415	5	
2019			35		406	5	
2020	160	161	23	9	353	6	
2021			26		340	5	
2022	136	155	18	6	315	6	
2023	143		23	5	311	6	
2024	143	146	20	6	315	6	

KUNNIAJÄSENET 1925-2024

Nimi		Arvo ja ammatti	Kutsumis vuosi	Kuollut
Apajalahti	Päivi	hortonomi, vastuutilaaja Helsingin kaupunkiympä- ristö	2022	
Aranko (ent. Blomqvist)	Emil	puutarhuri, Helsingin kaupunginpuu- tarhuri	1925	1941
Collan	Olavi	puutarhaneuvos, pomologi, puutarhaopiston hedelmänviljelys- opin lehtori	1925	1954
Engblom	Sven	hortonomi, puutarhaneuvoja Finska Hushållningssäll- skapet	2008	
Haapanen	Arvo	hortonomi, MMM, kanslianeuvos, kirkkohallituksen tarkastaja	1966	1990
Hahkala	Reijo	hortonomi	1991	2014
Hellemaa	Yrjö	FM, puutarhaopiston johtaja	1925	1983
Hänninen	Kaarina	FT, MMM, puutarhaneuvos, koulutusohjelma- johtaja Lepaan yksikkö HAMK	2010	

Nimi		Arvo ja ammatti	Kutsumis vuosi	Kuollut
Ignatius	Gunnar	agronomi, FM, puutarhanhoidon tarkastaja	1925	1943
Jyränkö	Pekka	hortonomi, puutarhaneuvos, Helsingin kaupunginpuu- tarhuri	1989	1995
Kairamo	A. Oswald	senaattori	1934	1938
Ketonen	Terttu	hortonomi	1980	1995
Ketonen	T. P. (Toivo)	hortonomi, puutarhaneuvos, toimitusjohtaja	1974	1988
Kivivuori	Erkki	hortonomi, puutarhaneuvos, Lahden kaupunginpuu- tarhuri	1967	1991
Kukkonen	Annikki	hortonomi, MMM, puutarhaoppilai- toksen lehtori	1981	2005
Laurila	Erkki	MMM, puutarhaneuvos, Lepaan puutarhaoppilai- toksen rehtori	1991	
Luotonen	Alvar	hortonomi, toimitusjohtaja	1985	1986
Lännenpää	August (Aku)	toimitusjohtaja	1957	1968
Mäkelä	Reino	hortonomi, MMM, puutarhaoppilai- toksen lehtori	1989	2007
Nummi	Aimo	hortonomi, jaostopäällikkö	1991	2020

Nimi		Arvo ja ammatti	Kutsumis vuosi	Kuollut
Närhi	Seppo	hortonomi, puutarhaneuvos, Viherympäristö- liitto ry:n pääsihteeri	2020	
Pankakoski	Antero	FM, puutarhaoppilai- toksen lehtori	1975	2001
Piiroinen	Aarre	hortonomi, Valkeakosken kaupunginpuu- tarhuri	1989	2003
Simberg	Leif	hortonomi, puutarhaopettaja	1971	1998
Somersalo	Artturi	agronomi, toimitusjohtaja	1951	1973
Topi	Onni	hortonomi	1991	
Wecksell	Hannes	FK, toimittaja	1925	1958

TOIMIHENKILÖT 1925-2025

Puheenjohtajat		Toimivuosia
1925-1929	Toivo Kalervo	4
1929-1940	Väinö Lehtonen	11
1941-1945	Aarno Hellemaa	4
1945-1946	Arvo Haapanen	1
1946-1952	Alvar Luotonen	7
1953-1960	Erkki Kivivuori	8
1961-1965	Reijo Vartija	5
1966-1968	Pekka Ristimäki	3
1969-1970	Olavi Helminen	2
1971-1974	Reino Mäkelä	4
1975-1977	Aarre Piironen	3
1978-1981	Reijo Hahkala	4
1982	Raili Tapola	1
1983-1986	Rauno Hänninen	4
1987-1991	Pekka Leskinen	5
1992-1995	Seppo Närhi	4
1996-2000	Seija Tulonen	5
2001-2003	Katriina Arrakoski	3
2004-2011, 2016	Tellervo Sumanen	9
2012-2014	Taina Suonio	3
2015	Eila Sihvola	1
2017-2021	Terho Marttila	6
2022-	Emmi Turkki	4

Varapuheenjohtajat		Toimivuosia
1925-1929	Toivo Uuskallio	4
1929-1934	Toivo Kalervo	5
1935-1940	Arvo Haapanen	6
1941-1945	Alvar Luotonen	4
1945-1949	Toivo Kalervo	5
1950-1959	Alvar Helling	10
1960-1965	Olavi Helminen	6
1966-1967	Aimo Nummi	2
1968	Leif Simberg	1
1969-1972	Pekka Jyränkö	4
1973-1976	Unto Lehtonen	4
1977-1981	Raili Tapola	5
1982-1985	Aarre Piironen	4
1986	Pekka Leskinen	1
1987-1988	Pentti Alanko	2
1989	Tapio K. Kallio	1
1990-1995	Seija Tulonen	6
1996	Raija Markkanen	1
1997-2000	Eeva Rekonen	3
2001-2012	Tapio Järvinen	12
2013-2015, 2017	Tellervo Sumanen	4
2016	Eila Sihvola	1
2018-2020	Katja Wallin	3
2021	Emmi Turkki	1
2022-	Tea Karjalainen	4

Kirjurit / sihteerit		Toimivuosia
1925-1926	Arvo Haapanen	1
1926-1931	Pekka Jotuni	5
1931-1938	Veli Sorma	7
1938-1940	Kalle Jokela	2
1941-1945	Jali Lyyvaara	4
1945-1946	Alvar Luotonen	1
1946-1952	T. P. Ketonen	7
1953-1954	Matti Kalevi	2
1955-1958	Matti A. Saarnela	4
1959-1963	Aimo Nummi	5
1964-1967	Pekka Jyränkö	4
1968-1969	Reijo Hahkala	2
1970	Raimo Pitkäniitty	1
1971-1974	Pekka Uotinen	4
1975	Kaisa Tiainen	1
1976-1982	Martti Heikkinen	7
1983-1990	Jyrki Jalkanen	8
1991	Seppo Närhi	1
1992-1995	Elina Vuori	3
1996-2001	Olli Elfving	4
2002-2010	Arja Anttila	9
2011-2013	Eila Sihvola	3
2014-2017, 2021	Katja Wallin	5
2018-2020	Emmi Turkki	3
2022	Paula Tuurnala	1
2023-	Maarit Elo-Valente	3

Varainhoitajat / rahastonhoitajat		Toimivuusia
1925-1926	Arvo Haapanen	1
1926-1946	Otto Reijonen	19
1946-1953	Leif Simberg	8
1954-1958	Jarmo U. Jalo	5
1959	Aimo Nummi	1
1960-1969	Kalervo Vesikkö	10
1970-1977	Reijo Hahkala	8
1978-1982	Kirsti Lehtonen	5
1983-1984	Marja-Leena Laukkanen	2
1985-1990	Seppo Närhi	6
1991-1992	Elina Raukko	2
1993-1996	Anne Kunttu- Myyryläinen	3
1997, 1999-2003	Olli Elfving	6
1998	Petri Manssila	1
2004-2006	Jussi Hämäläinen	3
2007-2015	Ammi Malkamäki	9
2016-2018	Eila Sihvola	3
2019	Maarit Elo-Valente	1
2020-	Ilona Viira	6

JOHTOKUNNAN JÄSENET 1925-2025

Nimi		Vuodet	Vuosia
Alanko	Pentti	1986-1993	8
Antila	Kaisu	1929-1931	2
Anttila	Arja	1999-2010	12
Anttila	Tapani	1976-1977	2
Arrakoski	Katriina	1999-2003	5
Blomberg	Mats	1992-1993	2
Borisoff	Teodor	1963-1966	4
Broms	Marita	1931-1932	1
Elfving	Olli	1992-2001	10
Elo-Valente	Maarit	2018-	8
Grahn	Virpi	2006-2008	3
Haapanen	Arvo	1925-1946	22
Haapanen	Elmi	1925-1926	1
Hahkala	Reijo	1968-1981	14
Heikkinen	Martti	1976-1982	7
Hellemaa	Aarno	1933-1946	14
Helling	Alvar	1950-1959	10
Helminen	Olavi	1959-65, 1969-70	9
Hietanen	Juhani	1967-1968	2
Hämäläinen	Jussi	2002-2005	4
Hänninen	Pekka	1973-1975	3
Hänninen	Rauno	1978-1991	14
Innala	Mira	2012	1
Jalkanen	Jyrki	1983-1990	8
Jalo	Jarmo U.	1956-1958	3

Nimi		Vuodet	Vuosia
Jokela	Kalle	1938-1940	3
Jotuni	Pekka	1926-1931	5
Jyränkö	Pekka	1961-1972	12
Järvinen	Olavi	1950-1959	10
Järvinen	Tapio	1996-2015	20
Kalervo	Toivo	1925-1949	25
Kalevi	Matti	1953-1954	2
Kallio	Tapio K.	1985-1992	8
Karjalainen	Tea	2021-	5
Kaukolinna	Heimo	1982-1985	4
Ketonen	T. P.	1945-1952	8
Kirjalainen	Anni	1925-27, 1940-46	9
Kivivuori	Erkki	1941-45, 1953-60	12
Kukkamäki	Susanna	2020-2024	5
Kukkonen	Annikki	1947-1952	6
Larsson	Olof	1945-1947	3
Lassila	Eemil	1926-1927	1
Laukkanen	Marja-Leena	1983-1984	2
Lehtonen (Karhunen)	Kirsti	1977-1982	6
Lehtonen	Unto	1947-49, 1973-76	7
Lehtonen	Väinö	1929-1940	11
Leskinen	Aapo	1953-1962	10
Leskinen	Pekka	1985-1991	7
Lindgren	Matti	2017-2020	4
Lindholm	Leo	1970-1971	2
Lindström	Leo	1971-1972	2

Nimi		Vuodet	Vuosia
Luotonen	Alvar	1940-1952	13
Lyyvaara (Lybeck)	Jali (Jarl)	1933-37, 1941-45	8
Malkamäki	Ammi	2004-2014	11
Manssila	Petri	1997-1998	2
Markkanen	Raija	1994-1996	3
Marttila	Terho	2016-2023	8
Mäkelä	Reino	1971-1984	14
Mäkinen	Lotta	2014-2018	5
Niemelä	Essi	2004-2008	5
Nummi	Aimo	1959-1967	9
Nurmela	Kauko	1968-1971	4
Närhi	Seppo	1986-1995	10
Näsi	Sanna	2025-	1
Paalijärvi	Sari	2015-2017	3
Patomäki	Paavo	1948-1949	2
Piironen	Aarre	1972-1985	14
Pipatti	Ari	2009-2014	6
Pitkäniitty	Raimo	1969-1970	2
Pitkäranta	Jani	2009-2016	8
Rainio	Olavi	1974-1975	2
Raukko	Elina	1996	1
Reijonen	Otto	1926-1929	3
Rekonen	Eeva	1994-2001	8
Ristimäki	Pekka	1966-1968	3
Rouvali	Esa	2001-2003	3
Ruohonen	Raija	1993-1994	2
Ryselin	Aili	1926-28, 1932-40	10

Nimi		Vuodet	Vuosia
Saarnela	Matti A.	1955-1958	4
Salsola	Aku	1950-1955	6
Sihvola	Eila	2004-2016	13
Simberg	Leif	1946-1970	25
Skippari-Vilminko	Virpi	1994-1998	5
Sumanen	Tellervo	2002-2017	16
Sorma	Veli	1931-1940	9
Suonio	Taina	2009-2014	6
Tapola	Raili	1976-1986	11
Tanila	Piritta	2019-	7
Tarko	Viljo	1937	1
Tiainen	Kaisa	1975	1
Tonteri	Leena	2005-2015	11
Tulonen (Airola)	Seija	1987-2000	14
Turkki	Emmi	2017-	9
Tuurnala	Paula	2018-	8
Uimonen	Unto	1967	1
Uotinen	Pekka	1971-1974	4
Uski	Katja	2014-2016	3
Uusitalo	Jaana	2018-2019	2
Uusitupa	Tiina	2017-2020	4
Uuskallio	Toivo	1927-1929	4
Vartija	Reijo	1960-1965	6
Vesikkö	Kalervo	1960-1969	10
Viinanen	Marika	2016-2017	2
Virtanen	Seija	1972-1973	2
Vuori (Heinonen)	Elina	1991-1995	5

Väre	Virpi	1997-2003	7
Wallin	Katja	2013-	13

VUODEN HORTONOMIT 1987-2025

1987	Esko Puupponen	Turun Yliopiston kasvitieteellisen puutarhan ylipuutarhuri
1988	Matti W. Kalevi	Kauppapuutarhaliiton toiminnanjohtaja
1989	Heikki Laaksonen	Kotkan kaupunginpuutarhuri
1990	Pentti Alanko	Helsingin Yliopiston puutarhatieteen laitoksen yliassistentti
1991	Pekka Jyränkö	Helsingin kaupunginpuutarhuri, puutarhaneuvos
1992	Anssi Krannila	Otavan maatalous- ja puutarhaoppilaitoksen puutarhaopettaja
1993	Pertti Helminen	Viherympäristöliiton toimitusjohtaja
1994	Arvo Ylitalo	Kauppapuutarhuri
1995	Irmeli Anttiroiko	Kotipuutarha-lehden toimitussihteeri
1996	Jouni Seppänen	Floristi
1997	Elina Nummi	Helsingin kaupungin suunnitteluhortonomi
1998	Reima Karetie	Joensuun seurakuntapuutarhuri
1999	Liisa Tainio	Kekkilä Oy:n tuotekehityspäällikkö
2000	Pekka Leskinen	Viherympäristöliiton toimitusjohtaja

2001	Juha Rampa	Taimistoviljelijä
2002	Aila Tarvainen	Uudenmaan maaseutukeskuksen maisemahoidonneuvoja
2003	Aino-Kaisa Nuotio	Viheraluesuunnittelijat ry:n puheenjohtaja
2004	Paula Ritanen-Närhi	Toimittaja
2005	Matti Tuominen	Kultarannan huvilatilán ylipuutarhuri
2006	Janne Pihamaa	Viljelijä ja viinitilayrittäjä
2007	Risto Lehto	Helsingin seurakuntayhtymän hautustoimen päällikkö
2008	Tuula Salminen	Järvi-Suomen Vihertietokeskuksen ja MikkeliPuistoyhdistys ry:n toiminnanjohtaja
2009	Jyrki Jalkanen	Kauppapuutarhaliiton toiminnanjohtaja
2010	Aki Männistö	Turun kaupungin puistoasiantuntija
2011	Renne Sänisalmi	Kainuun ammattiopiston viheralan opettaja
2012	Outi Tahvonen	HAMKin maisemasuunnittelun koulutusohjelman lehtori
2013	Terhi Parkkali- Reskola	Hyvinkään kaupunginpuutarhuri
2014	Pirjetta Sipiläinen- Salo	Porin kaupungin ja Satakunnan vihertietokeskuksen neuvontahortonomi
2015	Anssi Koskela	Yrittäjä, viherrakentaja
2016	Mari Helin	Turun kiinteistölaitoksen ylläpitopäällikkö
2017	Eeva Blomberg	Yrittäjä, maisemasuunnittelija
2018	Tapio Ykspetäjä	Dendrologi
2019	Frans Karkkimaa	Helsingin kaupungin Staran vastuuviljelijä

2020	Esko Karttunen	Seinäjoen seurakunnan puistopäällikkö
2021	Salla Lauki	Yrittäjä, maisemasuunnittelija
2022	Marjatta Oittinen	Hyrian puutarha-alan kouluttaja
2023	Jaani Turunen	Ruduksen kivituuotteiden asiakasryhmäpäällikkö
2024	Pirjo Kosonen	Vantaan kaupungin viherkunnossapidon päällikkö
2025	Marko Pirttijärvi	Yrittäjä, suunnitteluhortonomi

STIPENDIT 1950-2024

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
1950	25.000 mk	Annikki Kukkonen	Opiskelu Helsingin Yliopistossa
1953	30.000 mk	Tapio K. Kallio	Opiskelu Helsingin Yliopistossa
1955	30.000 mk	Esko Puupponen	Opintomatka ulkomaille
1957	30.000 mk	Reino Mäkelä	Opiskelu Helsingin Yliopistossa
1960	50.000 mk	Reijo Vartija	Opintomatka Länsi-Saksaan ja Ruotsiin
1962	50.000 mk	Reino Achrén	Opintomatka Pohjoismaihin tutustumaan tutkimustoimintaan, järjestötyöhön ja viljelyksiin

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
1975	1.500 mk	Esko Puupponen	Opintomatka Länsi-Saksaan ja Hollantiin
	750 mk	Leif Simberg	Hortonomien Yhdistyksen 50-vuotisjuhlaulkaisuun
	750 mk	Raili Tapola	Hortonomien Yhdistyksen 50-vuotisjuhlaulkaisuun
	750 mk	Jaakko Wegelius	Hortonomien Yhdistyksen 50-vuotisjuhlaulkaisuun
1978	1.500 mk	Pentti Alanko	Opintomatka
	1.500 mk	Aimo Lähdemäki	Opintomatka Länsi-Saksaan
1979	1.500 mk	Pirjo Kauppinen	Opintomatka Keski-Eurooppaan
	1.500 mk	Arvo Toivola	
1980	1.500 mk	Jyrki Korhonen	Opintomatka Oldenburgin taimitarhoihin
	1.500 mk	Antero Lyytinen	Opintomatka Baseliin Grün-80 -näyttelyyn
1981	2.000 mk	Eira Mäkirinta	Opintomatka Norjaan
1982	1.000 mk	Reima Karetie	
1983	3.000 mk	Reijo Hahkala	Opintomatka
	1.000 mk	Pertti Helminen	Opintomatka
	1.000 mk	Raija Vuhtoniemi	Erikoistumiskoulutus
1984	3.000 mk	Esko Puupponen	Opintomatka
	2.000 mk	Terttu Kalevi	Opintomatka
	1.000 mk	Gunnar Flakholm	Opintomatka
1985	2.500 mk	Aimo Mustalahti	Opintomatka Islantiin
	2.500 mk	Paula Vajanto	Opintomatka Englantiin

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
1986	4.000 mk	Pentti Alanko	Opintomatka Länsi-Saksaan
	3.000 mk	Jorma Jokela	Opintomatka Norjaan
1987	2.000 mk	Reino Mäkelä	Opintomatka Hollantiin
	2.000 mk	Jorma Jalkanen	Opintomatka Hollantiin
	2.000 mk	Veikko Hintikainen	Opintomatka Norjaan
	4.000 mk	Aila Tarvainen	Opintomatka Kanadaan
1988	5.000 mk	Juhani Rajala	Opintomatka Yhdysvaltoihin
	5.000 mk	Heikki Laaksonen	Opintomatka Yhdysvaltoihin
	2.000 mk	Börje Fri	Opintomatka Ruotsiin
1989	6.000 mk	Arto Laurila	Opintomatka Keski-Eurooppaan
	3.500 mk	Marja-Leena Myllylä	Opintomatka Australiaan
	3.500 mk	Hannu Airola	Opintomatka Keski-Eurooppaan
1990	3.000 mk	Marianne Blom-Salola	Opintomatka Länsi-Saksaan
	3.000 mk	Reijo Huppunen	Opintomatka Yhdysvaltoihin
	5.000 mk	Leo ja Paula Junikka	Opintomatka Ranskaan
	3.000 mk	Eeva Peltonen	Opintomatka Ruotsiin
1991	2.000 mk	Marjatta Juuti	Tiedonhankinta ja opetusmateriaalin valmistaminen
	6.000 mk	Terhi Parkkali	Lasten leikkipaikat Keski-Euroopassa
	6.000 mk	Martti Pietilä	Vihersisustamisen teoriaperusteiden kehittäminen
	4.000 mk	Timo Soini	ATK-pohjaisen vihersuunnittelun opiskelu Saksassa

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
1992	3.000 mk	Helvi ja Jaakko Leppäkorpi	Opintomatka
	3.000 mk	Katri Niemelä	Jatko-opiskelu
	3.000 mk	Risto Lehto	Jatko-opiskelu
	2.750 mk	Matti Muranen	Opintomatka
	2.750 mk	Tarja Turkulainen	Opintomatka
	2.000 mk	Pirkko Mäenpää	Jatko-opiskelu
	1.500 mk	Jorma Partanen	Pro gradu -työ
1994	3.500 mk	Hanna Hentinen	Opintomatka viherrakentamiskohteisiin Saksassa
	1.000 mk	Jouni Seppänen ja Elisa Anttinen	Sidontakilpailumatka Norjaan
1995	7.500 mk	Tapio K. Kallio	Hortonomien Yhdistyksen historiikin kirjoittamiseen
		Ritva Majoinen	Opintomatka Hollantiin
	1.000 mk	Överbyn opiskelijat	Matka Skotlantiin
1996	3.000 mk	Jyrki Jalkanen	
	3.000 mk	Irmeli Anttiroiko	
	3.000 mk	Viljo Meuronen	Opiskelu Saksassa
	2.000 mk	Tuula Salminen ja Sirpa Vesanen	
1997	2.000 mk	Leila Anttelainen-Nieminen	Vihersisustuksen opintomatka Saksaan
	2.000 mk	Mikko Koivistoinen	Vihersisustuksen opintomatka Saksaan
	2.500 mk	Sirpa Laakso	Eteeristen öljyjen tuotannon opintomatka Ranskaan

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
	3.000 mk	Anna Maaninen	Vaihto-opiskelu Arkangelissa
1998	5.000 mk	Terttu Inkinen, Anni Koppanen, Kirsi Kujala	Opintomatka, Lontoon luonnonmukaiset viheralueet
	2.000 mk	Anne Laine	Dendrologian Seuran opintomatka Pohjois-Amerikkaan
	1.000 mk	Jouko Kaipainen	Matka Meksikoon
	1.000 mk	Arto Pulkkonen	Islannin kiertomatka
1999	3.500 mk	Seppo Närhi	Opintomatka Kiinaan puutarha-alan maailmannäyttelyyn
	3.500 mk	Sirkka Laitinen	Opintomatka Kiinaan puutarha-alan maailmannäyttelyyn
	3.500 mk	Elina Vuori	Opintomatka Ranskaan luomuseminaariin ja -näyttelyyn
	1.500 mk	Nina Harlahti	Opintomatka Baltian maiden puistokohteisiin
2000	3.000 mk	Päivi Apajalahti	Dendrologian Seuran opintomatka Madeiralle ja Azoreille
	1.500 mk	Merja Erkinharju	Jatko-opettajaopintojen päättötöselvitykseen biojätekeräyksestä
	4.000 mk	Tellervo Hietakangas	Opintomatka Valko-Venäjälle kansainväliseen marjakonferenssiin
	3.500 mk	Rauno Hänninen	Opintomatka Saksan kaupunkikeskustojen viherrakentamiseen ja Expo 2000-näyttelyyn

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
	2.000 mk	Pekka Nieminen	Opintomatka ja selvitys golfkentän hoitajan koulutuksesta Englannissa
	3.500 mk	Hannu Ojanen	Opintomatka Saksan kaupunkikeskustojen viherrakentamiseen ja Expo 2000-näyttelyyn
	3.500 mk	Sari Suomalainen	Opintomatka Saksan kaupunkikeskustojen viherrakentamiseen ja Expo 2000-näyttelyyn
	4.000 mk	Kalervo Valo	Opintomatka Lontooseen opetusmateriaalin hankintaan
2001	5.000 mk	Marja Toikka	Matka puutarhaterapia-konferenssiin USAan
2002	880 €	Aila Tarvainen	Englannin intensiivikielikurssi ja tutustuminen Irlannin maisemanhoitoon
	720 €	Eija Muranen	Tutustuminen puutarha-alan koulutukseen ja hedelmänviljelykseen Saksassa
2003	500 €	Urho Tirri	Rostockin maailmannäyttely
	1 000 €	Carola Ålander-Sjöstrand	Kulttuurihistorialliset puistot Britanniassa
	500 €	Arja Raatikainen-Rissanen	Kuivakukkatuotanto Englannissa
	500 €	Jorma Jokela	Hedelmänviljelyn koetoiminta Sveitsissä
	800 €	Tommi Heinonen	Viher- ja maisemasuunnittelu Sveitsissä
2004	1 100 €	Anne Linderoos	Opintomatka USA:aan

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
	1 000 €	Heikki Laaksonen	Puistokohteen suunnittelu ja valvonta kehitysyhteistyöhankkeessa Beninissä
2005	300 €	Päivi Apajalahti	Opintomatka Japaniin
	250 €	Oili Drammeh	Opintomatka Etelä-Amerikkaan
	500 €	Pekka Ilen	Pajuopintomatka Saksaan
	620 €	Raimo Laurasvaara	Seurakuntapuutarhureiden matka Islantiin
	140 €	Eila Nykänen	Tutustuminen itäsuomalaisiin hautausmaihin
	140 €	Pirjo-Riitta Pyysing	Tutustuminen itäsuomalaisiin hautausmaihin
	100 €	Sari Rautakoski	Autocad-kurssi
	1 100 €	Mira Weckström	VYL:n järjestämä viheralan valvojakurssi
2006	400 €	Eino Kajan	Tutustuminen kukkasipulitutuksiin ja patsaisiin Hollannissa
	1 400 €	HAMK Lepaa LM9-kurssi	British Gardens -kurssi Englannissa
	1 000 €	Kari Komulainen	Tutustuminen lakan ja karpalon viljelykokeisiin Kanadassa
	1 000 €	Katja Uski	Perinteisten puutarhanhoidon menetelmien opiskelu Japanissa
	400 €	Virpi Väre	Matka Spoga+Gafa -messuille Saksaan
2007	1 050 €	Eija Honkasalo Elisa Ahvonen, Tuija Peltonen	Opiskelijoiden British Gardens -kurssi Englannissa
	900 €	Katarina Karlsson, Göran	Opintomatka Puolaan, tutustuminen luontokohteiden

		Karlsson, Kari Kiljander	onnistuneeseen säilyttämiseen
Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
	500 €	Kalevi Lahtonen	Puutarhamatka Pohjois- Irlantiin
	500 €	Sirkka Laitinen	Puutarhamatka Pohjois- Irlantiin
	500 €	Heikki Pietikäinen	Puutarhamatka Pohjois- Irlantiin
	400 €	Anne Pohjatalo	Vihertöiden valvojakoulutus
	350 €	Inkeri Salo	Harjoittelu Unkarissa ja opiskelu Saksassa
2008	500 €	Eino Kajan	Tulppaanimatka Hollantiin
	330 €	Marita Tiiri	Dendrologian Seuran opintomatka Tukholmaan
	500 €	Taina Suonio	Kasvitieteellinen tutustumismatka Malesiaan ja Singaporeen
	500 €	Tero Westerlund	Tulppaanimatka Hollantiin
	1 200 €	HAMK opiskelijat	Tutustumismatka viher- alueisiin Tukholmassa, Enköpingissä ja Uppsalassa
	400 €	Maarit Prehti	Opiskelu Hollannissa
2009	2 600 €	HAMK opiskelijat	Opintoretki Ranskaan
	200 €	Kirsi Keltti	Opinnäytetyö, Biodynaaminen taimimultakoe Ruotsissa
	300 €	Clara Nilsson	Opiskelijavaihto Englannissa
	400 €	Mikaela Skytte	Opinnäytetyö, Lannoituksen vaikutus salaattilajikkeisiin
	400 €	Monica Äijälä	Betoniesinekurssi Ruotsissa
	100 €	Victoria Hagman	Opiskelu Englannissa
2010	700 €	HAMK opiskelijat	Opintomatka Tukholmaan ja Enköpingiin

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
	700 €	YH Novian opiskelijat	Opintomatka Italiaan
	300 €	Aino-Kaisa Nuotio	Opintomatka Japaniin
	300 €	Sari Suomalainen	Viheralan kongressi Lontoossa
	100 €	Reija Liukkonen	Opinnäytetyö, museonäyttely Leena Isakkilan töistä
2011	200 €	Heidi Väliä	Opinnäytetyö, UrakkaNet ja vihervalvojakoulutus
	200 €	Paula Ritanen-Närhi	Viheraluerakentajien opintomatka Italiaan
	500 €	OAMK opiskelijat	Opintomatka Müncheniin
	500 €	HAMK opiskelijat	Opintomatka Turkuun ja Tukholmaan
	200 €	Marika Lönnqvist	Näyttely- ja puutarhamatka Lontooseen
	500 €	HAMK opiskelijat	Has Den Bosch Hogeschool 'Creativity in the Green Space' -kurssi
2012	350 €	Juha Kivimäki	Seminaarimatka Itävaltaan
	500 €	Opiskelija-ryhmä Novia	Opintomatka Ranska-Hollanti-Belgia
	200 €	Emmi Silvennoinen	Matka Lontoo, Chelsea Flower Show
	200 €	Essi Laine	Opintojen työharjoittelu Hollannissa
	400 €	Lotta Mäkinen	Opinnäytetyö, opintomatka Ruotsiin, kasviekologiaan ja sosiologiaan perustuva perennojen käyttömalli
	300 €	HAMK aikuisopiskelijaryhmä	VR:n Ihmepuutarha-kilpailun voittaneen suunnitelman rakentaminen Helsingin rautatieasemalle

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
	500 €	HAMK opiskelijat	Has Den Bosch Hogeschool 'Creativity in the Green Space' -kurssi
	300 €	Satu Karjalainen	Opinnäytetyöhön liittyvä tutustumismatka Osloon
2013	200 €	Eila Palojärvi	Opintomatka Kiinaan
2014	450 €	Sirkka Laitinen	VYRAn ja Viherympäristöliiton matka Panamaan
	600 €	HAMK opiskelijat	Opintomatka IPM-messuille Esseniin
2015	600 €	Terho Marttila	
	400 €	Tiina Kortelainen	
2017	1 260 €	YH Novian opiskelijat	Opintomatka Lontooseen
2018	1 000 €	Marita Tiiri	'BGCI's 10th International Congress on Education in Botanic Gardens', Varsova, Puola
	1 500 €	YH Novian opiskelijat	Opintoretki Tanskaan ja Ruotsiin
	800 €	HAMK opiskelijat	Opintoretki Hollantiin
2019	800 €	Tuula Muranen	Opintomatka Japaniin
	800 €	Annika Tuominen	Opintomatka Japaniin
	400 €	Arja Korpela	Opintomatka Sisiliaan
2020	800 €	Sari Suomalainen	Opintomatka Englantiin
	800 €	Tero Westerlund	Tutkimus luonnonkasvien käytöstä istutuksissa
	1 000 €	Maria Ingström ja Ella Kaakkola	Hortonomien Yhdistyksen Marketanpuiston osaston suunnittelukilpailun voitto
2021	20 000 €		Marketanpuiston osaston rakentamiskustannuksiin

Vuosi	Määrä	Nimi	Tarkoitus
2022	-		
2023	600 €	Mikko Tervonen	Opintoretki Lontoo, Chelsea Flower Show
	600 €	Caroline Sarikoski	Opintomatka Skotlanti, Englanti ja Wales, tutustuminen talvipuutarhoihin
	1 000 €	HAMK opiskelijat	
2024	800 €	Piia Aarnio	Opintoretki Lontoo, Chelsea Flower Show

KURSSITOIMINTA 1937-2025

Vuosi	Kesto	Osal- listujia	Aihe	Yhteistyö- kumppani
1937	8	60	Täydennyskurssit jäsenille	Maatalous- hallitus
1940	4	46	Yleiskurssit jäsenille	
1946	1	60	Yleiskurssit jäsenille	
1947	4	58	Luento- ja virkistyspäivät jäsenille	Maatalous- hallitus
1951	1	224	Puutarha-alan luentopäivät	Maatalous- hallitus
	1	60	Puutarhanperustamis- kurssit omakotitonttien omistajille	Puutarha- viljelijäin Liitto
1953	2	225	Puutarha-alan luentopäivät	
1954	2		Puutarha-alan luentopäivät	
1955	4	50	Jatkokurssit seuran jäsenille	Maatalous- hallitus
	2		Puutarha-alan luentopäivät	
1961	3	28	Puutarhataloudellinen kurssi jäsenille	
1962	3	40	Puutarhasuunnittelu- ja perustamiskurssi jäsenille	
1964	3	34	Vihannesviljelyn jatkokurssi	Puutarhurien Yhdistys
	3	60	Tekstaus- ja sidontakurssi	Puutarhurien Yhdistys
	3		Puistokurssi	Puutarhurien Yhdistys
1965	3		Työnjohto ja alaisten käsittely	Puutarhurien Yhdistys

Vuosi	Kesto	Osal- listujia	Aihe	Yhteistyö- kumppani
	5		Työnjohto ja -tutkimus, kukkaviljely	Puutarhurien Yhdistys
1966	3	30	Puutarhasuunnittelukurssi jäsenille	
1967	3	32	Viher-suunnittelun jatkokurssi jäsenille	Lepaan Maatalous- oppilaitos
1968	3	58	Viheralueiden maanrakennus	Lepaan Maatalous- oppilaitos
1969	1	90	Rationalisointipäivien viherpäivä	Kauppa- puutarhaliitto
	3	45	Kasvinsuojelu- ja rikkakasvintorjuntakurssi	Lepaan Maatalous- oppilaitos
	4	60	Maisema- ja maanrakennuskurssi	Lepaan Maatalous- oppilaitos
1971	1	128	Rationalisointipäivien nurmikkoseminaari	Kauppa- puutarhaliitto
	3	15	Sopimusviljely- ja työnjohtokurssi	Lepaan Maatalous- oppilaitos
1973	3	18	Yhteistyösuunnittelukurssi	Suomen Puu- tarhasuun. ja Lepaan Puutarha- oppilaitos
1974	3	69	Puistopuiden ja - pensaiden hoitokurssi	Lepaan Puutarha- oppilaitos
1975	3	42	Puistoalan maanrakennuskurssi	Lepaan Puutarha- oppilaitos
1976	3	21	Avomaan kukkakurssi	Lepaan Puutarha- oppilaitos

Vuosi	Kesto	Osal- listujia	Aihe	Yhteistyö- kumppani
1977	3	58	Julkisten tilojen koristelu	Lepaan Puutarha-oppilaitos
1978	3	42	Asuinympäristön vihreyty	Lepaan Puutarha-oppilaitos
1979	3	76	Puistokasvillisuuden hoito	Lepaan Puutarha-oppilaitos
1980	2	26	Lapsen leikkiympäristö	Lepaan Puutarha-oppilaitos
1981	1	42	Suurkuluttajien taimistopäivä	
1982	1	49	Ryhmäkasvipäivä	
1983	1		Viherrakentamisen maa-aineskurssi	
1984	1	100	Viherkasvit julkisissa tiloissa	
1985	1		Ryhmäruusupäivä	
1986	2	220	Sidonta / Julkisten tilojen koristelu	Suomen Kukka-kauppiasliitto
1987	1	150	Viherrakentamisen kustannukset	
	1	150	1. Taimipäivä: Suurten puiden saatavuus ja laadun haasteet	Lepaan Puutarha-oppilaitos
1988	1	240	Kukkiva ympäristö	
	1		2. Taimipäivä: Kotimainen taimituotanto, tuonti ja lainsäädäntö	Lepaan Puutarha-oppilaitos
1989	1	260	Vihersisustaminen	
	1	100	Puutarhateknikkapäivien viherseminaari:	Kauppa-puutarhaliitto

			Nurmikonhoidon koneet	
Vuosi	Kesto	Osalistujia	Aihe	Yhteistyökumppani
	1	100	3. Taimipäivä: Taimikaupan tulevaisuus	Lepaan Puutarhaoppilaitos
1990	1		Puutarhatekniikkapäivien viherseminaari: Ulkoilualueiden leikki- ja liikuntavälineet ja -rakenteet	Kauppapuutarhaliitto
	1	100	4. Taimipäivä: Taimitarhavihjelyn kotimainen tutkimus	Lepaan Puutarhaoppilaitos
1991	1	200	Vesi maiseman rakenteena	Saksalainen luennoitsija
	1	100	5. Taimipäivä: Taimituotantoa ja -kauppaa koskeva lainsäädäntö ja alan järjestötoiminta	Taimistoviljelijät
1992	1	260	Kunnossapitäjän lääkkeet lamaan	
	1	100	6. VTaimipäivä: Puutarhakaupan markkinatilanne	Taimistoviljelijät / Puutarhakauppiaat
1993	1	60	Uusilla ideoilla puutarha-ala nousuun	
	1	40	Puutarhatekniikkapäivien viherseminaari: Japanilaiset puutarhat	Viherympäristöliitto
	1	100	7. Taimipäivä: Taimien menekinedistäminen	Puutarhakauppiaat
1994	1	80	Puistotoimi murroksessa	
	1	70	8. Taimipäivä: Puutarha-myymän	Lepaan Puutarha-

			suunnittelu ja sisustus sekä asiakaskäyttäytyminen	oppilaitos, prof. Heinz Edgar Thon
Vuosi	Kesto	Osal- listujia	Aihe	Yhteistyö- kumppani
1995	1	150	Kasvit luovat vihreyttä	
	1	30	9. Taimipäivä: EU:n vaikutukset puutarhakauppaan	Taimistoviljeli- jät/Suomen Puutarha- kauppiaat
1996	1	n. 120	Kesäkukilla näyttävyyttä taajamakuvaan	
1997	1	72	Taide ja ympäristö	
1998	1	n. 190	Tavoitteena helppohoitoinen ympäristö - ongelmana rikkakasvit	
1999	1	67	Kasvinsuojelu viheralueilla	
1999	1	n. 80	10. Taimipäivä: Taimien laatu viherrakentamisessa	Viher- ympäristöliitto
2000	1	123	Puu rakennetussa ympäristössä	
2001	1	101	Kukkiva ympäristö	
2002	1	27	Viherala mielikuvarakentajana	
2003	1	15	Ympäristöpäivä	
2004	1	128	Hyvässä hoidossa	
2005	1	121	Kasvualustat ja kasvit viheralueilla	
2006	1	n. 70	Materiaalit viheralueilla	
2007	1	66	Kukkivat viheralueet	
2008	1	n. 50	Retro - lähimenneisyyden viheralueet	

Vuosi	Kesto	Osal- listujia	Aihe	Yhteistyö- kumppani
2009	1	124	Muuttuva ilmastomme	
2010	1	n. 110	Kasvinsuojelu nyt ja tulevaisuudessa	
2011	1	n. 50	Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty?	
2012	1	n. 80	Puistot pula-ajalle	
2013	1	n. 30	Perusasiat haltuun	
2014	1		Tutkimustieto: teoriasta käytäntöön	
2015	1	n. 120	Kaupunkivihreä	
2016	1		Kasvinsuojelun uudet haasteet	
2017			ei seminaaria	
2018	1	96	Kulttuuriympäristöjen hoito	
2019	1	n. 70	Parantava ympäristö	
2020	1	140	Puut ja monimuotoisuus	
2021			peruttiin covid19-tilanteen takia	
2022			peruttiin covid19-tilanteen takia	
2023	1	n. 40	Tiivistyvän kaupunkirakenteen haasteet ja ratkaisut	
2024	1	80	Rakennettu ympäristö luonnon ehdoilla	
2025	1	72	Maaperästä ja vedestä kasvuun	

HORTONOMI-LEHTIEN TEEMAT 1997-2015

Lehti	Teema
1997/03	Viherala ja sen tulevaisuus / Vihertuotanto
1997/04	Avomaan tuotanto
1998/01	Hortonomikoulutus
1998/02	Kasvihuonetuotanto
1998/03	Taimitarhatuotanto
1998/04	Floristiikka
1999/01	Kasvinsuojelu
1999/02	Vihreä ympäristö
1999/03	Syyssatoa
1999/04	Puutarhatalous
2000/01	Kastelu ja lannoitus
2000/02	Puutarhaharrastus
2000/03	Hautausmaat
2000/04	Valoteema
2001/01	Koulutus
2001/02	Jatkokoulutus
2001/03	Luomu
2001/04	Vihersuunnittelu
2002/01	Vihersisustus
2002/02	Taajamametsät ja puiden hoito
2002/03	Työmarkkinajärjestöt
2002/04	Kestävä kehitys
2003/01	Puutarhateknologia
2003/02	Puutarhakalustaminen
2003/03	Kaikenmaailman keksinnöt puutarha-alalla
2003/04	Suomalaisen puutarhatuotannon kilpailukyky

Lehti	Teema
2004/01	Yrittäjyys puutarha-alalla
2004/02	Vapaa-ajan ympäristöt
2004/03	Floristiikka
2004/04	Työelämän pelisäännöt
2005/01	Kasvinjalostus ja muuntogeenit
2005/02	Julkinen kalustaminen
2005/03	Hortonomien Yhdistys 80 vuotta
2005/04	Taimitarhatuotanto
2006/01	Kasvihuonetuotanto
2006/02	Julkinen vihertuotanto
2006/03	Seurakunta
2006/04	Matkailu ja viheralueet
2007/01	Koulutus
2007/02	Tietotekniikka
2007/03	Turvallisuus
2007/04	Esteettömyys
2008/01	Vihervuosi 2008
2008/02-03	Työelämä ja kirjallisuus
2008/04	Puutarhan talvi
2009/01	Ilmastonmuutos
2009/02	Taimistoviljely
2009/03-04	Muotoilu ja ammattijulkaisut
2010/01-02	Kasvinsuojelu
2010/03	Lepaa 100 vuotta
2011/01-02	Vihersuunnittelu ja puutarhamatkailu
2011/03-04	Vihersuunnittelu
2012/01	Kaupunki ja maaseutu
2012/02-03	Ajan hermoilla

Lehti	Teema
2013/01	Työhyvinvointi
2013/02-03	Kasvillisuus
2014/01	Presidentit
2014/02	Presidentin puutarhat
2015/01	Yhdistyksen 90-juhlavuosi